

ÍNDEX

Relats guanyadors

Benvolgut Sr. Governador, de Núria Cardona de l'Escola Arrels de Solsona. Categoria Cicle Superior Primària	4
Somnis d'un infant, de Núria Borràs del Col.legi Episcopal de Lleida. Categoria Secundària	4
Vida conjugal al voltant de la Nespresso, de Víctor Maeso. Categoria Majors 17 anys.....	6

Relats finalistes

Ajudeu-me, de Laia Garcia Jané de l'Escola Arrels de Solsona.....	7
Els camps de l'esclavitud, de Patrícia Ruiz de l'Escola Pia Nostra Senyora Barcelona	8
El diari, de Júlia Queralt de La Salle Girona	9
Doctor Pinyol, no sé què em passa, de Marcel Bartumeus de Girona	9

Relats participants

Categoria Cicle Superior de Primària

Municipi de Balaguer

Escola Àngel Guimerà

El meu poble Guercif.....	12
La Xina	12

Municipi de Barcelona

CEIP Ramón Berenguer III

Un somni per Yassin	12
El problema de la Yasmina	12
Kira	13
La meva mare.....	14
La festa del xai	14

Patronat Domènech

La volta a Àsia.....	14
Un maó és més dur del que sembla	14
El nen que picava pedres.....	16
Les flors del cabell.....	16
Sílían i Míriam.....	17
Els dos germans.....	17
El vaixell	18
La Yoko i la senyora rara	18
Poca vergonya!.....	18
Capítol1. Ukay i Yoko.....	20
El miracle.....	21
Picar pedres a Nicaragua.....	21
La fàbrica.....	21

Municipi de l'Hospitalet de Llobregat

Escola Punset i Busquets

En Jake i en Jong.....	22
Comerç just	22
XD 14è.....	23
El comerç just (laura)	23

Municipi de Sant Esteve Sesrovires

Escola Àgora Masia Bach

Tots tenim drets!	24
La vida de la Gina	24

Municipi de Solsona

Escola Arrels

Petits passos per la igualtat	25
Al món hi ha comerç just	25
Sort de la bona gent	26
Jo sóc blanc, tu ets negre	26
Així és un dia en la vida d'alguns	27
Somnis desèrtics	28

Municipi de Vila-rodona

Escola Bernardí Tolrà

Un granissat de te especial	28
La Sofia	29
Les aventures d'en Rakan i d'en Bakta	29
Unes NuKe maleïdes	30
La Boet a la Xina	31
Àfrica	31
La fàbrica	32
A.P.M.N.	33

Categoria Secundària

Municipi de Barcelona

Escola Pia Nostra Senyora

Una vida justa	33
----------------------	----

Municipi d'Igualada

Escola Pia

Viatge a Turquia!!!	34
En Jaume i el Comerç Just	35
Dos mons molt diferents	36
Des d'on sóc faig el que puc!!	38
El comerç just	39
D'on prové la xocolata	40

Municipi de Girona

La Salle

Comerç just	41
El comerç just: injustícies del món laboral	41
Sobreviure	42
Creuant la línia	43
L'orfenat	44
Les injustícies del capitalisme	47
Petita però gran història d'un ésser humà	48
Relat comerç just: les injustícies del món laboral	49
Comerç just	50
No a l'explotació infantil	50
El comerç just	51

Municipi de Lleida

Col·legi Episcopal

Històries del dia a dia a l'equador	51
Conte comerç just	51
El canvi de l'Elena	54
Per unes rúpies... ..	55
Neira	56

Municipi de Manresa

Escola Joviat

Present de pobresa, futur de llibertat	58
Xan, "el lluitador"	58
Un somni fet realitat	59
Un lloc de vida mai imaginat	59
Malowa	60
Segrestat per treballar.....	60
En kigali	61
Una família unida	61
Viure entre la pobresa	62
El nen que arribà a gran estudiant	62

Municipi de St. Vicenç dels Horts

Salesians Sant Vicenç dels Horts

Rebre el que és just	63
Les dos cares del comerç just.....	63
No sé com em dic.....	64
Un món oblidat	65

Municipi de Valls

Institut Serra de Miramar

<i>La nit passada</i>	66
Una sort inesperada	67
Ailin, la noia feliç.....	68
La laika	69
Relat curt del comerç just.....	70
El comerç just.....	70
Conte del comerç just.....	71
La història de la Jin	72
La història de la Nahima.....	72
La història del Joan	73
Relat curt pel comerç just.....	74
Relat curt pel comerç just.....	74
Un dia de la meva vida	75
Un somni	75
Viure del cacau.....	76

Categoria Majors de 17 anys

Els cantors de Mountflower's	77
L'eclipsi de sol	79
¿Comerç Just?	80
Tu també?	81
Vull ser un adult per fer sempre el que vull.....	82

CONCURS DE RELATS CURTS “PER UN COMERÇ JUST”

PREMI CATEGORIA CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA

Kirguizistan, 2 de març de 2010

Benvolgut Sr. Governador

Hola, em dic Xiaomé, visc en un país d'Àsia, tinc 7 anys i presento una queixa. Els meus pares i jo treballem divuit hores diàries i rebem un salari que no ens permet viure. Vaig vestida amb roba de sac i descalça. Visc en un terreny escarpat i dormo amb els animals, el nostre menor problema.

No podem menjar cada dia. Tenim molt poc menjar i no podem comprar gairebé res. El pare i la mare, a vegades, pensen que necessito un futur millor. La possibilitat de tenir-lo és molt baixa.

M'agradaria poder anar a l'escola però sense el meu esforç a casa encara hi hauria menys diners. M'agradaria que el món fos més just.

El meu pare és pagès i cobra molt poc per cada mata d'enciam, mentre d'altres el venen al mercat pel doble o el triple del que a ell li donen. M'agradaria poder anar a l'escola i menjar cada dia. Vivim amb malestar i no tenim una casa digna. La mare ja ha perdut dues criatures per culpa d'això. Ella ha de treballar d'incògnit, si ho sabessin, no ens comprarien res. Vivim en barracons. Necessitem oficines de Comerç Just ! Cada nit tinc un desig, un somni que vull que es compleixi... Una idea convertida en realitat.

La meua idea és poder crear una empresa on els meus pares i jo poguéssim vendre les verdures a un preu just.

M'agradaria que la gent com nosaltres poguessin tenir una vida digna, no haver de treballar tan joves, poder tenir joguines de debò i sobretot tenir l'oportunitat de poder entrar en una escola. Sé que estarà molt ocupat, però, espero que llegeixi la carta i ... faci el possible perquè el meu somni és faci realitat.

Gràcies

Xiaomé

Núria Cardona
Escola Arrels de Solsona

PREMI CATEGORIA SECUNDÀRIA

SOMNIS D'UN INFANT

Són les cinc i mitja del matí. El cel és fosc, encara no ha sortit el Sol i només lluen els estels més matutins. En la foscor del poblat, comença a sorgir la vida. S'encenen els ulls d'una petita criatura. Uns ulls blancs i brillants impresos en la trista mirada d'una nen de set anys atrapat en la seva lluita per sobreviure. En Yashami és un nen d'un petit poblat a prop de Moçambic. S'ha aixecat molt aviat i com tots els dies, sotmès a la rutina que cada dia l'esclavitzava més, es disposa a emprendre la seva marxa. Dóna un petó als seus germans petits, la Shani i el Tamuki, de dos anys, a qui desitja en un murmur que tinguin millor sort que ell. Aquell desig que també acompanyava el petó que li donava cada dia la seva mare abans de morir. Els seus peus, gelats del fred que els corromp totes les nits, es calcen en una tela de sac tallada per ell mateix per no haver de trepitjar la terra àrida del poblat amb la seva pell. Una pell que havent perdut la suavitat d'un peu d'infant és ara plena de talls i dura com la fusta.

Agafa una petita bossa que la seva mare li havia regalat i comença a caminar, amb l'esperança i la il·lusió en el seu cor de poder trobar alguna cosa per menjar. Esperança poques vegades

recompensada ja que, si algun dia trobava alguna engruna de pa o alguna hortalissa, la guardava amb zel per als seus germans, amb l'alegria de poder contemplar les seves cares de felicitat. Però aquell sentiment mai el deixa i cada matí sent en el seu pit aquesta esperança, potser confosa per l'opressió de la gana, però que l'impulsa a moure's i lluitar. Res. Com gairebé tots els dies no troba res. Són les vuit i mitja. Fa una estona que el Sol li enlluerna la cara amb els seus raigs matiners i en Yashami entreveu la seva petita fàbrica. Un edifici negre, amb uns fonaments mal construïts i en pèssimes condicions que s'aixeca davant seu com el símbol de la seva destruïda infància. Saluda amb timidesa els seus companys i entra per la porta amb el cap baix. Es descorda la bossa dels peus per a que descansin i s'asseu.

És una fàbrica de pilotes de cuir. Minut rere minut durant dotze hores, el Yashami cus amb els seus innocents dits, que de la pràctica es mouen com àgils ballarines, aquelles esferes de cuir que mira cada dia amb la il·lusió de poder tenir algun dia. Jugar. No sap el què significa aquesta paraula. Recorda els somriures perduts de la seva infantesa, les rialles innocents d'ell i els seus amics abans de que la seva mare morís i el seu pare decidís fer-lo anar a treballar per treure endavant la família. Recorda com eren els seus jocs i com sentia una enorme felicitat quan reia. Aquelles pessigolles a la panxa. Records borrosos però que conserva en el seu cor. Una infantesa perduda en la seva forçada maduresa. Però en Yashami no és una adult. En el seu cor d'infant és un nen. En el seu petit cor, somia. S'il·lusiona. Viu amb esperança. Imagina. En les llargues hores que passa cosint i retallant, el seu cap se'n va del seu lloc de treball i somia. Somia en unes sabatilles com les que portava el seu avi amb les que poder caminar llargues hores sense patir. Somia amb un parc ple d'aquelles esferes que fabrica i amb les que poder jugar. Somia en poder treballar en allò que li agrada sense sentir el dolor de les bufetades cada vegada que es para a descansar i no compleix la seva feina. Somia amb l'horitzó. Somia amb el bell mar d'aquelles històries que li explicava l'avia que ballen en el seu cap quan vol fugir de la tristesa que li oprimeix el cor. Somia amb ulls que li parlen d'alegria només amb la mirada. Somia amb un tros de pa. Somia amb la llibertat.

Somia amb els seus amics. Els que no va tornar a veure després de que se'ls emportessin els soldats. Sí. Els havia vist una vegada corrent i disparant amb els seus pesants fusells pels voltants. Els va saludar però no eren els mateixos. Aquelles mirades alegres i els ulls innocents havien passat a transmetre una fredor, una ira i una indiferència que va congelar el cor del Yashami. No li van respondre. El miraren amb fredor. L'havien oblidat? No. No es poden oblidar les amistats d'infància. Segur que el recordaven en els seus cors, ara corromputs per la violència. Als seus vells amics els havia vençut la resignació però mai s'instal·laria en el cor del jove infant.

Es sent un tret. En Yashami deixa d'imaginar. No sap què passa però tots els seus companys es miren amb por. Ell somriu a un nen que assegut al seu cantó el mira amb por.

- Somia amb l'horitzó. Somia amb el mar. – li diu en Yashami. El nen tanca els ulls i les seves mans es relaxen. En Yashami torna a somriure.

Un altre tret. Són els nen soldat que fan practiques de tir, que aprenen a matar. En Yashami es recorda dels seus amics i mira la finestra. Uns ulls l'observen. Ulls de color negre, amb una piga al cantó esquerre. El miren i ell els mira. Sembla que aquesta vegada sí que el recorda. El seu amic de la infància ha vingut a veure'l. En Yashami aprofita la distracció del seu amo per atansar-se a la finestra. Uneixen els seus dits índex com quan ho feien quan eren petits. El seu amic li diu que vol escapar. La violència de ser un nen soldat li ha esclavitzat el cor i vol la llibertat. En Yashami el cobreix fins que els altres soldats se'n van i el seu amic, no se'n recorda del nom, li promet que dispararà un tret amb la seva metralladora quan hagi trobat un refugi. Tornen a ajuntar els seus dits índex i se'n va corrent. Pels ulls del Yashami cau una llàgrima.

Acabada la seva feina, torna a casa. Ha estat un dia especial. Mira les estrelles. Mira l'horitzó. Mira la barrera on semblen ajuntar-se el cel i la terra però ell sap que on s'ajunten per a ell el cel i la terra és en l'alegria que sent quan veu feliços els seus germans perquè els ha fet somriure. La llibertat. És jove per entendre aquesta paraula però en el seu cor sent el desig de trobar-la algun dia. Al dia següent en Yashami trobaria una pilota a la vora del camí. Qui sap si gràcies a ella es convertiria en un gran futbolista o en un famós malabarista, podria viatjar lluny i sortiria de la pobresa en que es troba. Això ningú ho sap.

Avui duu un tros de pa i sucre que ha trobat a la vora del camí. Imagina les cares dels seus germans menjant amb innocència i els seus ulls plens de vitalitat. Els ulls que ell tenia quan era

petit. Ulls blancs i brillants, molt brillants, amb il·lusió i esperança on sembla que un sarau d'emocions xoquen com l'oleatge en el mogut oceà del cor d'un nen. Llum que il·lumina la fosca realitat de les seves vides. Ulls que ell recupera de vegades. Mentre cus. Quan somia. Es sent un tret.

Núria Borràs
Col·legi Episcopal de Lleida

PREMI MAJORS DE 17 ANYS

VIDA CONJUGAL AL VOLTANT DE LA NESPRESSO

- Diga'm què coi significa això.
La Nespresso s'estava allà, immòbil, lluent, orgullosa i indiferent davant l'incipient núvol de falsa consciència ecològica i social que s'estava formant dins l'aire de la cuina.
 - Me l'ha regalada la Berta. – va dir un xic descol·locada la Cèlia.
 - Molt bé la Berta, doncs.- el sarcasme del Raül era indissimulat.
 - Aaaaah, ja veig. És clar, com que la Berta és del meu grup d'amics no-conscienciats, aquells que tu detestes profuuuuundament, era previsible que cometés el gravíssim error de regalar-me una Nespresso. Tu saps el que li deu haver costat, no? Què vols que li digui, que se la foti per un lloc, que per motius ètics no podem acceptar-la??
 - La Berta hauria de saber quins són els nostres principis, és amiga teva i no et coneix? Jo abans de gastar-me la pasta en una porqueria així, m'asseguro que els destinataris la sàpiguen apreciar.
 - Doncs segurament ha deduït que la sabries apreciar cada cop que us veu a tu i el Pau fotent-vos el carajillo del divendres al Silenci, amb Baileys de Comerç Just, cafè de Comerç Just i ecològic, i tot acompanyat evidentment de cigarros de Comerç Just, per no parlar de les condicions excel·lentíssimes de no-explotació del desgraciat del Roman, que guanya una merda servint a arreplegats com vosaltres les nits de divendres...- el Raül la va tallar de cop.
 - I això què collons hi té a veure??? De què vas?? Vols que els demani cafè de Comerç Just als del Silenci?? Claaaar, és una incoherència terrible: voler cafè de Comerç Just a casa i després, quan et fots un-únic-carajillo-el-divendres-amb-els-col·legues, no fer incidència política amb els del bar sobre el refotut comerç internacional i la sobirania alimentària dels pebrots, no??? Clar, la senyoreta és taaan coherentment flexible, claaaar, com totes aquelles galetes de Comerç Just de préssec ecològic que compres al putu Véritas dia sí dia també!
 - Què coi estàs dient de les galetes de préssec?? I això a què treu cap, ara????
 - Noooo, res, no passa res, dona, si són molt bones les galetes de préssec del Véritas, i si les suques en un cappuccino Sumatra de la Nespresso ja són la rehòst...
 - Ets patètic! Un immadur!
 - I m'ho diu una que vol acceptar una Nespresso a casa per no ferir-li el cor a l'amigueta?????
 - És la Berta, burro!!! Una de les millors amigues meves!! Amistat, entens? Un concepte que ni tu ni el teu clan d'homínids no podeu abastar de cap de les maneres!!!
- De sobte, la Nespresso va fer un sorollet metàl·lic sec, com de petita peça que surt del seu allotjament, i segons després un regalim d'un líquid viscos de color d'aigua bruta de marro va començar a caure de les juntures de darrera l'aparell.
- I ara què li passa a aquesta??? – van exclamar els dos de cop.
- El Raül va agafar la màquina i la va alçar del marbre, el líquid continuava rajant sense aturador, i estava deixant la cuina feta un desastre. – Ràpid! –va dir la Cèlia. El Raül la va girar cap per avall, deixant-la mal recolzada al marbre per culpa dels bonys de disseny de la part superior, de plàstic barat amb acabat rugós tipus-sorra-del-Sàhara. Va obrir la tapa amb un tornavis que li va atansar la Cèlia i van intentar esbrinar quina era la font del raig d'aigua bruta, però en comptes d'això van descobrir una esfera d'aparença plúmbia, estranya, que estava encastada

en un motlle ple d'inscripcions en una mena d'alfabet irreconeixible, tot plegat gairebé d'aspecte alienígena.

- Però què coi és això, tiu, tu ho has vist???? – va saltar la Cèlia. El líquid semblava que deixava de regalimar.
- Tia, estic flipant igual que tu. Això no és normal.
- Què és la bola aquesta? Aviam si surt... –La Cèlia la va tibar amb les dues mans i l'esfera es va desprendre del motlle com si fos el pinyol oliós d'un alvocat, tant és així que li va rrelliscar de les mans i va caure amb tot el seu pes plúmbic damunt el sofert terra de la cuina.

En aquell precís moment, al terra, acompanyada d'un sorollet de motor, la bola es va auto-descollar en dues semiesferes, les quals van quedar orientades amb les cares planes cap amunt, d'on van començar a sortir feixos cilíndrics de llum violàcia que es projectaven al sostre i se solapaven amb clara intencionalitat. Mentrestant, la Cèlia i el Raül restaven embadalits, hipnotitzats mirant amunt, torçant les cervicals grotescament, alhora que a dins els dos cercles de llum, sorprenentment, s'anaven generant símbols que esdevenien lletres, paraules i frases, fins que es va poder llegir inequívocament:

“ PRIMER ACONSEGUIU ENTENDRE-US VOSALTRES DOS. I DESPRÉS JA EN PARLAREM DE COMERÇ JUST, DE NESPRESSOS, DE PRINCIPIS, DE CONSCIÈNCIES I DE VOLER CANVIAR EL MÓN DES DELS ACTES QUOTIDIANS. PESATS.”

No va passar pas massa temps abans que ambdós decidissin deixar els canuts d'herba relaxants per anar a dormir. Van vendre's el pis, la furgo, els gats, la nevera, se'n van anar a un altre lloc, es van desprendre de tots els prejudicis, dels estereotips, de les intoleràncies, van fer nous amics, ja no preniën cafè, van crear, van concebre, van parir, van fer créixer coses, arbres i fills, van ser sobirans i van estimar gent amb corbata, que feien servir Nespresso, i van ser lliures, i més lliures, i el comerç internacional va desaparèixer, i només en va quedar un rastre subtil, una cosa gasosa, una insignificant flaire formada per molècules de petroli que suraven i dansaven en l'aire tebi del capvespre rogenic de la Terra.

Víctor Maeso
Manresa

RELATS FINALISTES

AJUDEU-ME

Hola, jo només sóc un gra d'arròs de l'Àsia; no només serveixo per menjar, també us puc explicar totes les injustícies que passen en aquell país.

El meu pagès és alt, prim i molt pobre, li costa caminar i parlar però s'espavila com pot. M'ha cultivat tots els dies i el pobre li paguen una misèria. No té prou diners per poder mantenir la seva família: està casat i té dos fills.

La seva dona no treballa, però els nens, que un té 11 anys acabats de fer i l'altre només 10, ja treballen en una fàbrica. No poden anar a l'escola i no saben ni llegir ni escriure... Tampoc no poden jugar amb els amics perquè s'han d'estar tot el dia treballant, també dormen a la fàbrica i només veuen els pares els caps de setmana. És una pena tot això! A més, les dones no tenen els mateixos drets que els homes.

Sort que a l'Àsia fa calor i molt bon temps, normalment sempre fa sol. També s'ha de dir que la gent són molt meticulosos amb el seu treball. Hi ha un paisatge molt bonic i net, molta sorra i una claror impressionant. Les cases són molt senzilles però la gent ja en té prou per viure.

Amb un paisatge tan bonic és una llàstima que hi hagi aquest patiment, aquestes desigualtats, aquestes injustícies... Tot això ho solucionarem si tots hi posem el nostre granet de sorra. Per tant, si voleu ajudar al meu amo, a la seva família i al seu país, feu el que pugueu... Em podeu comprar a mi o algun producte del comerç just.

Laia Garcia Jané • Escola Arrels de Solsona • Categoria Cicle Superior Primària

Els camps de l'esclavitud

Després de tres hores i quart de vol, en Miquel se sentia incòmode al seu seient de l'avió. Va començar a moure's inquietament provocant el riure de dos nens que tenia al seu costat del passadís. Les seves ganes d'arribar es van intensificar quan va escoltar la veu del comandant dient: "Ara començarem el descens a l'Aeroport Internacional Kogota, a Ghana". Tot i que tenia ganes d'arribar, les orelles van començar a fer-li mal, com era de costum. Per això, quan va sortir de l'avió estava més pendent d'intentar que no li fessin mal les orelles, que de veure l'ambient que es respirava allà. Però a poc a poc es va adonar de la situació en què vivien els habitants d'aquell país anomenat Ghana.

No podia aturar-se, un guia l'esperava amb un cartell amb el seu nom per conduir-lo fins a l'hotel. Mentre la limusina recorria els carrers solitaris de Ghana, pensava en el que faria en aquell exòtic – i misteriós continent. A les deu del matí, hora d'allà, havia de reunir-se amb els majors productors de cacau d'aquell país per firmar un acord per fomentar la producció de cacau. Dominava perfectament l'anglès, una llengua que en aquell país era ben coneguda per les publicacions que es feien en aquest idioma. S'imaginava a ell mateix firmant el paper que confirmava l'acord entre l'empresa *Chocoslate* de Barcelona – on ell treballava – amb la de Ghana. Hi veia bitllets per tots llocs: bitllets per aquí, bitllets per allà...

Un xoc molt fort va interrompre els seus pensaments. El conductor s'havia adormit, això pensava ell. Va preguntar-li al conductor què havia passat, però no va respondre. Abans que pogués cridar-li l'atenció una altra vegada, el cotxe va fer una volta de campana. Va perdre el coneixement.

Va despertar-se al cap de dues hores. Va mirar al seu voltant. Era en un descampat, a un quilòmetre d'unes plantacions de cacau. Va sortir il·lès, excepte algunes ferides sense importància, d'aquell xoc. Va observar al seu voltant i va descobrir que era al costat del cotxe. Era evident que algú l'havia tret d'allà. El cotxe estava cap per avall i tot cremat. Instintivament, va comprovar si el conductor era viu. Es va quedar horroritzat en veure que en el seient on era el conductor hi havia un esquelet mig cremat per les flames. El pànic es va apoderar d'ell en veure's envoltat en el que ell anomenava una mort segura: sense aigua, i sense menjar... sense menjar... menjar... "és clar, menjar!!" va pensar ell. Va agafar tot el que podia agafar i que no havien cremat les flames, i va posar-se a córrer.

Al cap de deu minuts en Miquel ja era a prop d'una de les plantacions de cacau i n'estava a punt d'agafar-ne un fruit, però una cosa que estava veient en aquell mateix moment el va aturar. Uns nens d'uns 8 anys, tots bruts i quasi despullats, recollien els fruits del cacau pujats a una escala molt alta, tan alta que si un d'ells caigués d'ella, probablement no tornaria a obrir els ulls. Els nens ploraven, és clar, volien deixar de treballar i jugar una mica, però no els ho deixaven fer.

-Quina crueltat! - Va dir en Miquel, que de sobte va passar de la indignació a l'empipament - Quin tros d'injustícia!!- va cridar enrabiat. Recordava el que havia vist en alguns documentals sobre els pobres que treballaven de sol a sol per agafar els fruits i mantenir la seva pobra família i que per tot aquest treball només cobraven l'equivalent a un euro allà. Es va sentir cada vegada més enrabiat, perquè a més, sabia que un famós que treballava a la televisió que sortia 5 segons a un anunci, cobrava un milió de vegades més que aquells pobres nens.

El primer que havia de fer era aconseguir arribar a l'hotel on s'allotjava. Però com? Encara quedava un bon tros per arribar-hi i no tenia cotxe. Potser si demanés a algú d'allà que el portés, o si hi anés a peu, o si intentés en va arrencar el cotxe, encara que sabia que no serviria de res, ja que el motor estava cremat. Mentre pensava tot això va començar a sentir mareig i tot al seu voltant s'enfosquí fins que es va quedar completament fosc i es va desplomar al terra. La constant disposició al sol i el fet de no haver menjat ni begut res durant 6 hores li van jugar una mala passada.

Va despertar al cap de tres hores a una habitació. La va reconèixer de seguida: era l'habitació d'un hotel!! Potser era la del seu hotel, però això ja ho comprovaria més tard. El primer que va pensar era si tot havia estat un somni, però no. Portava la mateixa roba que quan era a l'avió. Va mirar l'hora. Poc li va faltar per fer un bot Eren les 10 de la matí (hora d'allà). Havia aterrat a les 5 de la matinada i entre l'accident i el que va veure a les plantacions de cacau havien passat 5 hores!! Recordava perfectament aquells nens de quan estava a les plantacions de cacau.

De sobte, li va sonar el mòbil. No se'n recordava, que l'havia tingut a sobre durant aquest temps. El va treure de la butxaca i el va agafar. La veu greu de la persona que estava a l'altre costat del telèfon li parlava en anglès.

- *What's happened? Why you don't go to the meeting? (Que ha passat? Per qué no has vingut a la reunió?)*

Va somriure i li va contestar dient que ja no volia firmar el contracte i que estava molt bé com estava. Acte seguit va penjar. Es va estirar al llit mentre el son i el cansament li feien tancar els ulls. A la seva ment li va aparèixer la imatge d'aquells nens, però ja no estaven tristos. Ara jugaven amb els seus amics i no treballaven, aquest era el seu somni i el més important, el d'aquells nens.

Patricia Ruiz • Escola Pia Nostra Senyora Barcelona • Secundària

EL DIARI

Era negra, no tenia cap dibuix, ni cap escrit al davant, ni propietari, el vaig trobar a terra. Vaig obrir-lo, i començava un escrit dient..."*Un reflexe meu, un mirall. He d'escriure d'amagat, el bolígraf no és meu, el vaig trobar a terra i el vaig agafar, espero que ningú em veiés, em podria costar el treball, no tan sols el meu sinó de tota la meva família. Em dic Tosin i gràcies al meu avi ara sé escriure, ara ja sóc gran, tinc dos fills i una dona, tots treballem en aquest terreny recollint cafè. No sé quin gust té, deu ser molt bo perquè treballem moltes hores. El meu fill petit, el Key, l'altre dia va caure a terra defallit, sense forces, portava un dia sense menjar res, jo en veure'l el vaig voler ajudar, però em va aparèixer un soldat armat, i em va fer fora amenaçant-me de mort. Va obligar a Key a seguir treballant si no volia perdre la feina..."* Així concloïa la primera pàgina d'aquell diari, en girar pàgina vaig veure unes taques vermelles, sang..."*Avui quan estava recollint cafè, he començat a estossegar, i m'ha sortit un líquid vermell de la boca, he demanat per anar a la infermeria però m'han dit que havia d'acabar el torn, encara em quedaven dues hores. En acabar el torn he anat a la infermeria, i m'han dit que no passava res, que em curaria, que havia de seguir treballant, sense perdre temps..."* Afegia també "*Perdre temps és perdre diners..."* Després d'aquestes paraules només vaig llegir les últimes paraules amb unes lletres diferents, com de nen petit: "*Avui ha estat un gran dia per la família, s'han endut el pare, perquè ens han dit que l'ascendien a un lloc millor, que no el veuríem mai, però que tindríem més beneficis per la família..."* Paraules d'un jove innocent, que per mala sort desconeix moltes realitats, que viu en una mentida. Commocionat pel text, afectat per les paraules, vaig tancar la llibreta i vaig seguir el meu camí.

Júlia Queralt • La Salle Girona • Secundària

Doctor Pinyol, no sé què em passa

- El següent, si us plau –mana el doctor Pinyol a la seva infermera.
 - Ja és l'últim d'avui –respon ella, mostrant signes de fatiga.
- Efectivament, la sala d'espera és buida. Després d'un matí molt atrafegat només els resta la darrera pacient, que en sentir el seu nom entra decidida a la consulta. Alta i prima –però amb una mica de gepa–, espigada i amb els cabells en punta de color panotxa, s'acosta sense aixecar el cap de terra, capficada pels greus problemes de salut que pateix.
- Senyora Panís? –pregunta el doctor fent-li un gest perquè s'assegui.
 - Sí, jo mateixa –respon ella amb sequedat.
 - És la seva primera visita aquí, veritat? –fa ell repassant l'expedient–. Vostè dirà, doncs.

- Veurà doctor... –vacil·la sense trobar les paraules–. D'un temps ençà que no em trobo gens bé. Estic decaiguda i no acabo de saber què em passa.

- I fa molt que es troba així?

- Pel cap baix, un parell de mesos.

- I fins ara no ha vingut a visitar-se?

- Abans anava a un altre metge. El doctor Montsant. No sé si el coneix.

Ell fa que sí amb el cap. Malgrat el gest afirmatiu, la seva mirada té un aire de desaprovació que inquieta la pacient.

- Va ser ell qui em va receptar tot això, però la veritat és que no he notat millora –diu excusant se, mentre treu de la bossa tres capsos de medicaments.

El doctor les agafa i anota els components a la història clínica.

- N-(fosfonometil) glicina, Anilino-nitrobenzoid, i gamma-Hexaclorociclohexà... –murmura entre dents–. Aquesta medicació és molt forta –diu tot seguit–. Malgrat serveixi per reforçar les defenses (o això asseguren els laboratoris), té forts efectes secundaris. Per dins ens torna insuls i desnodrits. No és d'estranyar que segueixi trobant-se malament. Tregui's la brusa i estiri's aquí, que l'exploraré.

La senyora Panís fa el que li mana el doctor. Després d'un petit examen –pupil·les, respiració, batec i pressió–dóna el seu diagnòstic.

- No hi ha dubte, vostè pateix d'SCI?

- SCI? –pregunta ella desconcertada.

- La Síndrome del Comerç Injust –aclareix la infermera Oliva–. Ha de perdonar el doctor.

Avui ja és el tercer cas que veiem. És tan habitual entre els nostres pacients que de vegades ens pensem que tots coneixen a la perfecció els seus símptomes.

- Vostè viu més amunt de la riera, veritat? –pregunta el doctor repassant les dades a l'ordinador.

- De tota la vida. Els avis dels meus pares s'hi van instal·lar fa molts de temps. Ja som quatre les generacions que vivim i creixem en aquells prats.

- No fa gaire vaig visitar el senyor Pagès. Se'n recorda, d'ell?

- Verge santíssima! –respon ella persignant-se–. A ell també els visita vostè?

- Durant anys vaig ser el seu metge de capçalera. Amb el trasllat li he perdut una mica la pista. Malgrat tot, conec l'especialista que el porta i de tant en tant em posa al dia de la seva evolució.

- Jo era molt petita quan va marxar, però els meus pares no paraven de parlar-ne. I pensí que només tenien bones paraules per a ell.

- I de la seva dona, la senyora Teixidor, també se'n recorda?

- No es deia Llaurador? –fa ella estranyada.

- Això era abans, quan eren els responsables del tros de terra on s'instal·laren els seus rebesavis. Malauradament, aquelles poques hectàrees que servien per alimentar-los s'han convertit ara en una extensió vastíssima que produeix gra per persones i animals de llocs remots. I això quan no es fa servir per alimentar els seus cotxes, que per molt sorprenent que li pugui semblar ja se n'han descrit els primers casos. Els de Palma són dels que es veuen més afectats per aquesta nova pràctica.

- Què em diu, doctor? –exclama la senyora Panís–. Si som com cosins germans, amb ells.

- L'origen de l'SCI és ben clar. Si una cosa té de simple és el seu diagnòstic. Les atencions i bones cures que els oferia la família Pagès Llaurador han estat substituïdes per pràctiques intenses que no respecten els ritmes de maduració de la seva espècie. Tots necessitem el nostre temps per créixer, però amb l'SCI aquest procés s'accelera de manera vertiginosa afectant el nostre sistema de soca-rel. També l'espai en què vivim és un problema. A part d'estar amuntegats com grans de sorra en el desert, la desforestació de l'entorn malmet la biodiversitat de la regió i posa en perill l'equilibri de l'ecosistema. Pensi que han arrasat boscos sencers per augmentar la producció i fer més grans els marges de beneficis. També els cursos del'aigua s'han modificat per fer-hi passar les grans màquines que han de permetre la continua rendibilitat del nostre fruit. Això ha contaminant rius i aqüífers i, de retruc, el sòl que ens alimenta. Ni l'aire està net, ja! És ple de partícules com les que li va receptar el doctor Montsant.

La senyora Panís es trsbalsa amb aquestes explicacions. Com temia, la seva afectació no és un simple decaïment de l'estat d'ànim.

- I el més greu de tot plegat –continua el doctor– és que la síndrome, a part d'afectar-la a vostè i als seus familiars també colpeix a les persones.
- No em doni més males notícies, doctor –fa ella eixugant-se la suor–. Sento que em marejo...
- Prengui una mica d'aigua –intervé la infermera–. Li anirà bé.
- Potser els símptomes –prosegueix el doctor com qui sent ploure– són lleugerament diferents però no hi ha dubte que es tracta de la mateixa malaltia. Segons l'espècie es manifesta d'una manera o una altra. El senyor Pagès, per exemple, pateix d'una forta depressió. Ha hagut d'emigrar amb la família a la gran ciutat. Se sent desarrelat, sense feina i en situació d'extrema pobresa. Per la seva banda, la senyora Teixidor s'ha vist obligada a treballar en condicions precàries en un taller il·legal de costura. Fa jornades de deu i dotze hores per guanyar un sou que no els arriba per a res. Està perdent la vista i pateix uns dolors molt forts a l'estómac. Fins i tot el seu fill ha deixat l'escola per posar-se a treballar.
- En Jaumet! –exclama ella amb sorpresa i indignació–. Però si és una criatura! Això no ho podem permetre, doctor. Hi ha d'haver algun remei per aquesta malaltia.
- Tot i que la situació és força greu hi ha una manera molt efectiva de combatre-la. El problema és que haurem de sacrificar alguns companys per la causa.
- Si això ha de servir per assegurar les futures collites i la subsistència dels Pagès i els Llauredor que viuen en zones com la nostra, compti amb mi. No li fallaré.
- Necessitem alguns “ambaixadors” que plantin la llavor del remei. Aliments que piquin l'ullet als opulents consumidors occidentals i els expliquin què és l'SCI i com afecta les menges i els individus que la pateixen.
- I què aconseguirem, amb això?
- Els qui compren productes malalts d'SCI cal que deixin de fer-ho. Sinó, correm el perill que la plaga s'estengui de manera irreversible.
- I vol dir que això funcionarà? Qui es creurà una trista espiga com jo?
- I tant que funciona! –exclama el doctor–. Els grans de cafè han estat els primers a sumar-se a la iniciativa. Quan els deixen a la lleixa del supermercat es balancegen amb força dins el paquet fins fer-lo caure. Un cop a terra, empenyen tots a una per sortir-ne. I quan són fora, es col·loquen en fila índia per construir el missatge que volen transmetre. Han penjat a You Tube les imatges amb els eslògans que més els funcionen i tenen un grup al Facebook amb centenars d'usuaris!
- Em deixa de pedra, doctor.
- De pedra es queden els consumidors. Es faria creus la mà d'homes i dones que han visitat els meus col·legues del nord darrerament. Acudeixen en massa a les consultes d'urgències en estat de xoc. Creuen estar tornant-se bojós des que els aliments els parlen. En aquests casos, la recepta sempre és la mateixa.
- Deixar de comprar productes malalts d'SCI! –s'avança la senyora Panís.
- Efectivament –respon ell–. I cregui'm que segueixen el tractament amb total disciplina, com mai abans s'havia vist. Qui ingeriria un producte malalt que després t'has de ficar dins el teu propi cos?

Marcel Bartumeus Bacardit • Girona • Majors de 17 anys

RELATS PARTICIPANTS

Categoria Cicle Superior Primària

Municipi de Balaguer Escola Angel Guimerà

menció
especial

EL MEU POBLE GUERCIF

Al meu poble que es diu Guercif situat al Marroc, les dones fan arracades amb la pell del cocoter. Això ajuda al meu poble a construir més escoles per a que els nens vagin més sovint a aprendre i també, ens serveix per arreglar les carreteres ja que, quan plou hi ha molt fang. També necessitem orfenats perquè molts nens del nostre país estan sols. Ara jo visc aquí, a Catalunya i penso que les botigues de comerç just són molt importants per a tots.

Nisrine Touali

LA XINA

Fa uns dies vaig veure a la televisió que uns homes i dones de la Xina no podien estar amb els seus fills per que treballen tot el dia i gairebé tota la nit. I els dissabtes els nens no poden jugar amb ells, perquè els fan anar a treballar al mercat. Aquesta vida es molt trista i no m'agradaria pas trobar-m'hi.

El comerç just evita que passin aquestes coses.

Karim Maamri

Municipi de Barcelona Escola CEIP Ramón Berenguer III

menció
especial

UN SOMNI PER YASSIN

Hi havia una vegada, un nen que es deia Yassin. El Yassin vivia amb la seva mare i els seus germans.

Com que el seu pare va morir, amb només vuit anys es va posar a treballar per poder portar una mica de diners per a la seva família però treballava molt i molt i només li donaven una misèria.

Al Yassin li agradava molt jugar a futbol i sempre que arribava de treballar, menjava ràpidament i se'n anava a jugar amb els amics.

Ell volia anar a jugar a un club de futbol però no s'ho podia permetre amb el que cobrava.

Un dia un jugador de futbol famós va anar de vacances al Marroc on vivia el Yassin i fent un passeig es va fixar en un grupet de nens que estaven jugant a futbol. Eren el Yassin i els seus amics, va veure que el Yassin era un jugador espectacular. Quan el partit va acabar el Yassin se'n va anar corrents perquè tenia que anar a treballar.

El futbolista famós volia saber més coses d'aquell noi que jugava tan bé.

Quan va saber el que estava vivint aquell noi, no va esperar un moment i va preguntar on vivia. Va arribar a casa seva i va parlar amb la seva mare.

Quant el Yassin va arribar a casa de treballar, es va trobar aquell home assegut al menjador. Li va dir que s'assegués i que l'escoltes. Li va proposar que en un futur jugaria en un equip famós

i que ja no calia que anés a treballar. El Yassin es va quedar amb la boca oberta. Va dir que si a la proposta però va posar una condició que si se'n anava al estranger, volia tornar al seu país per ajudar als seus amics.

Des d' aquell dia, el Yassin va ser un noi molt feliç perquè ja no estava obligat a treballar i estava fent el que més li agradava, jugar al futbol.

Però sabeu una cosa, el Yassin ha complert la seva promesa i ha fet una organització que ajuda a nens i nenes que estaven com ell i que somien en un futur millor.

Halima Rachidi

El problema de la Yasmína

Hi havia una vegada una nena que es deia Yasmína. Només tenia set anys. El seu pare se'n va anar de casa, la seva mare ha mort i ella està sola amb els seus germans i la seva tieta. La seva tieta cada dia l'obliga a treballar molt a casa. Ella és pobre i la seva tieta també.

Era el dia del seu aniversari ja per fi tenia vuit anys però semblava que en tenia cinquanta de tant treballar. La seva pell s'anava arrugant, les mans seques. Un dia, un home va venir a casa seva i li va dir a la seva tieta si la Yasmína volia treballar per ell. I que li pagaria un bon preu. La tieta li va dir que sí; que la Yasmína era una bona treballadora.

La Yasmína estava molt nerviosa perquè no sabia si de veritat li pagaria o només era una estafa. Bé, va arribar a casa del senyor, era un home ric però la casa estava feta un fàstic. Total l'home li va dir el que tenia que fer: netejar els plats, aixecar-se a les 5 de la matinada, fer l'esmorzar, el dinar...resumint que mai la pobre la Yasmína no parava mai.

Van passar molts anys la Yasmína, ara ja té tretze anys però la va estafar. L'home no li va pagar mai. La Yasmína no sabia res de res de la seva família. Dormia a terra, en una habitació sense llum ni finestres i tota bruta. No es dutxava ni es pentinava i la maltractava molt. No la deixava sortir de casa ni veure la seva família. La seva tieta passava d'ella.

Un dia la Yasmína, es va escapar de casa del senyor, va estar tot el dia caminat pel carrer. Fins que ja era de nit, va estar dormint al carrer. Va passar una velleta molt amable. La va agafar i la va portar a casa seva. La velleta va trucar a una organització que ajuda als nens pobres. Van venir a buscar a la Yasmína i allí va ser feliç. Li donaven menjar, es dutxava, es pentinava, tenia roba...i per primera vegada va anar a l'escola. El malson s'havia acabat.

Aziza Hammouti

KIRA

Kira és una nena de 8 anys d'edat. Va néixer a l'Àfrica. La seva mare va morir quan tenia 5 anys. El seu pare va començar a beure fins que es va tornar alcohòlic. Ella treballa de 6 del matí fins a les 8 de la nit. S'ha de guanyar el seu menjar, treballa en una fabrica de moneders. Mai ha anat al col·legi, no sap llegir ni sumar. Primer treballava en una fàbrica de motxilles però va tancar.

Maya, la seva millor amiga té 12 anys. Ella també treballa a la fàbrica des de fa temps.

Els dissabtes, la Kira se'n va veure al seu pare i va a visitar la tomba de la seva mare.

Kira intenta ser una nena normal però no va a l'escola. Ella és una de las víctimes de l'explotació infantil. Viu en una barraqueta petita, dorm a terra. Menja arròs, algunes vegades verdura i una mica de pollastre. Guanya 100 dargams, una misèria.

A la Kira li agrada cantar i ho fa molt bé. Un dia, una famosa cantant, Shakira que estava visitant alguns països d'Àfrica la va sentir cantar pel carrer. La cantant li va dir si volia aprendre cant. La Kira li va dir que sí.

Ara la Kira va a l'escola i aprèn a cantar i també ha aconseguit que el seu pare deixi l'alcohol. Ha arreglat la tomba de la seva mare i la ha posat molt bonica i a la làpida diu: "Mai t'ho oblidaré, mare"

La seva amiga Maya també va a l'escola, gràcies a la generositat de la Shakira que ajuda a nens i nenes de tot el món.

Camila Riatiga

La meva mare

La meva mare es diu Fatima. Quan tenia 10 anys va començar a treballar a casa: fent el menjar, recollint les habitacions, rentant els plats... No anava a l'escola .

Als 14 anys va conèixer al meu pare un dia que va anar a buscar aigua al pou. Als 15 anys es va casar. Als 16 anys va ser mare.

I ara som 7 germans.

La mare vivia al camp, allà no hi havia rentadora, rentaplats, nevera; no hi havia res. És clar! si no tenia ni llum ... La seva vida ha estat molt dura perquè els meus pares estaven separats, el meu pare al Marroc i la meva mare a Barcelona.

La mare mai no ha tingut temps per a ella i tampoc ha tingut infantesa.

Tota la seva vida ha estat treballant. Jo penso que sóc afortunada perquè tinc més oportunitats que la meva mare.

Vaig a l'escola, tinc temps lliure per a mi, i a casa tenim de tot.

A la seva època no tenien res per jugar.

En el futur m'agradaria seguir estudiant, no casar-me molt jove i anar a Anglaterra a treballar per aprendre bé l'anglès.

I quan torni, m'agradaria explicar-li tot el que he vist a la mare.

Fatima Abbou

La festa del xai

Quan arriba el dia de la festa del xai ens reunim en família, i ens aixequem molt d'hora per anar a la mesquita. Mentre estem resant les mares i les àvies fan el dinar. Després els pares i els nois van a l'escorxador a comprar o a sacrificar el xai. Aleshores quan arriben a casa pengen el xai en un clau. Després de dinar tota la família unida, surten a fer una volta, a visitar altres persones i a felicitar-los per la festa del xai. Aleshores a la nit fan un típic sopar amb el fetge del xai. Finament alguns familiars se'n van a casa i alguns es queden fins al dia següent.

També és un dia molt especial perquè ens compren roba i anem molt ben arreglats però diu la Bíblia que qui pot comprar alguna cosa nova compra, i qui no pot comprar, no compra. També la meitat del xai li has de donar als pobres.

M'agrada molt aquesta festa perquè ens reunim tota la família i sempre espero aquest dia amb molta il·lusió.

Yousra El Gouch

menció
especial

Escola Patronat Domènec de Gràcia

La volta a Àsia

Hi havia una vegada un senyor que només comprava roba de marca de comerç injust.

El nen que feia aquesta roba somiava coses horroroses. Llavors, un dia, va agafar una bossa i se'n va anar a buscar el senyor. Va voltar per tot Àsia sense transport. Després de 5 anys quan passava per davant d'una casa va sentir una força que volia dir que aquell era el lloc que buscava. Va trucar al timbre. Va sortir un senyor barbut; tenia cara de pocs amics. El senyor li va preguntar:

- Què hi fas aquí?

El nen li va respondre:

- És que somio coses espantoses i crec que és vostè.

- Però què faig jo?

I el nen li va explicar totes les coses del comerç injust. Després d'això el senyor va canviar per sempre més i el nen va ser feliç.

Marcel Serrano i Martí Rius

Un maó és més dur del que sembla

Una vegada, a la Xina, un nen que es deia Nil caminava cap a una fàbrica de maons. Hi havia d'anar cada dia. Quan va arribar va començar a treballar: primer va treure terra, després va començar a posar els maons al seu lloc, va ajudar a posar aigua a la sorra i va ajudar la seva mare a posar la marca als maons. Quan van acabar van anar cap a casa i es van posar a dormir.

L'endemà va tornar cap a la feina. El primer que va fer va ser posar els maons al seu lloc. Quan ja n'hi havia posat uns quants es va posar a treure terra de la muntanya i després va tornar a posar maons al seu lloc. Mentre ho feia li va caure un maó al peu. Va començar a plorar. La seva mare va anar corrents cap a ell per veure què passava i ell li va explicar:

- M'ha caigut un maó al peu!!! M'he fet molt mal!!!

Aleshores la mare li va dir:

- Nil, quin mal! Estàs bé? Vaig a avisar el pare i els teus germans.

Van venir tots a veure què li passava al Nil. El pobre Nil continuava plorant i gemegant, i li feia molt mal el peu, més del que s'esperaven tots. Quan ja es va tranquil·litzar una mica més li van mirar i creien que tenia el dit del peu trencat.

El pare va dir:

- Ara com ho farem si té el peu trencat i som pobres?

Un dels seus germans va tenir una idea.

- Podem treballar molt i intentar aconseguir molts diners i així potser aconseguirem pagar un avió per anar al metge.

Tots van exclamar:

- Molt bona idea!

La mare va afegir:

- A treballar.

El Nil va dir:

- Moltes gràcies per tot el que feu per mi .

Van passar 6 mesos llargs i al Nil encara li feia mal el peu. Tot i que ja tenien bastants diners encara els en faltaven uns quants per acabar de pagar l'avió i també per poder menjar cada dia. Van passar dos mesos més sense res però per fi van poder recollir prou diners per anar amb l'avió i pagar el menjar i l'aigua. Van anar fins a l'aeroport i quan va arribar l'avió de Barcelona van pagar el bitllet. Tothom els mirava. Al Nil no li agradava que el mirassin d'aquella manera però no hi podia fer res.

Van passar unes hores i una cambrera se'ls va acostar amb una llibreta i un boli de colors. Quan ja estava al seu davant, amb un somriure, li va preguntar en català:

- Què et passa petit?- ell no li va respondre res perquè no l'entenia. Aleshores la seva mare li va dir en xinès:

- Siusplau li pots dir en xinès?

La noia li va tornar a preguntar, però aquest cop el Nil sí que la va entendre.

- Què et passa petit?

- Estava posant un maó i em va caure al peu i els meus pares i els meus germans han treballat molt per mi. Per això hem pogut pagar l'avió de Barcelona.

La noia quasi plora.

- Pobret. Voleu alguna cosa de menjar?

- Depèn del preu et direm sí o no.

- És igual no cal que pagueu el menjar i l'aigua perquè el que li ha passat és un cas greu.

La mare es va posar molt contenta.

- Moltes gràcies!!!

Poca estona després els van portar el menjar. El van trobar molt bo.

Va passar una hora i van arribar a Barcelona. Van baixar de l'avió i el primer que van fer va ser anar a buscar un mapa perquè no sabien res de la ciutat. Al final el van trobar, era a la sortida de l'aeroport. En el mapa van veure uns quants hospitals. Van escollir el que estava més a prop. Van passar deu minuts i van arribar a l'hospital. Van veure caramels al taulell de l'entrada i en van agafar un parell per a cada germà. Van entrar a dintre, a una sala tota plena de gent. A

l'entrada hi havia rètols amb lletres catalanes. Es van esperar a la sala d'estar fins que els van cridar:

- Nil Padresca!!!

Van entrar. No havien vist mai una cosa així, era molt rar. El metge ja sabia que eren de la Xina i els va parlar en xinès.

- Hola Nil! Encara et fa mal el peu?

El Nil li va contestar:

- Sí, encara em fa mal.

El metge li va demanar:

- Vine Nil, que et miraré el peu.- S'hi va acostar, l'hi va mirar i va veure que tenia el peu trencat.

Els ho va dir als seus pares i els va preguntar:

- Voleu que li posi un guix?

Els pares van dir:

- Què és un guix?

El metge els ho va explicar i els va ensenyar el que era. Aleshores els pares van dir:

- Sí, siusplau!

El metge li va posar el guix i després els va dir quant valia el tractament. La mare va suplicar:

- No tenim prou diners per pagar!

El metge els va consolar:

- No us preocupeu. Us ho faré gratis.

Un cop curat el peu van anar a veure l'ajuntament de Barcelona. Quan ja el van trobar hi van entrar; era tot una meravella i li van demanar a l'alcalde que els donés uns quants diners per poder tornar a la Xina. Els en va donar uns quants. Quan ja vam acabar de tot van tornar a la Xina la mar de contents. El metge els va demanar si podia anar amb ells i ells li van respondre:

- És clar que sí. Pots venir amb nosaltres.

I tota la família i el metge van viure feliços a la Xina.

Helena Majó i Aran Blasco

El nen que picava pedres

Hi havia una vegada un nen que picava pedres. Un dia es va enganxar el dit amb el martell però no podien anar al metge perquè no tenien diners.

Davant de casa, la seva mare es va entrebancar i el nen li va dir: "Eh! Mare, he trobat un diamant!" Era la pedreta que havia fet entrebancar la mare. Van tenir una bona idea, van pensar que podrien partir el diamant i donar-li una part al metge i el que quedés s'ho podrien gastar en menjar. I conte contat, ja s'ha acabat.

Driss Plana

La **Tacas** és una nena moreneta i amb moltes pigues. Li agrada dormir i somiar amb contes fantàstics.

La **Maya** és bastant blanca, té els llavis vermells. És bastant exigent i parla a la gent com si no tinguessin sentiments.

Al **Silver** li agrada el tema dels diners i és molt blanc i calb.

Les flors del cabell

Un matí que la Tacas no es volia aixecar va sentir que la Maya deia:

- I les meves flors per al cabell?!!!

La Tacas es va aixecar amb la poca roba que tenia. Ja feia uns dies que es trobava malament.

La Maya estava plorant perquè aquelles flors li havien costat molts diners. El Silver va dir:

- Pot ser que te les hagin robat.

- Ro...ro...robat?

Aleshores la Tacas va fer una altre comentari.

- Les anirem a buscar, sí o no?

Aleshores tots van dir:

-Sí!!!!

Van anar al carrer i van veure un senyor vestit de negre. El senyor els va sentir, es va girar i els va dir:

- Hola, què voleu?

- Res, només unes flors per al cabell.

- Em sembla que en tinc unes.

Va remenar dins la butxaca i va dir:

-Té!

I va ser així com la Maya va recuperar les seves flors per al cabell.

Erica Aguado

Sílian i Míriam

A Bangladesh hi vivia un nen que es deia Sílian i era molt treballador. Una altra nena que treballava fent petards i es deia Míriam era la seva germana.

Un dia el Sílian estava treballant amb les canyes i una serp li va mossegar el turmell.

A les 12 de la nit la Míriam ja havia tornat a casa i estava esperant el Sílian. Com que no arribava el va anar a buscar al camp. Se'l va trobar al terra. El va agafar i se'l va emportar a casa. La serp els va seguir. La Míriam també havia agafat la destral i com que sabia que la serp era allà, amb la destral la va matar. Van arribar a casa i se la van menjar. Quan era l'hora de dormir la seva mare els va explicar un conte. L'endemà el Sílian ja estava millor. Va passar una setmana i el nen ja podia córrer i saltar.

Laura Franquelo i Ariadna Vallès

Els dos germans

Hola em dic Ukai i tinc vuit anys. La meva germana té cinc anys i es diu Ixum. La meva mare està malalta, el pare ve cada mes. Fa dos dies el pare va marxar i havia de ser a fora tot un mes. La mare no ens pot fer el menjar i no ens pot cuidar gaire bé. Hem de fer el dinar l'Ixum i jo. No tenim prou diners per menjar i haurem de treballar més. Ara en lloc d'aixecar-nos a les 6:30 i anar a dormir a la 1 ens haurem de llevar a les cinc. Ahir ens vam haver d'aixecar abans perquè la mare estava una mica més malalta. Quan vam tornar a casa la mare havia empitjorat. Dos minuts més tard el pare va tornar amb molts diners i ens va explicar que se'ls havia trobat.

- Amb els diners que t'has trobat podem portar-li medicines a la mare:

- Síííí, bona idea:

- Mare, hi podem anar l'Ixum i jo?

- D'acord.

Camí de la farmàcia l'Ixum i jo vam estar parlant.

- Espero que la mare es recuperi.

- Tranquil·la que es recuperarà.

Martí Tascón i Pol Cortés

El vaixell

Hi havia un vegada una nena que es deia Anà. Treballava a la platja recollint petxines. Un dia quan anava cap a la platja es va adormir a mig camí. Quan es va despertar va veure que estava a un vaixell gegant i va començar a córrer com una boja. Al cap d'una estona la van envoltar 8 homes. No sabia què fer. Va córrer al màxim que va poder però ells corrien més que ella i la van enxampar. No volia pensar perquè pensava que era el final de la seva vida. Els 8 homes la van baixar a la bodega. Després d'una estona la van treure de la bodega i, per sort, es va poder escapar. Es va amagar com va poder. Ara eren ells que la buscaven com bojos. Quan la van trobar i estaven a punt de fer-la treballar al mar... es va despertar d'aquell somni tan profund i tan real que es pensava que era veritat.

Martí Rius i Roger Calero

La Yoko i la senyora rara

Hi havia una vegada una nena molt pobre que es deia Yoko i tenia 6 anys. Ella només podia anar a l'escola el dijous al matí, de 8 a 3.

Treballava picant pedra de les 7 del matí a les 9 de la nit. Fins i tot treballava el dissabte (per sort el diumenge no).

Aleshores el que va passar es que es va tornar rica !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Ara us ho explicarem. Era un dimecres a la tarda quan una senyora molt ben plantada es va acostar a la Yoko i li va preguntar:

- Maca, tu tens pares?

La Yoko no va moure ni un dit i va contestar:

- No, no tinc pares.

- I ets pobra?

- Sí, no tinc ni per menjar.

Ella amablement li va dir:

- Vols venir amb mi?

La Yoko va contestar:

- Si em dones menjar i aigua sí.

Quan la Yoko estava sopant va sentir un soroll estrany i va pujar a la seva habitació:

- Què es aquest soroll? - es va preguntar, però a l'instant es va adormir.

Quan es va despertar es va adonar que tot havia estat un somni.

I estava de nou al carrer.

Ari Essomba i Mireia Miquel

POCA VERGONYA!

CAPÍTOL 1

Era molt fort! Cada dia des de les 6 del matí fins a les 7 de la tarda, picava pedra, li posava aigua, es tornava fang, ho ficava en motllos, esperava que s'assequés i ho apilava. Érem 4, en Pau, la Marcela, el Camel i jo que em dic Niko.

El Watson era un malcarat! A sobre que ens esforçàvem tant per fer maons, només ens donava 15 cèntims a la setmana. Un dia apilant els maons, vaig veure una carteta. De qui, o de què podia ser...?

CAPÍTOL 2

En tot cas, vaig pensar que ningú m'havia de veure... Em vaig esmunyir entre el fang i tot allò.

La vaig obrir i, en lletres de pal, posava: "HOLA SÓC JO, EL CAMEL. NIKO, PODRIEM QUEDAR DESPRÉS DE LA FEINA?" Jo vaig contestar que sí. El vaig veure que em picava l'ullet! Després de carregar totxos i totxos ens vàrem trobar rere un turonet, semblava ser que també havia escrit la carta als altres tres perquè també hi eren.

- Pe, però... què hi ha allà!- va dir la Marcela i es va aferrar al meu coll. A en Pau se li van posar els pèls de punta!!!

CAPÍTOL 3

Rere el turonet s'extenia un bony de color blanc.

- Però si només és una llama! -va riure el Camel.

- És veritat, ara que ho dius...- vaig dir alleugerit.

- Bé, que per alguna cosa estem aquí, eh? - va exclamar en Pau.

- Ehmm...Sí!

Ens va dir que no podia ser que el Watson, el propietari de l'empresa, ens donés tan poc a la setmana. Vam pensar un pla...

CAPÍTOL 4

A la nit tots ens vam trobar al carrer Cèsar Vallejo. Tots portàvem pals llargs.

-Comencem!

Els cinc ens vàrem plantar davant de la tenda d'en Watson, vam començar a destrossar els vidres.

- Ara anem-nos-en ràpid!

Però ja venia el cotxe de la poli. En Pau i el Camel van fugir ràpid, però jo i la Marcela...

CAPÍTOL 5

No hi érem a temps!

- Veniu aquí!!!

Ja m'ho esperava. Dues mans fortes em van agafar pel darrere, com a la Marcela. Estàvem perduts...

- Bé, no cal que anem al judici, ja hem vist el que ha passat! - digué un dels polis. Varen fer-nos quedar una nit a la cel·la! L'endemà els polis ens van demanar per què ho havíem fet. Els vàrem explicar que era injust que el Watson ens donés tan pocs diners...Els ho van entendre, jo vaig sentir una cosa rara a la panxa, i em vaig posar vermell. Què podia ser...?

CAPÍTOL 6

En tot cas, ara parlàvem d'una altra cosa. Ells ens van dir que havíem estat a punt d'anar a la presó! Però ja havia passat tot, i la veritat és que em sentia millor. La poli li va dir al Watson que si no ens apujava el sou perdria la feina! Bé, no cal us ho expliqui, el tio es va posar a apujar els sous com un boig!!!

CAPÍTOL 7

Jo i la Marcela vam anar al lloc de sempre (el turonet). Mentre hi anàvem, vaig tornar a sentir el rumor a la panxa, em vaig posar vermell...Vaig intentar de mirar cap al cel per dissimular. Quan vam arribar al lloc d'espera el Pau ens va dir:

- Què, bronca?

- No pas, només que obligaran el Watson a apujar els sous...

- Que res més? Si això es fantàstic!!!

Espero que aquell dia el Watson hagués après alguna cosa, i, és clar, jo també!!!

AQUEST CONTE S'HA LLEGIT, NENS I NENES DINTRE EL LLIT!!!

Niels Bekius

Capítol 1

Ukay i Yoko

Apa quina cara! Cinc cèntims a la setmana! Es injust!!! (trucaré a la polí).

Els nostres fills es diuen Ukay i Yoko i no tenim menjar perquè sobrevisquin

La meva dona està malalta i cuidant els fills. Necessitem diners per comprar medicines:

- Doncs jo em puc endur els teus fills perquè vagin a la escola i els podem donar menjar. S'ho passaran molt bé, ja ho veureu, aprendran a llegir, escriure, dibuixar, jugar, cantar, aprendran a viure bé!

- Doncs ara te'ls porto. Me'ls tornes el mes que ve.

- D'acord, porta-me'ls. Adéu.

Capítol 2

Et dono els meus fills

Quan els ho vaig explicar a l'Ukay i YoKo es van posar a plorar. No estaven acostumats a separar-se dels seus pares.

Però tenien ganes de aprendre i se'n van anar.

Es van acomiadar i ...

Dos menys, només eren dos nens però ja els trobaven a faltar. Però és el millor que els podia passar als seus fills

Capítol 3

L'aventura dels nens

Els nens van arribar a lloc, però allò que aquell senyor deia que era una escola era una casa més petita que la casa on vivien amb els pares.

Només arribar els van enviar a la casa que devia ser la de la seva veïna.

La veïna els va dir:

- Hola nens. Oi que sou nous?

Ukay i Yoko van respondre:

- Sí.

Doncs precisament per això us donaré més feina del compte.

Els nens van exclamar a la vegada;

- Sumes i restes!

La senyora va cridar:

- Què de sumes!

Veniu a treballar, no a fer sumes i restes.

Els nens es van espantar

Capítol 4

L'escapada

Els nens s'intentaven escapar d'aquella casa.

Quan van poder es van escapar per la finestra i van córrer tot el que van poder.

Van arribar em poc temps a casa seva. Els pares els van mirar sorpresos:

- Que no aneu a l'escola?

- Que no us agrada?

Els nens els ho van explicar tot.

Els pares van denunciar aquell senyor i els seus ajudants i els van tancar a la presó.

Noa Viu

Hola em dic Xu i tinc 7 anys. Visc en un poblet petit i treballo a una bòbila. Un dia em vaig trobar 2 euros al terra i me'n vaig anar corrents a casa. Quina sort, perquè l'empresari ens dóna 20 cèntims al dia i a més hem de treballar des de les 7 del matí fins a les 10 de la nit. Quan vaig arribar a casa li vaig dir a la meva mare i la meva mare es va posar molt contenta. Li vaig donar els 2 euros. Quan vaig tornar a la feina l'empresari es va enfadar molt amb mi, em va fer treballar 10 minuts més.

Quan vaig acabar un vellet que passava pel carrer em va donar 2 euros més, jo vaig anar corrents cap a casa, li vaig dir a la meva mare. Mai m'oblidaré del que em va passar aquell dia.

Pablo Sanmartín

El miracle

Hi havia un nen que es deia Manolo i treballava fabricant pantalons.

El Manolo tenia un amic que es deia Alexander.

Un dia el Manolo es va posar malalt. Estava a 39 de febre. L'Alexander es va posar molt trist. El Manolo no va anar a la feina durant uns dies, però al final es va posar bo.

El seu amic Alexander es va posar molt content. Van proposar-se plegar de treballar i ho van aconseguir. I el Manolo i l'Alexander van començar a jugar.

Pau Alonso i Xavi Quijije

Picar pedres a Nicaragua

Fa molt de temps a la capital de Nicaragua, Managua, hi vivia la família Wilson Fusté Pinart, formada per un pare, una mare i un nen. El pare es deia Antoni, la mare Montse i el nen Pepe. La família Wilson era pobra i va haver de marxar a treballar picant pedres. El Pepe encara era petit i no podia treballar. Quan es va fer gran i va començar a treballar, un dia es va picar el dit i per sort va trobar un diamant. Gràcies al diamant van poder pagar la factura i es va curar. De canvi li van donar 200 euros i amb aquests diners van poder menjar.

Bernat Torrent i Pau Fusté

La fàbrica

Hi havia una fàbrica on treballaven nens i nenes de vuit anys. La fàbrica estava a Xina. Als nens que treballaven a la fàbrica només els pagaven 10 cèntims per cada pantaló que cosien. Van preparar una reunió on tots van estar d'acord de fer una escapada. Van anar passant dies i dies. Els nens i nenes plegaven de treballar a les 12 de la nit i anaven a treballar a les 10 del matí. Un matí els de la fàbrica, com que hi havia crisi, van decidir que només els pagarien 1 cèntim per cada 2 pantalons. La Generalitat de Xina va decidir que els nens i nenes no treballarien i a les persones grans els pagarien molt més.

Ray Montero i Guillem Soler

Municipi de L'Hospitalet de Llobregat Escola Punset i Busquets

menció
especial

En Jake i en Jong

Hi havia una vegada un senyor que es deia Jake i tenia un nen que es deia Jong. En Jake treballava a l'Àfrica fabricant pantalons i li pagaven molts pocs diners.

El seu nen li deia:

- Papa, perquè no puc treballar?
- Perquè ets molt petit i t'hauries de perdre l'escola i no podries aprendre res de res. - Però jo vull ajudar-te a mantenir la casa.
- Ho sento molt, però no pots.
- D'acord, però l'any vinent t'ajudaré.
- Entesos.

I van seguir parlant sense parar fins que el nen li va dir que a l'escola havien sentit parlar de fer vaga, llavors el pare va decidir parlar amb tots els que treballaven al mateix lloc que ell i els va dir:

- Voleu que ens donin els diners que de veritat ens haurien de pagar? - Siiii! Van dir tots.
- Llavors hem de fer vaga. Qui està a favor?
- I tots van aixecar la mà
- Llavors tots demà a l'hora de començar a treballar ens queixarem. D'acord? - Siiiiii! Van tornar a cridar tots.

Al dia següent, com havien quedat, tots estaven agafant pancartes que dejen:

Volem que ens paguin els diners que haurien de pagar, Volem que ens paguin els diners que haurien de pagar ...

Llavors el propietari va comprendre que treballaven molt i no els hi donava res de diners. Al dia següent va començar a pagar el que els hauria d'haver pagat des del principi. Des d'aquell dia tots estaven contents: els treballadors, en Jake, en Jong, i tot el poble dels voltants. I sabeu perquè els altres pobles també?

Perquè des d'aquell dia tots els pobles de la comarca van començar a cobrar un sou digne i ja no havien de treballar els nens.

Fi.

Carles Montilla Garcia

Comerç just

Hi havia una vegada un nen que es deia Jhonny Tes, aquest nen era de Colòmbia.

Tota la seva família era molt pobre i treballaven durant tot el dia, recollint grans de cafè per pocs diners. En països com Espanya, França, Anglaterra...etc, aquest cafè es ven per un preu molt alt.

Encara que eren cinc germans ningú d'ells anava a l'escola, perquè havien de treballar per poder menjar i no morir-se de gana.

Un dia una ONG va fer un projecte que es diu Comerç Just i gràcies a això en Jhonny Tes i els seus cinc germans van poder anar a l'escola, només treballaven a les tardes i a més a més, els pagaven més diners que abans, per això hem de col·laborar comprant productes de Comerç Just, per això ho hauríem de fer totes les persones del món.

Alejandro Sánchez

XD 14è

Ara en un planeta habitat per uns extraterrestres molt semblants a nosaltres però amb un defecte que ja els fa extraterrestres, hi havia una nena que es deia Ruth. Vivia a un país molt ric però vivia en l'esclavitud sense tenir res per jugar. La Ruth va decidir idear un pla que funcionaria si treballessin en equip, així que...

Quan ho van saber tots van acceptar i clar, van organitzar una manifestació i el Dr. Robert, que era el cap, tenia dos guardaespalles. Però eren tants!!

Els guardaespalles van ser esquivats amb facilitat i es va sentir: POM!! La Ruth va entrar al despatx del Sr. Robert i va dir:

- Vostè no ens pot tractor així! És injust! - Va dir la Ruth cridant com una boja.

- Jo sóc qui mana i mano jo! - Va dir el Sr. Robert.

- Molt bé, doncs adéu! Nosaltres ens anem! - Va dir la Ruth.

- No espera!!! Us pagaré els deutes! Però no m'abandoneu!- va afegir el Sr. Robert desesperat.

- D'acord! - I la Ruth va saltar d'alegria.

I així va ser inventat el comerç just al planeta XD 14`r. I la historia del seu defecte com a extraterrestres és també nostre: que mai hi haurà un món perfecte fet a mida per tu.

FI

Maria Barber

El comerç just (laura)

Hi havia una vegada un noi de Portugal que es deia Joan. Ell treballava a la Xina perquè els seus pares no tenien diners i el van deixar per algú que l'adoptés. Qui l'havia adoptat era un senyor malvat i ric, tots li deina Maldos. Al nen que tenia 7 anys, el senyor el va obligar a treballar per a ell. El pobre nen no sabia que era adoptat, fins als 15 anys. Ell va intentar fugir però no ho va aconseguir perquè el padrastre el vigilava. Cada nit es volia escapar però no podia, fins que un dia va poder escapar. El padrastre li va buscar per tot arreu perquè ell sabia que el seu fill no podia sortir a veure la ciutat, però el padrastre pensava que l'havien segrestat i va trucar a la policia. Va explicar-ho tot. Els policies van trucar a més policies. El padrastre era tan rica que deia a la gent que si trobaven al seu fill els donaria 10.000.000 euros i la gent s'estava preparant per buscar el seu fill. La gent estava contenta perquè donarien de menjar a les seves famílies. El nen estava a casa del seu amic Jerar. La mare del Jerar no sabia res, però el seu pare sí, li va explicar tot i la mare va dir que estava allà, a la seva casa. En Jerar ho va sentir tot i li va dir que marxés, que el portarien amb el seu padrastre, però en Joan deia que no sortiria per la finestra, que es faria mal. En Jerar va tenir una idea: li va explicar que portaria una escala i en Joan va dir que sí. En Joan no sabia que fer però una senyora que es deia Laura li va preguntar: -D'on ets? I ell va dir – Jo sóc d'aquí.- I tu?-Jo de Barcelona. Ell es va posar a plorar i ella li va preguntar: què et passa?

El nen va preguntar-li: tu has vingut ara? – Sí perquè treballo a una ONG – I tu què fas? Ajudo a gent que treballa en males condicions. La Laura li va preguntar: I els teus pares? I el nen li va explicar tot. Laura el va portar a Barcelona van anar a la seva oficina i va explicar-ho tot als seus companys. Tots els treballadors els van ajudar. Els guàrdies van dir que anirien a la Xina per portar pres al seu padrastre. Ell va anar pres i el nen va tenir una altra vegada els seus pares. Li van explicar perquè l'havien donat en adopció. I així una altra vegada va ajudar el comerç just ala nens i nenes que estaven treballant per els seus pares o padrastres i així tot el conte s'ha acabat

Rosario Campero Alca

menció
especial

Municipi de Sant Esteve Sesrovires Escola Àgora Masia Bach

Tots tenim drets!

En una illa anomenada Madagascar viu un petit nen de set anys, es diu Kariku, en Kariku no té pare, el van matar quan ell tenia tres anys, i la seva mare anomenada Malika està molt malalta. La seva germana gran que es diu Jamila fa el menjar, i ell i el seu germà gran en Taiku van a treballar. Treballen setze hores al dia, només dormen quatre hores. Treballa en una fàbrica de llenya que dirigeix un home Americà, anomenat Frank, es molt dolent no respecta la llei de "comerç just", només vol diners i diners.

Bé ara que ja he fet las presentacions començaré a explicar la història.

Un dia en Kariku i en Taiku van anar a treballar, just aquell dia havia vingut en Frank. Van comentar a treballar i de sobte en Frank li va dir cridant en Kariku:

- Espavila nen que sigues tant petit i no tinguis força no és la meua culpa.

Aleshores en Kariku es va encendre com un llumí i li va contesta:

- Estic fart de treballar, els nens rics poden anar al col·legi i divertir-se però els pobres no, això no es just i, a sobre et saltes una llei, la del comerç just

- Això són tonteries i ara posat a treballar!

I en Kariku no li va quedar mes remei que començar a treballar. Però de sobte es va sentir una veu:

- No pensem treballar, volem jugar i anar a l'escola.

I es va deixar veure una silueta petita. Era un nen petit, tenia set anys, igual que en Kariku, es deia Salih. I en Salih i en Kariku van començar una nova etapa que ells mai pensaven que passaria. I en Kariku va dir:

- Jo ja no aguanto més me'n vaig. Els que estiguin d'acord que vinguin amb mi!

Van anar tots menys els majors d'edat com el germà d'en Kariku. Però tampoc van aguantar-se i... Van dir.

- Volem que ens paguis més amb això no tenim ni per menjar pa! -Va dir un. — Volem treballar menys hores com tothom! -Va dir un altre. I també s'en van anar.

Mentres en Kariku i en Salih van començar a parlar de què era injust i tot allò.

- M'agradaria fer alguna cosa —va rondinar en Salih .

Tu tranquil que farem alguna cosa — va respondre en Kariku.

Quan en Salih i en Kariku van ser grans van procurar que cap nen patís tant com ells havien patit i que tothom tingués dret d'anar a l'escola. També van fer que la gent que treballava tingués salaris dignes. Aleshores va ser quan es va respectar el "comerç just".

Cristina Poy Granados

La vida de la Gina

Aquesta història comença a la casa de la família Kiroku, al Perú. Era un dia d'estiu en el que la Gina feia 6 anys...

- Mama,mama ! Desperta 1 Avui es el meu aniversari.

- Felicitats Gina! Però sento dir-te que no ho podem celebrar. Avui treballo a la fàbrica des de les 7 de matí, fins a la 1 de la nit...

- Bé, doncs no passa res. Ja serà un altre cop, mare...

la mare de la Gina treballa en una fàbrica tèxtil. Ella té que mantenir a la seva família amb un salari i de només 3\$ a la setmana. Tenien per un bocinet de pa i mig got d'aigua.

Un dia mentres treballava la Marta, la mare de la Gina, el seu cap la va fer anar al seu despatx.

- M'ha cridat ??

-Si, m'acabo d'informar de que la seva filla Gina acaba de fer els 6 anys. -Si, es cert...

- Doncs llavors, demà a les 7 del matí la vull a la fàbrica. D'acord?

- Però ella no pot fer força .Té una malaltia als ossos per la falta de calci 1 Els té molt dèbils.

- Em dona igual el que li passi! Aquí tens l'uniforme i si demà no es presenta no tornaràs a trepitjar aquest terra. Ho tens ciar?

-Si, es ciar...

La mare, preocupada, no sabia com dir-li a la Gina que dem era el seu primer dia de feina.

Però al final la Gina s'ho va prendre molt bé .

El primer dia de feina la Gina ja estava cansada i li feien molt mal els ossos .

La mare de la Gina no acabava d'entendre perquè el cap era tant ric i elis tant pobres. 1 la veritat es que eh, el cap, comprava el cafè molt barat a altres països i el venia molt car.

La mare de la Gina va decidir que la seva filla no mereixia allò. Amb els seus estalvis va comprar un bolígraf, un paper, un sobre i un segell. Llavors va començar a escriure una carta al president, explicant li la situació on estaven.

El president, al rebre la seva carta, va reclamar at totes les ONG i van decidir lluitar contra la injustícia. Com van veure aquest problema no afectava només a la Gina i a la Marta sinó que també afectava a milions de persones que estan en la mateixa situació. Llavors van decidir fer una campanya que es deia el COMERÇ JUST.

Dies després van arribar a Perú i van informar-se sobre les fabriques il·legals. Van ajudar a molta gent.

Al cap d'uns mesos, quan ja havia passat tot l'embolic, la Gina i la Marta eren molt felices. La Gina anava a l'escola i la Marta treballava 6 hores i cobrava 6 \$ la hora.

Quelcom la Gina i la Marta ja estan sanes i felices encara hi ha gent que pateix molt, perquè està en la mateixa situació. Així que hem de lluitar contra les injustícies al món i ajudar tot el que puguem per tenir un comerç just.

Maria Calderó

Municipi de Solsona Escola Arrels

PETITS PASSOS PER LA IGUALTAT

Estem a l'Àsia, jo sóc un gat que visc dins una fàbrica. Aquesta fàbrica, no és de les que s'hi poden elaborar productes i juntament amb ells il·lusions. No!! Aquesta fàbrica és de les que aixafen els somnis!!

Aquí hi ha més de cent nens treballant sense descans, i amb unes condicions molt dolentes i dures.

Cada dia, a les sis del matí comencen a treballar i, fins al vespre, només poden parar en casos extrems.

Al vespre, després d'haver treballat tot el dia, dormen en unes catifes que hi ha al costat de les màquines i fins el dia següent.

Jo, cansat de veure aquella explotació, vaig intentar buscar una solució. Vaig sortir de la fàbrica fent un salt amb les meves potes del davant i passejant per aquests carrers deserts, que haurien d'estar replets de nens... sospiro. Quan veig una mare abraçant el seu fill, el meu cor desprèn una petita llàgrima d'angoixa, i jo em pregunto: Voleu dir que aquests nens es mereixen tot això ?

Em dol pensar que quan siguin grans i intentin recordar la seva infantesa... es tapan la cara amb les mans i intentaran oblidar-la.

Caminant, vaig veure unes persones d'una organització de Comerç Just, repartien fulletons, vaig agafar-ne uns quants amb la idea de que podien ser útils. Un cop a la fàbrica, vaig obrir la boca i els vaig anar repartint als treballadors.

Als treballadors els va canviar la cara, van anar a l'associació i aquesta va trobar la manera d'ajudar-los.

Tothom va ser feliç, i van viure amb les seves famílies per sempre.

Judit Colell

AL MÓN HI HA COMERÇ JUST

- Comença l'hivern i tu ja faràs 10 anys – em va dir la mare. Fill, em sap molt greu, però avui hauràs de treballar a la fàbrica amb nosaltres !
- Però mare, fa molt fred i no tenim gaire roba per abrigar-nos ! – vaig contestar jo.
- Ja ho sé ! Però a casa necessitem diners per cuidar el teu germanet que és molt petit i està malalt – va intervenir la mare.
- La fàbrica és fosca i gèlida, i sols teniu tres cops al dia per descansar, i jo tinc ganes d'anar a l'escola, a estudiar i jugar – vaig replicar jo-. Em vaig posar molt trist però entenia perfectament les raons de la mare.

Sort que un dia, mentre estava treballant, va venir un nen de la mateixa edat que jo, i em va explicar que un home gran del Comerç Just havia passat pel seu torn de la fàbrica i ell avui tornava a l'escola i els seus pares treballarien cada dia vuit hores i descansarien dos dies a la setmana.

Poc després d'haver-m'ho explicat, va passar aquell home i em va dir el mateix a mi.

L'endemà, ens vam trobar a l'escola. Jo ja tenia un amic!

I quan vaig arribar a casa, hi havia la meua mare cuidant el meu germanet perquè li havien donat festa, teníem llenya per escalfar-nos i per dinar pollastre en comptes de les farinetes amb aigua de cada dia!

Clàudia Cases

SORT DE LA BONA GENT

Hi havia una vegada una família que vivia a l'Àfrica; vivien del conreu. Tota la família es cuidava afectuosament de cada camp. Els regaven, els treien les males herbes...

Al final de mes, venia l'amo dels camps i es mirava com estaven; si estaven bé els pagava si no, no. La família li demanava 1000 euros per cada camp però l'amo els en donava 400 euros. No es podien comprar roba i quasi ni menjar. Hi havia dies que no menjaven, i havien de menjar herbes i plantes del bosc.

Un dia, no tenien res per menjar i no tenien ni forces per cuidar el camp. Quan va venir l'amo, va veure que tot estava mort i els va despatxar.

La família, quan ja no podia més, van haver de posar els dos fills a treballar. El primer dia, van aguantar, però al cap d'un mes ja n'estaven tips. El nen es va tallar amb un ganivet. La família no tenien prou diners per anar a visitar el metge i van haver de marxar de la fàbrica.

Van recórrer molts quilòmetres, es van trobar un home que era d'una ONG i els van ajudar. Primer, els van portar a un campament on els van curar, els hi van donar menjar i, fins i tot, van buscar feina al pare i a la mare. Van procurar que els nens poguessin anar a l'escola. " Sort de la bona gent! "

Aquella família va viure feliç per sempre més !!!!

Juli Pallarès Barrera

JO SÓC BLANC, TU ETS NEGRE

La vida la comences amb una paraula i l'acabes amb mil mots.

N'hi ha alguns que la comencen amb ganes de viure i la finalitzen callant, amb silenci dins el cor, amb llàgrimes a l'ànima. La cara del somriure es reflecteix a cada pas i la cara de la tristor s'amaga darrera de la persona.

Jo tinc una manera de pensar i tu de raonar, perquè tu, observes l' humil gota que cau i jo em protegeixo. Però som amics, encara que diferents.

L'Ízan prové d'Àfrica i ha vingut a Catalunya, per a ell, tot és nou, el país, la llengua, la societat i la cultura.

Un nou repte se l'imposa al davant: l'amistat.

El primer dia de l'Ízan a l'escola va ser "estrany", la gent el mirava a la cara, això feia que l'Ízan es sentís observat i malpensés de tots.

El segon dia me'l vaig trobar, anava per davant meu i jo tenia ansia de comunicar-me amb ell com pogués, d'alguna manera o altra havíem de parlar. Quan em vaig decidir, ell va posar cara d'estranyat i així és com va començar una nova amistat.

L'Ízan a poc a poc anava aprenent la llengua i la comunicació entre companys era més abundant, però l'Ízan i jo teníem una relació especial, d'amics; d'amics de veritat.

Però un dia, en Carles, que tenia molt mala fama a l'escola, em va parar pel passadís.

La seva boca s'omplia de mots falsos i mentides, d'expressions sense cap mena de sentit, però el meu cap estava prou capacitat per fer-lo callar.

En Carles, en un moment determinat, havia esmentat que l'Ízan era negre i jo blanc.

Però a mi això m'era igual. Som de diferent color de pell, però tots dos som persones amb un camí a seguir, amb constància i alegria.

Hi ha algunes persones que no són negres de pell, si no de cor, perquè el tenen brut i porten la mentida al pensament.

Però tots vivim dins aquest món i hem de conviure junts com a persones.

Em quedaré amb tot el bo de l'Ízan, sobretot amb el seu somriure.

Jo sóc blanc, tu ets negre... i què?

L' amistat dura per sempre, perquè el camí ben fet no té fronteres.

Maria Moreno Viladrich

AIXÍ ÉS UN DIA EN LA VIDA D'ALGUNS

Aquesta és la Kiani. Ja té deu anys i viu a l'Àfrica amb la seva mare, el seu pare i els seus dos germans.

Dormen en una cabanya feta detroncs trobats enmig de la misèria. Cada dia es lleven a l'alba i van a treballar. Tornen a la cabanya quan el sol es pon.

Avui la Kiani ja s'ha llevat. S'ha posat el seu germà petit a l'esquena lligat amb trossos de roba que han trobat i ha començat el seu camí per arribar al seu lloc de treball. Mentre camina canta i va jugant amb el seu germanet petit, també mira si troba alguna cosa per menjar, però, si la troba, l'amaga. Si no ho fes així, quan arriba a la casa on treballa li prendrien.

La seva feina és en una casa rica. Ha de recórrer quilòmetres abans no arriba allà. Segons el dies, ha de cuidar els fills de la mestressa de la casa, donar-los-hi el emnjar, banyar-los... altres dies, neteja i frega sobre net...

Llavors li donen la seva paga que és poquíssima, però ella es conforma.

La seva mare sempre diu que el seu germà guanya més diners, tot i fer una feina molt semblant. Això la Kiani ho troba injust i no ho entén.

La seva cosina va a l'escola i li ha explicat a la Kiani que en altres països més avançats, tenen unes petites màquines que es posen al canell, en diuen rellotges i indiquen les hores.

La Kiani ha preguntat que és l'hora. Al seu món només existeix el dia i la nit. La seva cosina li ha dit que el dia i la nit estan dividits en vint-i-quatre parts i que cada una d'elles s'anomena hora.

La Kiani quan torna a casa seva pregunta al pare perquè no pot anar a l'escola. Li agradaria aprendre coses com la seva cosina.

La resposta del pare ha estat clara i entenedora:

- Perquè no tindriem menjar ni aigua si tu no treballassis

I així s'haurà d'aguantar les ganes d'anar a l'escola, perquè si ha de treballar per a poder viure, doncs així ho farà!

Janet van der Graaf Mas

SOMNIS DESÈRTICS

La Tana és una nena que viu en un país de pobresa i de guerra, pensaments de tristesa i de dolor són els pensaments de la Tana quan veu el seu poble destrossat i veu que la seva família i ella cada dia estan més febles. La Tana plora perquè no els pot ajudar.

El Pare de la Tana, una nit, suspira per un moment i la Tana que està dormint una mica més enllà, el sent.

La Tana ha descobert que el seu pare ja no té feina, està preocupada, ja no tindran aquell salari mínim que cada mes el seu pare podia guanyar. La mare de la Tana pregunta al pare perquè ja no va a treballar i ell, amb les llàgrimes als ulls, li diu que a la fàbrica on treballava hi ha esclatat una bomba i està tot en runes.

Mentre d'una part ploren, de l'altra donen gràcies a Déu per no haver mort en l'atemptat.

Crits i llàgrimes! Regalims en un paisatge desert. La Tana no sap res, mai ha pogut anar a l'escola, només coneix el que és la por i la sang, el que és la guerra i el plor.

La Tana no pot sortir al carrer, no pot anar a jugar...Senzillament no pot fer res...!

La nena per un moment resa, resa amb les mans ben humides perquè el seu desig es faci realitat.

Malgrat tot no es compleix! La Tana es posa a plorar desconsoladament, pensa que aquest món on viu és un torment. Li agradaria ser un ocell per poder veure un altre lloc i saber que hi ha més enllà de la desolació, la guerra i la pobresa. Li agradaria ser un ocell per poder emigrar.

La Tana sempre s'imagina que una vegada acabades les guerres i la tristesa hi haurà un altre món on tothom es doni la mà i les persones s'abracin i s'ahudin com a germans. Però quan torna a la realitat i mira els ulls plorosos i la cara trista del pare, té por que això no passi mai.

A casa la Tana hi ha tres germanets més petits que ella i una germana més gran que treballa en una fàbrica tèxtil. Malgrat estar-hi tancada de sol a sol treballant, no guanya prou per viure ella i la seva família.

El pare de la Tana marxa, emprèn el camí mirant de buscar una solució als seus problemes. S'endinsa entre bombes, tancs i fum per trobar ajuda de qualsevol tipus.

Un dia, desesperat de caminar i trucar sense resposta a moltes portes, troba una revista que qui sap si algun immigrant haurà portat. Com que no sap llegir pregunta als militars que tenen estudis... Li diuen que és una revista d'una ONG i tot rient afegeixent: Qualsevol dia us vindran a ajudar...!

El pare de la Tana torna corrent a casa i els ho explica tot.

Ara la Tana veu un puntet d'esperança llunyà, però possible. Torna a somiar en un món en què tothom s'abraci i es doni la mà... Somia en recuperar les coses que els militars els han arrabassat: els jocs, l'infantesa, l'escola, els llibres...

I asseguda a l'ombra de l'únic arbre del desert on viu somia en un món millor.

Anna de Stefano i Genís.

Municipi Vila-rodona Escola Bernardí Tolrà

menció
especial

Un granissat de te especial

Un dia de la setmana, una família anomenada "els viatgers", formada per 8 persones:

V.I.A.T.G.E.R.S= Vanessa, Ivan, Àlex, Tania, Gerard, Eugeni, Ramon i Sara.

Aquests senyors/senyores els encantava viatjar per això és deien els viatgers, cosa que també era molta casualitat que comencés per les inicials dels seus noms.

Un dia assolellat, quan el sol enfocava la part esquerra de la finestra de la casa de la Vanessa, es va aixecar i va deixar anar un badall, que va ressonar per tota la seva habitació. Va

esmorzar unes torrades calentes amb pernil dolç i mentre mirava la seva finestra entelada de quan es va dutxar, se'n va adonar que avui era un dia extraordinari per anar a fer un viatge a la Índia perquè encara no hi havien anat mai. Així va ser, la Vanessa es va fer la maleta i va arrancar el seu 4x4, per anar a avisar a la resta de la família. Primer a l'Ivan, després l'Àlex que també va agafar el seu Porsche per anar a buscar la resta de gent.

Quan tothom estava preparat per iniciar aquella nova aventura, a les 3:50 ja tenien hora per seure amb aquells còmodes seients de l'avió.

Quan van arrancar a córrer aquelles rodetes petites i aquells motors tan potents, tothom estava relaxat llegint revistes o menjant algun sandwich etc.

L'Ivan, el gran cheff de la família, sempre provava algun menjar diferent, abans que arribessin a Rússia va demanar un suc de taronja amb un palleta, li van portar i se'l va menjar a gust.

Seguidament, apunt d'arribar a la Índia, l'Ivan va demanar una llimonada però li van portar un granissat de te.

L'Ivan va tardar una hora i vint-i-quatre segons a beure's aquella beguda tan bona.

Tots van passar una setmana sencera amb aquell hotel de la Índia, però quan tots van tornar a Catalunya, l'Ivan somiava en fer el granissat de te. Així va anar a un bar a demanar que li fessin un granissat de te però no el va trobar tan bo.

Podria ser una tonteria, però ell va tornar a pagar 200€ per un altre bitllet de Barcelona fins a la Índia. Quan ja era allí va tornar a provar la recepta del granissat i estava d'allò més bo, el cambrer li va dir que allí ho havien de fer bo perquè el te era d'una zona volcànica de la Índia i el cultivaven com a abans. L'Ivan va voler anar a conèixer el lloc i es va trobar que era una explotació que subministrava te a les botigues del Comerç Just.

Quan va arribar a Catalunya va anar directament a comprar en una botiga del Comerç Just i en arribar a casa seva, va tornar a provar de fer la recepta amb aquelles fulles de te, i no tenia paraules! Fins i tot, estava més bo que allà a la Índia.

Al final el granissat va ser molt famós.

Àlex Sanromà Egea

La Sofia

Fa molt de temps en una ciutat de Xina hi vivia una noia que es deia Sofia d'uns 23 anys. Ella treballava fent molta roba, però quan arribava l'hora de cobrar, cobrava 3 o 4 euros. Estava farta de que treballés tant per després cobrar tants pocs diners.

Un dia estava tan cansada que es va estirar al terra de la fàbrica.

Al dia següent al matí uns vigilants la van veure i van anar a parlar amb el director. Quan va arribar allà la Sofia li va explicar

que tenia molta son....., però quan va acabar el director li va donar

un cop de puny i un altra vegada es va ficar a treballar. La Sofia

plorava i no parava de plorar perquè no la deixaven marxar, estava molt cansada i cada dia amb més son i sense forces.

Un dia per casualitat van venir uns policies per inspeccionar tota

la fàbrica. La Sofia estava molt contenta perquè l'hi explicaria tot el que li havia passat, per això va anar corrent i li va explicar.

La Sofia va tornar amb la seva família i amb els seus fills, i va trobar un treball decent i guanyava molts calés.

Andrea Yllana Sojo

Les aventures d'en RaKan i d'en Bakta

Una vegada hi havia uns nens que es deien Rakan i Bakta, vivien en un poblet de la Índia. En Rakan era fort i alt i li agradava molt el futbol. En canvi en Bakta era baix i escanyolit i preferia jugar més al bàsquet. Tots dos feien un molt bon equip.

Un dia en Rakan, estava avorrit de no fer res a casa seva, va quedar amb el seu millor amic, en Bakta, per anar a jugar a la placeta de davant l'escola. Però un volia jugar a futbol i l'altre a

básquet. Aleshores com que no es posaven d'acord, van decidir anar a explorar una fàbrica abandonada però que feia uns dies es sentien sorolls de màquines. Van entrar per una finestra i van veure gent a dins treballant, però quan van mirar més bé van veure a nens i nenes, es van esgarriar, eren com ells, d'uns 10 o 11 anys, estaven cosint pilotes de básquet, de futbol, de rubbi, de hanbol.

Quan anaven a sortir uns guàrdies, uns homes cepats i musculosos, els van enxampar i els van portar a la sala on hi havien els altres nens treballant. Per sort en Rakan portava el mòvil que li havien regalat per l'aniversari i trucar als pares i aquests a la policia. Efectivament al cap d'uns minuts van venir 4 cotxes i 3 furgonetes de policia i els van alliberar i als amos de la fàbrica els van detenir. Des d'aquell dia el Rakan i el Bakta quan tenen una estona van a llegir a uns altres nens del Casal de la ciutat.

Bernat Rubio Jordana

Unes NuKe maleïdes

Hi havia una vegada en una urbanització densament poblada als afores de Cervera on hi vivien uns 200 habitants, entre ells 3 anomenats: Rafael, Rosa Ma. Magdalena i Pepito Mercalli, eren la família "els mudats" anomenats així perquè Rosa Ma. Magdalena que era la mare del Rafael treballava en una empresa de cosmètics d'alta qualitat a un preu rendible i per tant guanyava molts cales son pare, Pepito Mercalli que treballava d'electricista i com que era fàcil de convèncer es gastava el que fos per satisfer el seu fill, en Rafael un nen baix i gras de tant de menjar ketchup amb patates fregides. El cas és que un dia la família "els mudats" va anar a una sabateria de la urbanització i li van comprar unes Nuke blanques i blaves, al Rafael. El nen molt content les va anar a estrenar com Déu mana, i una mica massa, perquè el nen va arribar a casa irreconeixible perquè anava tot ple de fang i herba enganxada al cul i a les cames dels pantalons, la seva mare per sort tenia reunió amb els seus socis per iniciar la venda d'un cosmètic, que amb una gota, feia desaparèixer les arrugues per només un insignificant 1€. Bé, doncs, el nen quan va arribar a casa, el seu pare es va quedar flipant quan va veure aquella cosa marrona amb trocets verds enganxats per allà, el pare, en ser bona persona li va dir corrents i esverat:

- Treu-te, això ara mateix! - va ordenar el pobre pare aterrit perquè la seva dona podia arribar en qualsevol moment i veure aquella situació.

El pare corrents va posar la roba i les bambes a la rentadora i amb un drap va fregar el desastre del terra. L'endemà el nen en anar a l'escola es va adonar que notava el terra i tot dissimulant va aixecar el peu i se'l va mirar, i va observar que només caminava amb la sola sola, o sigui només amb la plantilla, el nen va intentar passar tot el matí des de les 9:00 fins a les 12:00. A les 12 el nen va anar cap a casa i li va comentar la desgràcia a la mare. La mare no entenia el que passava i desesperada li va dir al nen:

- Rafel agafa unes altres sabates.

- I aquestes? – va preguntar el nen.

Les posarem dins la capsa i anirem a la sabateria a buscar raons del sinistre.- li va contestar la mare.

El nen va anar a l'escola i no parava de pensar que se li havien trencar les bambes perquè el dia avançava va anar al riu i es va posar a l'aigua i seguidament es va tirar pel terra i per l'herba.

A la tarda "els mudats" van anar a la sabateria a reclamar explicacions, la sabatera els va engegar a pastar fang i també els va dir que no podien canviar-les i menys en aquell estat. La família en busca d'alternatives li van preguntar on podien anar a queixar-se, i la sabatera els va dir que anessin a la planta de Barcelona. I dit i fet l'endemà dissabte tota la família completa es va dirigir a Barcelona i més desorientats que mai, van acabar arribant. Només de veure un munt de xinesos al carrer fumant i bevent es van atemoritzar però van acabar entrant a l'empresa. El molt bon senyor, cap de l'empresa Nuke, anomenat Chinchican els va preguntar que volien i la senyora Rossa Ma. Magdalena li va ensenyar el model de les bambes i el molt enginyós Chinchican els va dir 1 segon després de veure-les que sense dubte aquelles no estaven fetes en aquella fàbrica i el molt honorable senyor Chinchican els va recomanar que

anessin a Xina a veure el president de la marca Nuke, el senyor Nacamuro Saca Suco. Quan van ser a casa van proposar anar a Xina per setmana santa i així ho van fer.

Per la setmana santa van preparar les maletes i van marxar. Quan van ser allà el primer que van fer va ser comprar un “callejero” de Xina i uns segons després van agafar el metro i van presentar-se al despatx del Sr. Nacamuro, situat en el pis número cent d'un gratacels. Davant el director la Rosa Ma. Magdalena va preguntar perquè unes bames al cap de dos dies estaven inservibles, i el Sr. Nacamuro els va comentar que les feien en males condicions però havien de durar més temps, era impossible. Quan el Sr. Pepito va sentir allò de males condicions es va quedar intrigat i va preguntar al director què volia dir “males condicions”. El Sr. Nacamuro els va passar un vídeo d'una fàbrica on es veien nens més petits que el Rafael treballant i si s'adormien no els pagaven i fins hi tot els tancaven castigats. Llavors el Sr. Pepito Mercalli va exclamar:

-Però que no ho veu que aquests nens haurien d'anar al col·legi, a jugar.

-Estant esclavitzats – va afegir la Rosa Ma Magdalena

El Rafael va amagar la veritat de com s'havien fet malbé els bames però la reacció de la seva família va fer trontollar una empresa potent.

A partir d'aquell dia la Nuke, per culpa d'una denúncia de 1.000.000 € , va haver de fer canvis en la seva gestió i es va convertir en una marca del Comerç Just on tothom cobra pel seu treball dignament i no hi pot haver explotació infantil.

Quan van tornar a casa el Rafael va explicar que li havia passat a la mare i després de renyar-lo van anar a una sabateria a comprar unes bames marca no t'hi fixis.

Gerard Serra Vives

La Boet a la Xina

Hi havia una vegada una nena que es deia Boet i tenia 8 anys, vivia a Xina amb els seus pares i els seus dos germans, un de 4 i un de 6. Però cap dels tres eren feliços perquè havien de treballar des de les 7 del matí fins a les 4 de la matinada, i tenien molta son, però perquè no s'adormessin li ficaven pinces als ulls. Cobravem només 1 euro al dia, i si no volien treballar els ficaven en una presó que hi havia dintre de la fàbrica, per això ells sempre es portaven bé i feien tota la roba possible.

Però un dia va aparèixer un noi que no era xinès, que era català, va investigar les condicions de treball .

Quan va tornar a Catalunya va dir-li a la gent en quines condicions vivien, i una ONG va anar a Xina i els hi va dir que els nens tenen dret a jugar i a divertir-se i que haurien de treballar els majors d'edat, llavors el govern xinès va dir que faria tot el possible per fer-ho .

A partir d'aquell fet els dos germans i la Boet van estar molt contents i van poder jugar feliços. Quan van ser majors d'edat van haver de treballar un altre cop, però en millors condicions.

Maria Garcia Leiva

Àfrica

Hi havia una vegada un nen de Catalunya que es deia Pol. Aquest tenia un pare que es deia David i la seva mare es deia Marga.

Vivien en un poblet anomenat Santamursia, no es podia dir que fos molt gran.

Un dia d'estiu se'n van anar de vacances a l'Àfrica, perquè uns amics els havien dit que era molt bonic.

Quan van arribar, a l'Àfrica, en un principi els va agradar molt, per estar-hi un mes; però a mesura que anaven passant els dies, se'n van anar a veure la part pobre; es van quedar bocabadats en veure l'explotació infantil i també la dels adults.

Allí hi havien uns guardes de seguretat, que quan els van veure, de seguida els van agafar, pensant-se que es volien escapar del treball.

Els ,els van dir, que no eren treballadors d'allí, però no hi van poder fer res, perquè no els entenien.

Al Pol, el van ficar amb altres nens de la seva edat, i allí va conèixer a un nen que es deia Kawana. A la mare per molta casualitat es va trobar amb la mare del Kawana i, per últim, el pare semblava que no s'ho podia creure, es va fregar els ulls i es va pessigar la pell per veure si era veritat. Es va trobar amb el pare del Kawana.

Com que el Pol anava amb el Kawana, la Marga amb la mare del Kawana i el David també amb son pare, doncs van organitzar un pla perquè no hi hagués tanta explotació infantil.

A la nit es van escapar les dues famílies, van agafar al primer tren que hi havia, i se'n van anar al centre de la ciutat (la part rica).

Allí en David , el pare del Pol, va poder trucar a un amic seu perquè els ajudés a marxar, cap a Catalunya. Els va enviar diners per a tots i se'n van tornar.

Un cop allí, van organitzar una ajuda per als nens que treballaven (ANT) i van agafar als nens, els van ficar tots en un alberg, mentre els construïen una escola per poder-hi anar tranquil·lament..

Neus Grogués Fabregat

La fàbrica

En un país llunyà hi vivien un nens que feien roba per nosaltres en kantaw i en Sitko. En kantaw era força alt i els ulls estirats i els cabells negres en canvi en Sitko era completament diferent , era baixet els ulls estirats i el cabell negre.

Eren de Xina i els nens només cobraven 2 euros a la setmana treballant en una fabrica de nit i de dia. Els nens perquè no s'adormissin els posaven pinces els ulls, i si s'adormissin els posaven en una presó a la fabrica.

Kantaw va dir a en Sitko:

- Per què no anem a l'escola?

I li va respondre:

-Nosaltres hem de treballar per la nostra família .

Kantaw va replicar:

-Sí, es veritat però perquè no fem alguna cosa per la nostra família?

-Què?- va dir Sitko

-No ho sé?-va dir Kantaw.

Els nens van estar pensant una estona però no trobaven cap solució. Aleshores van anar a treballar, els pobres nens estaven com uns esclaus perquè la seva família era molt pobra . Un dia pesava un home molt ric per la fàbrica, l' home va veure que el cap de la fàbrica els maltractava ,l'home va dir:

-Que s'ha cregut vostè per maltractar aquests pobres nens!

El cap de fabrica va contestar:

-Perquè sóc el cap de la fàbrica i sense el sou dels nens no podrien viure la seva família!!

L'home ric va dir:

Doncs, jo faré una cosa perquè els nens vagin a l'escola i puguin estar amb la seva família .

El cap de la fàbrica va replicar :

-Ja ho veurem .

L'home va anar a parlar amb els dos nens Sitko i Kantaw i els va gravar com explicaven la seva vida a la fàbrica. Quan va marxar cap al seu país es va reunir amb uns quants amics seus i van trobar la forma:

Fer publicitat dels productes de les botigues del Comerç Just i ensenyar a tothom les condicions en que estan les fàbriques al tercer món. D'aquesta manera s'aniran millorant les condicions de treball i s'acabarà l'explotació infantil.

Rachid Benayad

A.P.M.N.

Hi havia una vegada un grup de nois i noies catalans: en Martí, l'Hector, l'Àlex, el Marc, el Joan, la Maria, la Marta, la Carla, la Tania i l'Aina, tots tenien 23 anys que van viatjar a la Xina. Quan hi van arribar no entenien res ni uns ni els altres. Al cap de 2 dies, van conèixer a una noia xinesa que es deia Mikashato, que havia estat 5 anys a Catalunya i sabia català. I els va preguntar:

-Què voleu que us ajudi amb alguna cosa?

I en Joan li va contestar:

-Ens podries portar a alguna fàbrica on hi hagi nens i nenes, a veure com treballen?

La Mikashato els va contestar:

-Sí, ara us hi porto.

Van anar a una fàbrica de nines que es deia Míngzì, allí hi treballaven nens i nenes d'uns 7 o 8 anys, es veien els mes petits com treballaven i n'hi havien que s'adormien. L'Aina juntament amb tots els altres nois van anar a les oficines del director d'aquella fàbrica, i la Marta li va preguntar al Wáwá que era el cap:

-A veure ens podrien quedar a treballar a la fàbrica de nines per ajudar als nens i nenes que hi treballaven.

En Wáwá els hi va contestar que sí. Llavors l'endemà ja van començar a treballar-hi. I es van quedar a Xina 2 anys i mig. Durant aquests temps van anar fent un diari amb totes les seves experiències i escrivint en publicacions de tot el món per tal que tothom s'assabentés de l'explotació infantil. També van fundar una associació que es deia (APMN) que vol dir: Ajuda pels mes necessitats.

Sònia Grogués Fabregat

Categoria Secundària

**Municipi Barcelona
Escola Pia Nostra Senyora**

UNA VIDA JUSTA

Hola, em dic Nasima, sóc una noia que té disset anys. Visc a Bangladesh (Àsia) en un lloc semblant a una casa, una caseta petita, molt petita, on no hi ha lavabo ni televisió, ni ordinador, per no tenir, no tenim ni tan sols llits, dormim a sobre de les catifes i ens tapem amb les mantes de tot tipus i colors que jo faig a mà per al senyor pel qual treballo, que ens fa treballar molt però ens paga bastant bé.

Jo he de treballar molt perquè en la meva família hi ha molts problemes, el meu pare està de viatge, això és el que em diuen la meva mare i els meus germans grans encara que jo crec que li ha passat alguna cosa dolenta, ja que fa massa que no ve per aquí. La meva mare està malalta, així que només treballem els meus germans i jo, tot i que de vegades ens ajuda un amic de la meva mare amb diners. Jo crec que els diners no fan la felicitat, crec que els diners no haurien d'existir o que haurien d'existir però que estiguessin molt ben repartits, que no hi hagués ni pobres molt pobres, ni pobres, ni rics, ni rics molt rics, ni res d'això, només gent normal amb un nombre de diners normal, que hi hagués més igualtat, així no hi hauria tants problemes, i la gent sobreviuria més fàcilment. Però els rics mai no donaran els seus diners als pobres, són massa egoistes per fer això.

Tinc nou germans; el més gran, Mohamed, fa collarets a mà de molts colors, la Salma i la Aswini fan braçalets de fusta, l'Ali i l'Ahmed fan clauers de molts tipus i colors, la Chandra fa

mocadors de seda, que a mi m'agraden molt, i de tant en tant me'n dóna algun a mi, Hossain i Begum, que són els petits de la caseta, ens ajuden a tots amb tot. Amb els diners que estem aconseguint aquests últims mesos estem pensant muntar un negoci d'objectes artesanals, els donaríem al Kamal, el transportista del poble, que té una furgoneta i ell ho portaria a vendre a les botigues del comerç just de la ciutat per tal que així aconseguíssim més beneficis i no depenguéssim de ningú com d'Abul, el nostre cap actual. Espero que tots aquests plans ens surtin molt bé, i puguem tirar endavant.

Municipi d'Igualada Escola Pia

menció
especial

Viatge a Turquia!!!

Un dia, una família sense cap problema i sense cap preocupació, van anar de viatge a Turquia, concretament a Istambul. Eren una família molt rica que tenia un fill que es deia Marc . Durant el seu viatge van estar al millor hotel d' Istambul, però en realitat no estaven veient el verdader Istambul. Un dia estaven passejant per un parc i se'ls hi van aparèixer uns nens i en Marc va dir :

- Què fan aquests nens? que celebren una festa tradicional?
- Si fill - van dir els pares amagant la realitat - Estan jugant a treballar!

I van continuar visitant la ciutat. El nen, veient que la gent treballava de valent va continuar preguntant. Però els pares no el van contestar ni una sola vegada. Fins que un dia el Marc es va perdre.

Els pares pensaven que estava a l' habitació de l' hotel. El Marc en realitat havia sortit a buscar-los.

Els pares, en arribar a l' hotel, al cap de dues o tres hores, es van adonar que el nen no hi era. El van estar buscant durant dos mesos amb l' ajuda de la policia del país i, finalment, desesperats, van haver d' abandonar el país resant perquè un dia el seu estimat fill aparegués. ... dos mesos abans...

- D' acord mare em quedaré a l'habitació fins que torneu.

Mentre jugava amb la play que havia dut de casa, el Marc es va adonar que la seva mare havia oblidat la bossa a l' habitació.

- Mira, però si hi ha la bossa de la mare, si em dono pressa encara l'atraparé...

I així ho va fer, va sortir i va anar a buscar la mare. Va confondre una senyora amb la seva mare i va córrer cap allà i va dir:

- Mare, mare, t'has deixat la bossa. Però si tu no ets la mare. No passa res. Ara torno a l'hotel; però, on és l'hotel?

Va plorar i plorar fins que una noia va passar i li va preguntar què li passava. Se'l va emportar cap a una cabanya on hi havien molts més nens. Aquests nens duïen penjada una fitxa per entrar a treballar en un taller tèxtil i el nen va dir:

- Va, deixeu estar aquesta festa tradicional estúpida que jo m' he perdut... Vosaltres aquí de festa disfressats que feu pena i jo que no trobo per enlloc els meus pares i ara mateix em vindria de gust un gelat...

Llavors un nen de 10 anys com ell li va dir:

- Jo tampoc trobo els meus pares. Ja fa 3 anys que se' m van vendre per 10 dòlars. Jo també tinc gana i no precisament de gelats. Silenci que ve l'amo, sinó treballo em picarà, m' enviarà al carrer i no sé pas que faré. I tu si no comences a treballar també, ho tens molt pelut...

El nen es va quedar com mig marejat; no es podia creure que en el món hi haguessin nens que als 10 anys haguessin de treballar. Però si els nens han de poder ser nens i anar a l' escola i queixar-se perquè les "senyos" posen molts deures i perquè els pares fan entrepans de llonganissa i els més bons són de "nocilla"... Això no podia ser!!!

El seu nou company d' Istambul va continuar parlant.

- La gent del teu país vol roba econòmica, xocolata de la més bona, cafè excel·lent... i no els preocupa gens si per aconseguir tot això jo sóc venut, haig de treballar moltes hores o visc amb condicions gens dignes. Tanquen els ulls i prou!

En Marc estava acostumat a que els seus pares li fessin tot i quan va veure que aquell país era totalment diferent al que havia vist fins ara, es va adonar que ell era un afortunat de la vida, mentre que els altres no podien fer res més que treballar durant tota la seva existència.

- Marc, Marc... que faràs tard a l' escola

Tot havia estat un malson. Menys mal... Era a Igualada, a la seva casa magnífica, tenia els deures fets a la maleta i sentia l' olor del pa torrat que el seu pare li estava preparant. A correu-cuita va explicar als seus pares el seu malson maleït; els va explicar tot el que havia experimentat amb aquells mesos que havia viscut sense ells a Istanbul. Els seus pares es van adonar que el país del que els parlava el seu fill no era el que l' agència de viatges els havia ensenyat.

Quin malson... Malson??? Per a qui?

En Marc va créixer amb un malson a dins i quan va ser gran va decidir treballar amb aquells que, no tenint res, eren els que més compartien.

Francesc Fontanellas Cunilles i Pol Bosch Balcells

En Jaume i el Comerç Just

Hi havia una vegada un noi que es deia Jaume. Era un noi amable, molt llest i honest, que destacava per la seva sinceritat. Era de família senzilla: el seu pare era pagès i la mare era l'administradora del negoci del seu marit. Quan era petit veia com era de feliç el seu pare fent de pagès, així que va decidir dedicar-s'hi quan fos gran.

Es va treure la secundària i el batxillerat amb unes notes normals, ni bones ni dolentes. Però, quan va arribar a la universitat, veient la dificultat de les matèries i que no ho va aprovar tot, va deixar els estudis.

Després de deixar la vida acadèmica, va anar a buscar diferents llocs de treball. De cambrer, de conductor de limusines i taxista. Però van ser uns treballs temporals, perquè amb molt poc temps va veure que no podria sobreviure amb el que cobrava, així que va decidir anar a demanar consell al seu pare. Aquest li va dir que emprengués el negoci familiar i ell va acceptar amb molt de gust, però com que en Jaume tenia un pis que mantenir va demanar diners al seu pare però ell no li va donar, ja que tenien dificultats econòmiques. Seguidament el seu pare va oferir-li d'anar a viure amb ells, però no hi va estar d'acord perquè volia ser independent i dirigir la seva pròpia vida sense dependre de ningú.

Llavors es va vendre el seu pis i amb els diners que va guanyar va reformar una masia abandonada que estava a pocs quilòmetres del mas dels seus pares i que els seus pares li havien donat.

En Jaume va començar a viure a la nova masia i a fer de pagès. Conreava patates, arròs, blat i raïm. Acabava de començar i no tenia gaires diners, i com que necessitava personal va contractar mà d'obra barata, uns 15 homes.

Gràcies a l'eficiència del personal, amb un parell de mesos el negoci va prosperar positivament. L'any següent, en Jaume es va tornar molt ric, perquè havia fet tractes amb grans empreses, i havia comercialitzat productes de molt bona qualitat i molt barats. Era el cap del que podia arribar a ser una petita empresa en el qual treballaven unes 120 persones, provinents de la mà d'obra barata.

Després d'un temps va tenir remordiments perquè no creia que hagués pagat suficient als seus primers treballadors. Amb els beneficis que havia anat rebent del negoci que mantenia va trobar un petit local on començar a fer la seva nova empresa de comerç just, amb els primers treballadors que havia tingut en l'antiga empresa i alguns més, i llavors els va pagar més que abans, el que en Jaume creia que es mereixien.

Al cap d'uns anys va veure com el seu negoci de comerç just li donava més satisfacció, i que va decidir destinar la resta de la seva vida a ajudar a les persones necessitades de països poc desenvolupats, així que se'n va anar a viure al Congo, on va crear una sucursal de l'empresa de comerç just.

En Jaume es va casar amb una dona del Congo i van tenir fills. Quan va morir, va deixar les seves empreses i la seva fortuna als seus dos fills, que van continuar el negoci del seu pare i també van seguir col·laborant amb el negoci de comerç just.

Josep Codina Figueras, Albert Pérez Mas i Jordi Aribau Casals

Dos mons molt diferents

Estava jugant a fora, quan vaig sentir als meus pares discutir. Em vaig apropar a la porta de la cabana i ...

- Fàtima, tenim que vendre el nostre fill o sinó ens morirem tots tres de gana.
- Però, com vols que venguem al Chup- halam ?
- Amb els pocs diner que cobrem com vols sobreviure ?
- Però ara el Chup-halam ja és gran i si cull força cacau, per comptes de cobrar 2 cts en cobrarà 4 !!!
- Per molt que treballi tampoc podrem sobreviure ...
- És veritat ... el tindrem que vendre ...

Quan vaig sentir això em vaig ficar molt trist però vaig fer com si no hagués sentit res. A la nit quan vaig anar a dormir li vaig preguntar a la meua mare ...

- Mama, que em voleu vendre?
- Mira fill meu ... sinó et venem ens morirem tots tres de gana ...

La meua mare va apagar l'espelma i plorant amargament, se'n va anar .

Estava jugant a la consola quan vaig sentir arribar al meu pare. Vaig córrer deu habitacions per anar-lo a rebre i quan vaig arribar al vestidor de costat de la piscina climatitzada vaig veure que estava parlant amb la meua mare fluixet. Em vaig amagar darrera el jacuzzi i ...

- Josep vols dir que li tindriem que comprar aquell ordinador d' última generació ?
- Clar, que no veus que només val 2.700 € ?
- És veritat però ja n' hi vam regalar un de semblant la setmana passada ...
- Bé, no passa res ...
- Però ...
- Així pot variar i no cal que faci servir sempre els altres 5 que té !

Quan vaig sentir això em vaig ficar molt trist però vaig fer com si no hagués sentit res.

Me'n vaig anar a jugar a la PlayStation 5.

Quan es va fer tard me'n vaig anar a dormir. Va vindre la meua mare per dir-me bona nit i li vaig preguntar ...

- Tia, per què no em compreu l'ordinador ?
- És que ja en tens 5 !

Va apagar els nous focus de leds que havíem instal·lat i se'n va anar...

Mentre estava dormint els meus pares van estar parlant d'aquest tema...

- Calaham, però si treballem moltes hores diàries podrem guanyar més diners !
- Però no veus que tu ets una dona i a les dones us paguen la meitat de la misèria que donen als homes i a més a més, el Chup- halam no té força ...
- Sí, això és veritat ...

Quan em vaig llevar al matí vaig veure una petita bossa al cotat del llit i a dintre hi havia una vella camisa del meu pare. Quan la meua mare va veure que ja m'havia llevat ...

- Chup – halam, bon dia !
- Hola, que hi fa una bossa al costat del meu llit ?
- Mira, et tenim que dir una cosa ... te'm venut a una família rica de Londres que diu que et donarà una bona educació i a nosaltres una muntanya de diners, potser fins i tot 15

- euros..No sabia què dir. Me'n vaig anar a fora a mirar, per últim cop, el pobre país on havia nascut.

Mentre estava dormint al meu llit tan suau i tou, els meus pares estaven parlant de l'ordinador ...

- Crec, Josep, que com que no li comprem l'ordinador li tindriem que comprar una altra cosa ...
- Mira, he tingut una idea ! I si li fem construir una nova consola i li diem que la vagi a provar a Londres ?
- Quina bona idea ! I quan ens costarà això ?
- Ens sortirà un xic més car però ens ho podem permetre.
- Doncs, d'acord !

Quan em vaig llevar els meus pares em van dir que d'aquí dues setmanes, hauria de fer festa de l'escola perquè m'havien programat un viatge a Londres per tal de que provés una nova consola.

A la poca estona vaig sortir de la platja amb una petita barqueta molt vella que semblava que s'anés a enfonsar; després de moltes tempestes i al cap de dues setmanes d'haver embarcat, vaig arribar a Londres. El que menava la barca em va fer baixar d'aquesta i em va obligar a córrer davant d'uns policies espanyols. Vam poder fugir i em va entregar a una família que m'estava esperant. Només arribar em van dir:

- Nen, ves-te'n al soterrani i comença a cosir !

Jo els vaig obeir . Al cap de dotze hores treballant, quan no hi havia ningú que em veiés, em vaig escapar. Com que no coneixia a ningú em vaig asseure a una cantonada. A la poca estona va passar un noi de la meua edat i que semblava molt ric per davant i es va aturar ...

Vaig sortir de casa amb l'avió del meu pare. Al cap d'una hora vaig arribar a Londres. Quan anava cap a l'empresa "PlayMagnífiqui", a una cantonada, vaig veure un nen que semblava molt trist. Em vaig aturar i li vaig dir ...

-
- Que estàs bé ?
 - Bé?... no gaire ...
 - Per què? Què t'ha passat ?
 - Mira que t'ho explico...
 - ...
 - Oooh! Que trist ! Vols que t'ajudi amb alguna cosa ?
 - Això és possible?
 - Vine a casa meua que t'ajudaré a tu i a la teua família !
 - Això sembla impossible!!!

Els dos nens se'n van anar i ...

Era l'any 1969 quan en Chup- halam i en Martí ... van obrir la primera botiga de comerç just a Holanda i ...

Judit Martí Toledo i Cristina Benito Elias

Des d'on sóc faig el que puc!!

Benvolguts ciutadans;

Jo, Roger Dalmau Bases, em presento per la sol·licitud d'alcalde d'aquest poble que de sempre he estimat: Breda.

Des de petit, a l'escola, em van ensenyar que en el món no tot és felicitat. Recordo que el 22 de juny del 1996 va ser un dia molt especial per mi, em va vindre al cap la inspiració del meu interior, jo crec que va ser un fet de maduresa, em vaig anar fent gran i em vaig començar a interessar pels països del sud. Jo, una persona d'un tarannà agradable i aplicat ja des de ben petit, vaig començar a pensar cap a on tiraria el meu futur. Va ser gràcies a l' optativa de "Jo al nord i tu al sud" que vaig fer a l' escola, on ens van ensenyar què podíem fer nosaltres per millorar la vida d'altres països menys afavorits que el nostre. Va ser també gràcies al meu pare que em vaig començar a interessar per aquesta professió d'alcalde, Cada cap de setmana l'anava a veure i aprenia les vivències i els fet que podia fer jo per ajudar aquests països. M'anava preparant i informant de les coses que podia fer per ajudar.

I, cada vegada que menjava una rajola de xocolata se'm feia un "rau-rau" dins el meu cor; em preguntava, com podia ser que els que cultivaven el cacau només cobressin 6 cèntims mentre que amb el comerç just n' arribarien a cobrar 33?

Com podia ser que, hi hagués tanta diferència, tanta injustícia, i uns preus tant diferents entre aquests diferents estils de comerç...?

Si em votéssiu per desenvolupar aquest càrrec faria possible un món més just. Realitzaria les següents missions:

- Demanaré a les empreses de xocolata i altres productes alimentaris que paguin el sou que es mereixen els treballadors del tercer món, que siguin solidaris, fent les coses justes.
- Demanaré que els impostos es recaptin, destinin un tant per cent dels diners a aquests països tan necessitats

Faré un esplai durant els mesos de juny i juliol que acollirà nens d'altres països i els hi donarem un habitat, menjar i alegria.

-Demanaré a la gent si poden adoptar nens del sud durant l'estiu i a les famílies que els acullin els hi abonarem una quantitat de diners determinada.

-Des d'aquí farem entre tots junts una millora per aquets països.

-Demanaré que les persones comprin els productes de comerç just, on paguen el que es mereixen les persones.

-Passaré per totes les escoles, explicant la meva experiència de petit i aquestes petites coses que jo pensava que faria d' adult.

Aquestes son algunes de les coses que faria si em donessin aquest alt càrrec

M'encantaria doncs ser el nou alcalde de Breda, i, com ja us he dit, que es fes realitat el meu somni.

Cordialment:

Roger Dalmau Basses

Ah i pels que estigüeu interessats per saber com van anar les eleccions de Breda, us puc dir que el meu somni es va fer realitat!!!

I Breda és un dels pobles que participa més a fons amb el comerç just i ha guanyat un premi, aquest 2012, de les Nacions Unides!

Jo personalment estic molt content i em sembla que la població de Breda ara s'adonen del bé que van votar aquell dia de les eleccions del poble!

De mica en mica el món va canviant i les relacions entre els països són més justes.

Ariadna Prats Batet i Laia Torras Llobet

El comerç just

Aquesta és la història d' una família nombrosa que tenien ni més ni menys que set fills i una filla. Vivien en una masia, situada en un poble anomenat Midway. El seu menjar era escàs. Els seus pares treballaven en cultivar cacau i no guanyaven gaires diners. La filla era l' única dels vuit fills que treballava a casa fent les feines domèstiques.

Els pares no li feien cas a la seva filla, el pare era molt masculista. Els pares eren nadius de Mèxic i els vuit fills van néixer tots a la República Dominicana.

La nena va dir-li a la mare:

-Mare què hi ha per dinar?

-Pa i aigua.

-Una altra vegada...?

-És que no hi ha res més per menjar.

La nena va veure els seus germans menjant carn amb pa i aigua i va dir a la seva mare:

-Com pot ser que jo treballi de valent durant tot el dia i després em toqui menjar una llesca de pa i aigua i els meus germans que no treballen, que estan tot el dia sense moure' s del sofà, i els toqui menjar carn amb pa i aigua.

Els fills no anaven a l' escola perquè la família no tenia diners.

Un bon dia el pare se'n va anar a treballar com de costum. El gerent de l' empresa on treballava va anar allà i va informar als treballadors que del sou que guanyaven, que eren uns miserables 14\$, uns aproximadament 12€ per treballar durant una setmana, els haurien de reduir el pressupost perquè als països on enviaven el cacau no es venien tants productes com abans, a causa de la crisi i això suposava la baixa de compres de cacau. Però els treballadors, foren estafats pel gerent. La veritat era que no hi havia cap crisi econòmica, només era que el gerent volia construir un nou edifici perquè deia que l' edifici que tenia actualment era antiquat. Això, un treballador, ho sentí i digué a un altre:

-El nostre gerent, ens enganya i s' està afavorint a costa nostra.

-Això no pot ser!

-El que acabes de dir és mentida.

-No em creieu? He sentit una conversa i sé del cert que el gerent diu mentides. Anem a casa seva i que ens ho expliqui!

-Anem companys, anem-hi!

Els treballadors agafaren alguna cosa dura de ferro que resistís els cops i se n' anaren a casa del gerent. Quan el gerent els veié, va dir a la seva guàrdia que no els deixessin entrar.

El pare de la noia, va pensar que perquè anar-hi, si anés, acabaria ferit o mort perquè el gerent té molt poder. El pare va pensar:

"Me'n vaig a casa i envio una carta de protesta als del comerç just perquè ens ajudin en aquest problema."

El pare se' n va anar a casa i va dir-li a la seva filla:

-Filla, vés a la meua habitació i agafa' m un full (paper) i tinta que escriurem una carta.

La noia se' n va anar corrents a agafar el paper i la tinta amb la ploma. El pare va escriure la carta i se' n va anar corrents a Correus.

I al cap d'unes setmanes, al comerç just...

-Mireu companys el que ha arribat!

-Què és això?

-Es veu que és una carta de Mèxic.

-I què diu?

-Diu que hi ha un gran problema a Mèxic. Que els treballadors del cultiu de cacau, s' han revoltat contra el nostre gerent i ells pensen que el gerent els hauria d' ajudar.

Els del comerç just, van agafar un vol amb rumb cap a Mèxic. Una vegada allà, anaren a buscar el gerent per demanar-li explicacions sobre el que havia passat:

-Què ha passat? Ens han explicat que a costa de l' explotació dels treballadors vols construir un nou edifici, quan ells amb prou feines tenen recursos per menjar. Sí és veritat que vols construir un edifici, el què has de fer és buscar mercat per vendre més productes i pagar als treballadors un sou digne, perquè ells puguin viure dignament, i el producte el puguis vendre a un preu just.

- Saps que tens raó? M'has convençut; faré tot el possible per fer el que tu dius. Faré millores perquè els treballadors es trobin a gust i els hi apujaré el sou. Què et sembla? Ja que jo pertanyo al comerç just, també hauria de ser just amb ells. Buscaré nous punts per vendre i així guanyar tot més.

-Em sembla molt bé! Ha valgut la pena venir a conversar amb tu. Quan em va arribar la carta que em van escriure, estava convençut que parlant amb tu podries entendre la seva situació. Diuen que: "Parlant, la gent s'entén."

-Ara mateix els ho comunicaré. Estaran molt contents. Anem-hi!

Pau Ter Cabrerizo, Sergi Solís Rodríguez i Ruben Amézcuca Núñez

D'on prové la xocolata

És l'últim dia de curs per en Joan, sap que avui rebrà les notes; en suspèn dues. A l'arribar a casa entrega les notes als seus pares. I el seu pare li diu:

-Joan com és que has tret aquestes notes?

-Pare, estudiar no serveix de res. Anar a l'escola es perdre el temps.

-Joan vine al sofà que t'explicarem una cosa que fa temps que l'intentem explicar.

-Que és? Un sermó d'aquells de sempre?

-No. És una cosa molt important que et va passar de petit.

En Joan veia que els seus pares estaven molt tensos. El seu pare va dir:

-Joan pots mira d'on prové aquesta xocolatina.

-Si, posa "Made in Brasil", es d'on provinc.

-Exacte, d'aquí tres dies anirem a Brasil per un assumpte.

El dijous van anar a l'aeroport del Prat; una vegada van pujar a l'avió, es van posar rumb cap a Rio de Janeiro.

En Joan es pensava que anirien a un hotel de luxe de cinc estrelles, el Brasileynko, En arribar a la gran capital en Joan va veure que els seus pares el feien pujar en un autobús.

Llavors es va fixar en la roba que portava la gent, l'autobús estava rovellat, i si estaven més estona es quedarien sense benzina.

El seu pare li va dir:

-Ara ens endinsarem a la sabana de la Brasileira.

-La nostra parada!

Quan van arribar a les favelas on hi havia la xabola del Roliendo, i llavors, al baixar, tot el poblat va anar cap a ells, i el pare d'en Joan va veure al germà d'en Joan, en Roliendo.

Una vegada instal·lats allà es van posar a treballar. Al cap de tres dies va arribar un famós empresari americà, en David O'connor. I va dir:

-Us compraré una plantació de cacau per 15 cèntims.

En Roliendo es pensava que era una generosa oferta.

Llavors els pares d'en Joan van dir:

-Això és injust, perquè ells han hagut de plantar-los, regar-los, cuidar-los, etc.

-El just serien 30 cèntims per a cada euro de xocolatina.

A partir d'aquí els pares d'en Joan amb els seus estalvis i la col·laboració d'un poble català van formar una ONG dedicada al comerç just. En Roliendo va ser adoptat per a la família d'en Joan i la seva mare va obrir una botiga d'en comerç just.

Actualment en Joan i en Roliendo tornen a ser uns germans f

Pol Sala Carpi, Esteve Martín Maximo i Daniel Peleja Egea

Municipi Girona La Salle

Comerç Just

Estic a l'Àfrica. Em dic Jakalun i visc a Etiòpia. Tinc 14 anys i porto treballant a la recol·lecció del cacau des de fa 4 anys.

Treballo per ajudar a la meua família a que arribi a finals de mes per poder comprar menjar i poder aconseguir fàcilment aigua potable. En el treball del cacau, em dedico a fer a recol·lectar els grams d'aquests en un gran camp de conreu, per així, quan agafem el màxim possible, ho portem a la planta, on més tard, ho vendran a les grans fàbriques dels europeus i americans, els quals ens pagarà una misèria per tot el que hem aconseguit. Ja sabem que es poc, però si ens queixem, no ens voldran els nostres productes i ho compraran en altres llocs i nosaltres no podríem vendre-ho, així que acceptem a pesar de no estar-hi d'acord.

Treballo quasi tot el dia, així que tampoc puc anar a l'escola. El meu germà petit, Jakalin, hi va i sovint m'explica el que fan. És molt interessant, els ensenyen a escriure i a llegir, a més de jugar aprenent. Lamentablement, no puc anar-hi per falta de temps, però m'agradaria.

El meu germà gran actualment està treballant a la tala d'arbres. Des de fa uns 5 dies que no tornen a casa. Ell està bastant cansat del treball, però no ho pot deixar, ja que si no es ficaria amb problemes. Té que viure sota al ras del bosc on tala, i, a pesar de que treballa més hores que jo, cobra quasi el mateix, a més de que algunes vegades es tenen que barallar amb altres poblacions per aconseguir talar el arbres i cobrar els diners, que majoritàriament es mínim. A més, també son explotats i en algunes ocasions, fins i tot, maltractats pel cap perquè puguin rendir millor.

En general, les grans multinacionals, en tots els països subdesenvolupats, s'aprofiten de la seva situació econòmica, laboral o ubicació per comprar productes barats a canvi de moltes hores de treball, suor i, moltes vegades, molts nens treballen, son explotats i fins i tot moren en el treball, a canvi de un baix salari i grans desperfectes al medi ambient que acaben desequilibrant la cadena alimentària, a més d'acabar amb tribus primitives, amb boscos que són essencials per poder viure en aquest món sense contaminació i cultures, a canvi de que la majoria de la matèria primera no té funció en la nostra societat, sovint destruïda o llançada sense cap utilitat(residus).

Aitor Valcàrcel Marchante

El comerç just: INJUSTÍCIES DEL MÓN LABORAL

Ailema, tercer fill de la família de l'Ailin i d'Adriane, està esperant un germà. Els portuguesos ja estan esperant que neixi o si poden li avançaran el part, perquè el petit pugui treballar conreant cafè el més aviat possible.

La seva família forma part d'una petita organització productora de cafè a Angola. Aquest cafè serà distribuït pels portuguesos, per tot Europa, en pots de 500 grams. Per cada pot guanyaran 4,50 euros, que és gairebé el treball de set dies de la família. Entre tots cinc reben 0,65 euros per dia. Del salari diari 0,25 pertanyen al pare i els 0,40 restants estan repartits equitativament entre la mare i els tres fills. Al mes, el benefici familiar no supera els 19,5 euros, que aproximadament és el que guanyen els distribuïdors si només venen 5 pots.

Abans de que els portuguesos s'establissin a Angola, els besavis d'Ailema practicaven el conreu per autoconsum com totes les altres famílies angolenyes. Produïen el que havien de consumir i mai els faltava de res. Quan arribaren els portuguesos els van dir a totes les famílies que si dedicaven una part de la terra al conreu de cafè ells els donarien diners per comprar-se el menjar i que seria el mateix que estaven fent fins ara. Els van anar explicant les seves teories, que al cap i a la fi només els beneficiava a ells, fins que aconseguiren que els indígenes només conreessin cafè. Al principi no notaren res estrany, perquè els portuguesos

els provenien del que necessitaven, però va arribar un moment en què els sous que els donaven a canvi del cafè eren extremadament baixos. Ja havien perdut tot el que tenien abans de que els portuguesos formessin la seva colònia, per això no van poder retornar a la tècnica de l'autoconsum.

Actualment no ha canviat gaire res, només ha empitjorat, ja que els menors ara comencen a treballar la terra a partir dels tres anys i els majors de quaranta anys, que en aquesta zona equivalen als nostres setanta anys, també treballen. La mare d'Ailema fins el part no parerà de treballar i un cop el petit neixi no la deixaran descansar ni per cuidar el seu fill. S'emportaran el petit fins que tingui tres anys, que serà quan el tornaran a portar a la terra perquè comenci la seva feina.

Aquestes famílies africanes viuen en condicions pèssimes. Elles són les que ens fan possible consumir cafè, que només haguem de prémer un botó i tinguem una tassa plena d'un líquid que conté una substància estimulants anomenada cafeïna.

Des d'aquí hem d'intentar evitar aquestes diferències socials i quan anem al supermercat mirar de comprar productes de les prestatgeries de comerç just. Tot i que trobarem que el preu és més elevat podrem estar segurs que no hi ha cap tipus d'explotació en els productors: tenen un salari digne igual entre els homes i les dones, es prohibeix la mà d'obra infantil... D'aquesta manera podrem ajudar a la família d'Ailema i a moltes altres famílies que desgraciadament estan en la mateixa situació.

Ariadna Alarcón Calvet

Sobreviure

Tot d'una em vaig aixecar del llit, en sentir un soroll molt estrany que provenia de fora, em vaig dirigir cap a la finestra ven a poc a poc, ja que no estava gaire segura del que passava. En mirar vaig veure els meus germans grans, en Timari i en Gorzin, i pel que vaig observar aquell estrany soroll provenia de la galleda d'aigua que se'ls hi havia caigut al treure-la del pou. No entenia què feien desperts a aquelles hores de la matinada, així que, els ho vaig anar a preguntar. Primer es van espantar en veure'm aparèixer, però jo ja sabia el que volia i no estava disposada que em canviessin de tema, així que els hi vaig preguntar què feien desperts a aquelles hores; es van quedar callats els dos, i es van mirar fixament, llavors en Timari s'ajupí per poder-me veure millor la cara, i em va dir que a partir d'ara ja no anirien a l'escola, que ja eren prou grandets per anar a treballar i ajudar el pare a mantenir aquella família. Em vaig quedar estranyada ja que aquesta resposta no responia a la meva pregunta, així que els ho vaig tornar a preguntar, però aquest cop no va ser en Timari qui em va respondre, en Gorzin em va agafar i amb una forta abraçada em va dir que ja faltava poc perquè els vinguessin a buscar, em vaig quedar estranyada ja que no entenia res del que m'estaven dient. Vaig quedar callada fins que es va sentir la mare baixant per les escales, portava en Mazawin en braços, estava plorant molt, així que vaig dirigir-me cap a ella i li vaig preguntar què estava passant. La mare em va mirar i em va dir que d'aquí poc passaria un camió que s'emportaria als meus germans, de dotze anys, cap el camp de cafè on treballava el pare, allà treballarien per poder guanyar alguns diners, la mare no va poder continuar, les llàgrimes li van impedir, així que en Gorzin es va apropar a mi i em va dir que ara jo era la gran de la família i que per tant a partir d'ara havia d'ajudar a la mare a fer totes les feines de la casa. Vaig tardar una bona estona en poder assimilar tota aquella informació que no m'havien dit fins a l'últim moment, però quan vaig poder entendre tot allò ja era massa tard, els meus germans estaven abraçats a la mare, ja que no la veurien durant molt de temps. En realitat sabia que marxaven perquè no teníem prou diners per mantenir a la família, així que se n'anaven per poder guanyar una mica i ajudar al pare a mantenir la casa. El camió va arribar, dintre d'ell estava ple de nois joves, alguns semblaven que no tinguessin més de nou anys, que treballarien en aquells camps durant hores sota el sol cremant-los l'esquena per tal de poder guanyar alguns diners i ajudar a les seves pobres famílies. Per la cara de la mare sabia que els meus germans no estarien bé en aquell

lloc, ja que era la mateixa cara que feia quan veia al pare tornar dels camps per tal de donar-nos els pocs diners que guanyava. La mare es va apropar cap a mi i em va intentar fer la millor cara possible, i em va dir que tot aniria bé, però jo sabia que era mentida. Van passar els dies i la mare cada dia estava una mica millor, m'havia ensenyat a conrear el nostre petit hort i m'havia fet cuidar d'en Mazawin mentres ella marxava a la fàbrica de teixits on treballava tota la tarda per tal de poder comprar alguna cosa de menjar, tot i amb el que guanyava no podíem comprar ni un tall de pa. Van passar les setmanes, els mesos i jo ja estava farta d'aquella situació, així que vaig reflexionar fins arribar a la conclusió que quan sigués gran volia intentar ajudar a tota aquesta gent que treballava tot el dia per tal de mantenir a la seva família a canvi de rebre una misèria, perquè qui millor per intentar canviar el país que la gent que vivia en ell.

Carla Huc Sánchez

CREUANT LA LÍNIA

Jo sempre he associat la sobreexplotació al tercer món, l'egoisme que domina a uns pocs mata a una multitud de desconeguts. Per sort per a mi, al meu país hi havia riquesa, hi havia justícia. La justícia sempre ha estat pels rics. Per a mi. Això provocava que el comerç just i altres injustícies tan comentades, m'interessessin més aviat ben poc.

Però ara veig impotent com mon pare fa les maletes, maletes amb el poc que ens quedava, i ma mare plora a la cuina. Plora desconsolada i no sé què dir-li per mitigar-li el dolor, dolor que m'oprimeix el cor fins a asfixiar-me. Somnis i il·lusions de petit es fragmenten en mil bocins com un mirall trencat per la dura realitat.

L'únic amic que li queda a mon pare, del que ell ara anomena "la vida anterior", ens farà el favor d'intentar fer-nos creuar la frontera amb el seu camió. Mon pare acceptà, doncs, deia que l'únic risc era haver de tornar a un lloc on no els esperava res excepte la mort.

Des de darrere les caixes no veig passar el temps. Dormo, i dormir em distreu de pensar en el que vindrà, en el que ens espera. Dormo, i em desperto amb crits ofegats d'angoixa. La por em bloqueja el plor i punxades agudes sento que travessen en silenci el meu cor. Una línia de llum apareix i em cega, sento por mentre escolto veus, i m'encongeixo tant com puc entre les caixes. Sento crits i la veu del meu pare atabalada. Tot però s'acaba, i la llum desapareix i torna el silenci. Un silenci aquest cop més aterrador. Passa el temps i només sento el ronc del motor. Un ronc que més que relaxar-me, m'atabala i em fa sentir sola. Sentiment absurd, d'altra banda, perquè entre altres caixes hi ha mon pare i ma mare. M'arrisco i murmuro el seu nom. No em contesta. Tinc por que s'hagi enfadat amb mi, per això callo, però llàgrimes silencioses rellisquen ara pels meus ulls. Passa el temps i s'obre la porta, la brillantor m'espanta, després de la freda obscuritat, però, una veu tranquil·litzadora murmura el meu nom. Ell murmura, i jo surto del meu cau.

Uns ulls tristos em miren amb pesar, i jo no entenc per què. Em diu que hem creuat la línia que separa el món dels pobres i dels rics. No sé què dir-li i, incòmoda, espero que mon pare baixi del camió i parli amb el seu amic. L'home diu que no tornaran, que estic sola. No l'entenc. Segueixo esperant la meva família mentre els meus ulls es tornen borrosos, i les llàgrimes em corren cara avall. Tanco els ulls i corro sense saber a on, per carrers mai abans vistos per algú com jo.

Deu dies passats a la ciutat m'ensenyen que el saber pidolar és qüestió d'astúcia, i que és un treball perillós. Els primers dies vaig passar fam i vaig descobrir en quins carrers i suburbis no era benvingut. Carrers on t'escopien a la cara, suburbis on t'apallissaven, o alguna cosa pitjor. Vaig aprendre quines persones et donaven bona almoina per quedar bé amb els seus falsos amics, i quina gent per pena et donava algun treball senzill per fer. Treball que jo encantat sempre acceptava.

No vaig necessitar gaire temps per adonar-me que la creença, estesa pels barris on abans vivia, que al nord hi havia la glòria i al sud l'escòria, es podia aplicar a la ciutat mateixa. Així doncs al nord, gent com jo, no hi podíem posar el peu; i al sud eren la gent del nord qui no hi entrava. Tot i que pogués resultar confusa, la línia divisòria de la ciutat estava ben marcada. Un podia saber-ho mirant a on acabava el fang i començava l'asfalt. On acabaven les caixes apilades sobre les ruïnes i començava la ciutat. O mirant on acabaven els individus com jo,

d'on començaven les persones. Persones que procuren de la nostra existència, doncs és a ells a qui els sobra el que a nosaltres ens falta. Per aquest motiu algunes escasses vegades, un home de pell blanca ve per donar treball a alguns de nosaltres. I nosaltres, com llops famèlics, intentem captar la seva atenció perquè ens elegeixi. Menjar o deixar-se menjar, aquest és el lema pel qual vivim, i per això ningú dubta a fer el que sigui necessari per tal que l'home blanc l'esculli. Jo no sóc diferent, aquí ningú és millor que ningú, tot i que sempre hi ha algú pitjor. Per això una emoció m'embarga quan l'home blanc m'assenyala i m'ordena que m'acosti. Un lloc i una hora és tot el que em dona.

Clareja, iestic segur que avui el dia no ha nascut igual, que el sol il·lumina més, que avui és diferent. Corro pels carrers buscant el lloc on haig d'anar. Corro més del que mai he correbut en ma vida, i noto com en els peus em surten ampolles. M'és igual, segueixo corrents. Arribo en el que crec que és el lloc indicat i una multitud agrupada engloba la meva visió. M'acosto i sento com l'home blanc d'ahir ens explica cridant que la nostra funció aquí és crear una fàbrica d'on no hi ha res.

El treball dura des que surt el sol fins que es pon i, en aquest termini, no es pot descansar. Si algú s'atura se'l fa fora i no se li paga res. Per això treballo tant com puc, sense parar, sense parlar, sense queixar-me de les fuetades que rebo per part del capatàs sense motiu. No mengem i ens paguen poc, però es més del que mai he tingut, i sóc feliç. M'adono que tots els que treballem en la construcció som menors i, per tant, dedueixo que es tracta d'una construcció il·legal. Així doncs, beneeixo la meva sort i continuo treballant sense descans. S'acaba el dia i em paguen. A les meves mans reposen monedes brillants que em permetrà menjar el que sempre he enyorat de la meva antiga vida: pa amb xocolata. El sabor i la satisfacció es combinen per provocar-me llàgrimes d'alegria i, per primer cop en molts anys, sento que tot pot anar bé.

Segueixo treballant al mateix ritme que quan vam començar l'enorme construcció. Els diners m'han permès alimentar-me millor i comprar-me unes sabates de segona mà que, tot i estretes, em fan venir il·lusions d'una vida que creia haver deixar per sempre enrere. De cop sento crits i veig que tothom s'atura i para de treballar. No sé què passa, però faig el mateix. Al carrer dos homes blancs, l'un és l'amo, l'altre no l'havia vist mai, discuteixen. O més aviat és l'amo qui crida mentre la seva pell adquireix un to semblant als tomàquets que tenia a l'hort de la meva antiga casa. L'amo se'n va i l'altre home ens crida perquè baixem. Com que tothom ho fa, m'afanyo a baixar. L'home que ara aprecio molt més elegant que el meu amo, ens informa que el treball realitzat és il·legal perquè són menors, ens explotaven i no ens pagaven el convenient. Per això diu que la construcció de la fàbrica s'anul·la i que ja no hi treballarem més. Una ràbia en el meu interior em crema i llàgrimes amargues em ceguen. Noto que tothom se'n va, però no puc fer res més que quedar-me quiet, immòbil i impotent. Noto que algú se m'acosta i m'eixugo les llàgrimes. L'home elegant està ajupit, mirant-me directament als ulls, i em fa enrogir. Em pregunta si tinc família i li contesto que no, no aquí. Si l'home estava sorprès no ho ha demostrat, el que sí fa, però, és somriure amb tristesa i dir-me que ho entén. També em diu que el segueixi, que trobarà un lloc per mi. No sé què fer, i estic espantat, però l'home ha dit que tot anirà bé i, no sé per què, el crec.

I, sense cap motiu aparent, el cel ara em sembla més clar.

Helena Garví Casas

L'ORFENAT

En aquests moments em trobava al departament de policia de la ciutat de Barcelona. Estava recollint tot el que en el seu dia va formar part de la meva feina d'inspectora. Ja havia acabat i em disposava a sortir quan vaig veure una cosa que em va cridar l'atenció. Era un vell diari personal de color verd. Quan el vaig veure un sentiment de nostàlgia es va apoderar de mi. Quins records! En aquest diari he apuntat tots els meus casos com agent de policia, des que vaig començar fins ara que m'he jubilat. Hi havia apuntada l'alegria que tenia després d'haver resolt un cas, així com també la impotència que se'm quedava després de deixar-ne un per falta de proves. Allà hi havia redactats moments emocionants, excitants, immillorables, memorables, aterridors, eufòrics i també dramàtics. Al llarg de la meva vida de policia he

passat tot d'històries inoblidables. Encara me'n recordo perfectament per què vaig triar aquesta professió. Tot va ser gràcies a una història que em va marcar de veritat, una història que va produir que la meua vida fes un gir de cent vuitanta graus:

Tot va començar fa molt temps, quan encara era petita. Aleshores vivia amb la meua àvia en una petita caseta als afores de Barcelona. La meua mare va morir en el part i, quan jo tenia dos anys, el meu pare la va seguir a causa d'un càncer. Així que pràcticament la persona que em va criar va ser la meua àvia. Ella i jo ens aveníem molt. Al seu costat era molt feliç. Aquell dia encara ho era més, érem 31 d'octubre, el dia del meu aniversari, complia nou anys. La meua àvia m'estava esperant com sempre a la sortida de l'escola amb un gran somriure. En veure-la me li vaig llençar als braços i li vaig fer un petó molt fort a la galta. Ella em va dir:

- Moltes felicitats, Mireia! Aquí tens el teu regal! I, a casa, t'està esperant un pastís de xocolata per llepar-se'n els dits!

La vaig mirar amb un somriure radiant i ella em va donar el regal. El vaig sacsejar per intentar saber què hi havia a dins però sense gaire èxit, després el vaig obrir precipitadament:

- Un diari! –vaig exclamar emocionada tot mirant ben feliç el diari de color verd que m'havia regalat.

- Moltes gràcies àvia! –i li vaig fer una abraçada.

De tornada cap a casa estava molt contenta i ja només pensava en el pastís de xocolata que m'estava esperant. Ja quasi havíem arribat, només ens quedava travessar un carreró estret i fosc que a mi sempre m'havia fet por. Per allà no hi passava gairebé ningú però aquella vegada no estàvem soles. Allà també hi havia dos homes joves vestits de negre, fumant, rient i amb unes cares que et feien pensar que no volien res de bo. Els vaig mirar i ells em van mirar maliciosament. Llavors un em va assenyalar i l'altre va assentir somrient amb el cap. Després tot va passar molt ràpid. Van córrer tots dos cap a nosaltres, un em va agafar i l'altre va tirar a terra la meua àvia, la meua pobra àvia. Volia cridar però la por m'ho impedia. Els homes em van portar a dins d'un cotxe, em van donar un cop al cap i vaig perdre el coneixement. Quan el vaig tornar a recuperar encara em trobava al cotxe. De sobte, un dels homes va obrir la porta, em va agafar brusquement i em va portar, millor dit arrossegar, a dins d'un gran edifici a l'entrada del qual hi havia un cartell que posava: ORFENAT.

A dins de l'edifici, l'home em va portar fins a una habitació on hi havia més d'una vintena de nens. Feia pena de veure: l'habitació era bastant reduïda per la quantitat de persones que hi havia i tenia unes condicions pèssimes d'higiene. Estava formada per una pila de lliteres amb molt males condicions que semblava que anessin a caure d'un moment a l'altre. Veient-les, et venien més ganes de dormir a terra que fer-ho a sobre d'elles. Però el pitjor de tot era veure aquella quantitat de nens demacrats, eren tots primos com si fes uns quants dies que no haguessin menjat res i tenien una cara tan trista que feia encongir l'ànima a tothom que els veia. L'home em va portar a una de les lliteres que eren buides i després va sortir de l'habitació. Llavors vaig començar a pensar en el que em passaria després. Vaig pensar també en la meua àvia estirada a terra i després ja no em vaig poder contenir més, vaig començar a plorar. No podia parar fins que vaig notar alguna cosa que sobresortia de la meua jaqueta: el meu diari de color verd que m'havien regalat! Així que vaig decidir ser forta i anar anotant tot el que passaria en aquell orfenat.

La vida a l'orfenat era molt dura. Els homes ens aixecaven a les set del matí per anar a treballar. Cosíem sabates durant tot el dia fins a les nou del vespre. Durant aquestes catorze hores d'intens treball només fèiem una petita pausa d'un quart d'hora per anar a dinar. El dinar només estava format per un plat que sovint eren sopes, patates, llavors o les sobres que quedaven del dia anterior del menjar dels amos de l'orfenat, el plat normalment estava acompanyat per un tros de pa sec. Amb aquest pobre dinar havíem d'arribar fins a l'hora de sopar que sovint menjàvem el mateix que a l'hora de dinar. Amb aquestes pobres condicions havíem de treballar i si ens desmaiàvem, els homes ens pegaven i ens obligaven a seguir amb la feina, amb l'amenaça del bastó que tenien a la mà o de quedar-nos sense dinar o sopar. Si els nens no acataven les ordres d'aquells homes, els apallissaven i els torturaven. A les noies, a part de maltractar-les també hi havia vegades que les agredien sexualment. Pel que em van explicar no era l'única que havia estat segrestada, allà també hi havia altres nens i nenes que havien estat separats dels seus familiars. A més, si algun d'aquells nens es posava malalt, els homes el mataven i en raptaven un altre ja que els hi sortia més a compte que no pas contractar un metge i curar-lo. A part, molts d'aquells nens no havien anat mai a l'escola i eren

analfabets, però en aquella situació aprendre a llegir o a escriure no els hi serviria de res ja que la majoria d'ells no sobreviuen més de tres anys en aquell orfenat. Molts d'aquells nens havien vist la mort en els seus ulls i només vivien amb la por i la incertesa del futur. Em van explicar tot d'històries esgarrifoses i aterridores que havien passat en aquell orfenat. Era tot com una pel·lícula de por però amb l'única diferència que el que estava passant era real. I mentre tots nosaltres malvivíem cosint sabates, lògicament treballant sense cap mena de dret laboral, els homes es divertien veient com patíem i, a més, s'enriquien a costa nostra, ja que aquell era el millor negoci que podria tenir una empresa perquè tenien mà d'obra gratuïta. En definitiva, allò de "orfenat" era una farsa perquè no es descobrís l'autèntica veritat.

Va passar un mes... dos... tres... quatre... cinc... i sis, però a mi em va semblar una eternitat. En tot aquest temps em vaig acostumar a la rutina de l'orfenat, a les pallisses, a la solitud i a la tristesa. Abans que passés tot això era molt feliç però en aquell moment sabia que no hi havia res a fer i que passaria els meus últims dies en aquell lloc, per tant, m'entristia amb molta facilitat i només em consolava el fet d'escriure en el diari. Però durant el sisè mes va passar l'inevitable, em vaig posar malalta, no podia parar de tossir i em trobava molt malament. Mentre treballàvem feia tot el possible per dissimular-ho. Estava tot el dia amb la inseguretat que em podrien descobrir en qualsevol moment i que després no hi hauria res a fer.

Un dia, mentre estava escrivint el meu estimat diari, va entrar un dels homes a l'habitació i em va descobrir. Me'l va prendre ràpidament de les mans. L'home es va enfadar tant amb mi que encara avui me'n recordo del que van tardar a curar-se les ferides que em va fer aquella nit. Però allò no era el pitjor, m'havien tret el diari, el meu únic record que em quedava de la meua àvia, l'únic record de la meua vida de veritat.

Una setmana després, com sempre, ens van aixecar a les set del matí per anar a treballar. Aquella vegada em trobava molt malament, sentia que ja no podia dissimular més, i mentre estàvem cosint les sabates em vaig desmaiar. Vaig notar que em reanimaven a cops de bastó. Quan vaig recuperar el coneixement sentia que ja no podia aguantar més, així que no vaig poder evitar tossir i em va sortir sang de la boca, i ells es van adonar que estava malalta. Un dels homes em va agafar i em va portar a una altra habitació més petita, segurament per matar-me. L'home va treure una pistola i va somriure. Jo vaig tancar els ulls esperant un tret. I el vaig sentir, però no un, en vaig sentir molts més. Pel que sembla no anaven per mi, provenien de fora. L'home va obrir la porta per veure què passava, de sobte es va posar blanc, va tirar l'arma i va aixecar les mans. Un home alt i jove, que duia un uniforme de color negre on posava amb lletres molt grosses "POLICIA", va entrar i va lligar l'altre home. El policia em va mirar de fit a fit, després va treure una foto i també la va mirar. Em vaig acostar per mirar la foto i vaig veure que la nena que hi sortia era jo!

-Així que tu deus ser la famosa Mireia –va dir el policia amb veu amable-. Tranquil·la, ja s'ha acabat tot, de seguida podràs tornar amb la teua àvia. Per cert, això deu ser teu.

En veure que treia el meu diari de color verd i me'l donava no vaig poder reprimir les llàgrimes. La meua àvia estava bé i ja s'havia acabat tot, semblava un somni fet realitat.

-Gràcies senyor policia.

-No, gràcies a tu. Un veí que vivia per aquí als voltants va trobar aquest diari a les escombraries, en va llegir un tros i el va portar directament a la policia. La teua àvia el va reconèixer de seguida, per tant el vàrem llegir i vàrem decidir actuar ràpidament i acabar amb tots aquests maleïts que abusaven de vosaltres. Llàstima que només eren quatre gats que feien la feina bruta i que complien les ordres d'una altra persona molt més poderosa i que segurament tindrà molts altres llocs així. Però tranquil·la, ja s'ha acabat tot. Has estat molt valenta.

Dit i fet, s'havia acabat tot. Vaig poder tornar a casa amb la meua àvia. Allà, el primer que vaig fer va ser guardar el meu diari personal de color verd com un tresor i, per fi, vàrem tornar a ser felices. Gràcies a aquesta terrible experiència vaig decidir ser policia, perquè no volia que cap persona visqués el mateix que vaig viure jo.

Helena Giramé

Les injustícies del capitalisme

Al llarg de la història mundial, la construcció sempre ha estat un factor important.

Actualment, des d'un punt de vista econòmic, sembla absurd satisfer els constructors pagant desorbitades quantitats de diners per un habitatge que, de vegades només consta de 20 m². Busquem-hi una explicació lògica a que tots ens haguem acostumat a pagar aquestes desorbitades quantitats de diners per un immoble; En primer terme, l'habitatge és una part necessària en la nostra vida quotidiana. Ja que nosaltres no podem renunciar a una vivenda digna, les empreses constructores no es veuen obligades a baixar els preus.

Aquests costos tan alts, es deuen als materials de construcció. El negoci dels materials de construcció, està sota l'influència de les empreses majoristes que són les que imposen els preus de venda.

A causa d'aquesta economia constructora, moltes empreses van començar a mirar més cap a nosaltres, els clients, i van començar a comprar material a més bon preu; sense intermediaris. A conseqüència d'això, farà cosa d'un any, va haver-hi una Fira de Construcció a Suècia. A la qual La Federació Sueca de Comerç, va portar un home Tailandès que venia inodors a 500 euros. L'única empresa capaç de competir contra aquest home era una petita companyia Sueca, que els venia a 1700 euros, ara bé, aquests inodors eren autènticament suecs. El desconcertant, era que cap empresa constructora comprava el material d'aquell pobre home Tailandès. Per què?

Doncs, senzillament perquè a Tailàndia hi ha una qualitat de vida molt baixa, els drets dels homes i dones quasi bé són inexistents, i l'explotació infantil està a l'ordre del dia. Encara que, el que els empresaris no sabien, era que l'empresa sueca treballava en règim de subcontractació, és a dir, els que realment estaven intentant sobreviure amb la misèria que les grans companyies els hi oferien eren Vietnamites, nens de sis a dotze anys.

Estem enganyats per el Govern? Realment és ell el que ens menteix, o som nosaltres que tot i saben el que passa al nostre entorn, fem veure que no ens adonem?

Em parlat del que passa a Suècia, però no cal anar tant lluny per veure la maldat de les grans companyies. Aquí, a Espanya passa el mateix. O es que encara confiem en que nosaltres no treballem amb mà d'obra infantil? Potser aquí a Espanya els nens petits no treballen, però estem totalment equivocats si pensem que les grans empreses espanyoles, no contracten nens de l'Àfrica per menys de cinquanta cèntims al dia i els fan treballar 16 hores de sol a sol.

Vivim sota la protecció d'un govern capitalista, interessat, corrupte i mal repartit en el què a riqueses es refereix.

Cada vegada el percentatge d'explotació infantil es més alt en el tercer món. Abusem de la innocència d'uns pobres nens que l'únic que volen es sobreviure i tenir una existència tranquil·la, cuidar-se'n de la seva família i tenir un lloc respectable on viure. Ens interessa a nosaltres les seves condicions de vida? No, a nosaltres l'únic que ens interessa es anar fent més grossa la butxaca i tant se val si ells es moren de gana.

Creieu que si nosaltres uns simples treballadors, fem veure que no passa res, el govern actuarà? No, a ells ja els hi va bé aquesta vida. Cada vegada més rics quan a l'altra banda moren per les pèssimes condicions en les que viuen.

Si seguim voltant per el món, sense tenir nocions del que passa molt a prop nostre, tot seguirà igual. Som nosaltres, els simples habitants, treballadors, que es guanyen la vida cada dia amb el seu esforç, els que hem d'acabar amb els interessos de les empreses més fortes que, per voler-se enriquir exploten la mainada que el que haurien de fer es jugar i passar-s'ho bé.

Som-hi! Acabem amb aquest món d'injustícies i donem una oportunitat a una societat més igualitària.

Jessica Herrera Franco

PETITA PERÒ GRAN HISTÒRIA D'UN ÉSSER HUMÀ

No sóc una gran persona; no sóc ni important, ni ric, ni canviaré el Món. Això ho havia de tenir ben clar des del dia que vaig néixer però crec que amb aquest escrit podré fer veure a la humanitat la meva situació i la de molts nois que viuen les mateixes penes i circumstàncies que jo.

Em dic Rashid i sóc d'una tribu dels afores del Nepal. Visc amb la meva mare i les meves dues germanes. Al meu pare se'l van emportar uns homes i fa dos anys que no sabem res d'ell. La meva mare encara té l'esperança que algun dia tornarà, sempre es queda mirant fixament la porta a l'hora que solia arribar de treballar i quan veu que no entra li rellisca una llàgrima per la seva galta. Les meves germanes ja no se'n recorden d'ell perquè eren molt petites quan va succeir, però jo sempre l'intento recordar per així mai oblidar-me d'ell. No som la primera família on passa això i sé que tampoc serem l'última.

Farà cosa d'uns dos anys, més o menys coincidint amb el temps que es van emportar el meu pare, les coses aquí van començar a canviar de dolent a pitjor. El nostre poble era molt tranquil. Les dones treballaven a casa i els homes anaven a les ciutats a buscar feina; els nens i les nenes anàvem a l'escola a estudiar fins que les noies es quedaven a casa amb les seves mares a aprendre a fer les feines de la casa i els nois apreníem una mica de tots els oficis.

Fins que un dia, van arribar uns homes que no s'assemblaven a nosaltres, van començar a destruir els boscos dels nostres voltants i van començar a construir unes edificacions monstruoses. Ningú sabia què passaria ni què voldrien de nosaltres.

Molts homes del nostre poble i dels voltants ho van veure com una amenaça i van decidir actuar. Van entrar en una lluita, però aquells homes anaven molt ben armats amb unes armes que escopien foc. Els homes que van aconseguir fugir, com el meu pare, van intentar passar despercebuts però aquests homes blancs els van capturar a tots i se'ls van emportar. Els nostres pobles estaven indefensos i ningú sabia què passaria a partir d'ara.

Unes setmanes més tard van venir aquests homes al nostre poblat i se'm van emportar a mi i a tots els nois joves del poblat. Tots teníem por de no tornar a veure les nostres famílies un altre cop. Cada cop que ens paràvem era per recollir a més nois que no coneixíem i que estaven igual d'espantats i confosos que nosaltres. Per a nosaltres semblava que haguessin passat anys però, per la situació del Sol, només van passar unes poques hores. A tots els nois ens van portar dins d'aquell edifici monstruós. Ningú sabia que volien de nosaltres. Ens van dividir en grups i ens van portar a diferents llocs. A mi, i a tots els nois amb els que m'havia tocat, ens van portar a dins d'un lloc on estava ple de taules, estris que utilitzaven les dones per cosir, altres materials que no coneixíem i uns grans llums sobre les taules. Aquells homes ens van obligar a asseure'ns i ens van ensenyar el que havíem de fer. Havíem de cosir aquells teixits i un cop acabat quedava una cosa desinflada de forma circular amb un dibuix al mig que no sabíem què significava. Quan ho acabàvem de fer els homes s'ho emportaven i havíem de tornar a començar.

Després que semblés una eternitat, va sonar un timbre molt fort i els homes ens van agafar a tots i ens van portar a casa. Ens va semblar que havien passat dies però només havien estat hores. Quan vàrem arribar al nostre poble em vaig trobar a la meva mare plorant i de seguida que em va veure em va venir a abraçar. Es pensava que se m'havien endut i que no tornaria. Li vaig explicar el que ens havien fet fer però ella i tot el poblat estava igual de confosa que tothom.

Vaig anar a dormir aviat, estava molt cansat; havia estat un dia molt dur i molt estrany.

L'endemà al matí els homes blancs ens van venir a recollir un altre cop i ens van tornar a portar a la fàbrica a fer el mateix. Per la posició del Sol sabíem que era l'hora de dinar i els homes ens van donar un tros de pa i prou per menjar i vàrem haver de continuar treballant fins que el Sol va haver desaparegut per l'horitzó.

Així era la rutina de tots els dies, no teníem ni un dia de descans, sempre estàvem treballant i mai ens van donar una explicació de perquè havíem de fer això. El lloc on treballàvem estava ple de brutícia i molts nois es posaven malalts i mai no en tornàvem a saber res més d'ells.

Aquells homes cada cop ens feien fer més feina en menys poc temps i si no anàvem ràpids ens picaven o ens amenaçaven. Els nois més grans i els més revolucionaris arribaven, molts cops a casa, amb talls molt profunds.

Així va passar molt de temps, fins que un dia van arribar al poble uns nois i noies també blancs que ens van ajudar. Ens donaven medicaments, menjar i roba. Van obligar a tancar la fàbrica i ens van explicar el que estava passant i què era el que havíem fet.

Gràcies a ell el nostre poble va tornar a la tranquil·litat i sempre que algú ha estat malalt o ha passat alguna cosa ells ens han ajudat, ens van crear escoles i així vàrem aprendre a llegir i a escriure i gràcies a tot això he pogut escriure la meva història. No serà una gran història i molta gent no es prendrà la molèstia a llegir-la però espero que qui la llegeixi vegi el que hem estat passant i que reflexioni sobre com va el Món avui dia. Que ajudi a la gent que ara mateix està vivint el que jo he viscut i que els ajudi a trobar una solució perquè puguin viure com a persones.

Laura González Creixans

RELAT COMERÇ JUST: LES INJUSTÍCIES DEL MÓN LABORAL

Avui, quan la Marina ha anat a comprar arròs al supermercat s'ha torbat amb un problema. Abans de sortir de casa la mare li havia donat els diners i li havia dit quina marca era la que havia de comprar. Però un cop a la botiga ha descobert que no tenien la marca que la mare volia.

Com que no volia tornar amb les mans buides i la mare li havia dit que els diners que li tornessin de canvi se'ls podia quedar, va pensar que la millor opció seria comprar una marca diferent. Però entre les marques que tenien hi havia moltes diferències.

Algunes venien d'aquí mateix, en concret del Delta de l'Ebre, però d'altres eren de molt més lluny, com algunes de Tailàndia, Vietnam, Xina, Índia i fins i tot n'hi havia d'Estats Units. A més a més, a part de la procedència, també tenien una gran diferència de preus. D'acord, potser dir això és molt exagerat, ja que, de fet, tenien els preus gairebé idèntics totes les marques menys una. I aquesta resulta que valia més del doble que les altres! Era una que posava "Comerç Just".

Això a la Marina no li sonava de res. Què devia ser això del comerç just? Com és que hi havia gent que comprava la marca cara en comptes de les altres? Que era més bo l'arròs que hi havia en aquest paquet que el dels altres? I què havia de fer ella, comprar les que costaven poc i quedar-se el canvi o comprar la cara i quedar-se sense res?

I com que no podia trobar resposta a les preguntes que li passaven pel cap, finalment va decidir que la millor opció era preguntar-li els seus dubtes a alguna de les botigueres.

La botiguera, un cop va haver escoltat el problema que li explicava la Marina va respondre-li que tot i la diferència de preus, l'arròs que hi havia en un paquet o en un altre no tenia cap diferència, era igual un gra del paquet més barat que un altre d'aquest paquet de Comerç Just. L'única diferència era que els productors de l'arròs que anava als paquets barats havien de vendre el seu producte tan i tan barat que gairebé no tenien diners suficients per sobreviure, i que, tot el que costava el paquet barat, anava a parar als amos de les empreses intermediàries. En canvi, els diners del paquet car, el de Comerç Just, se'ls podia quedar el productor de l'arròs ja que els amos de les empreses es quedaven només el que els hi pertocava, ni més ni menys. Però com que era difícil aconseguir que les empreses no volguessin abusar dels diners que es quedaven, el preu dels productes de Comerç Just havia de ser més alt que el de la resta dels productes.

Un cop va haver escoltat tota l'explicació, la Marina no va tenir cap dubte de quin era el paquet d'arròs que havia de comprar. Va anar directa al prestatge de l'arròs i va agafar-ne el paquet més car. Sabia que, tot i gastar-se tot el que li havia donat la mare i quedar-se sense el canvi, estava ajudant a persones més necessitades que ella, i això la feia feliç.

Quan va arribar a casa va anar corrents fins la cuina, on hi havia mare. I tan bon punt va arribar-hi va explicar-li el que havia fet i perquè havia decidit comprar el paquet de Comerç Just. La mare, quan ho va saber va fer-li un petó ben fort a la Marina i va dir-li que havia fet el

que havia de fer. I, tot seguit va anar a buscar el seu moneder i va donar-li cinc euros a la Marina. La Marina no s'ho podia creure, al final a part de fer una bona obra la mare encara li havia donat cinc euros per ella!

Lourdes Boix Piqué

COMERÇ JUST

Sempre havia pensat que la feina del meu pare era honorada, però no sabia el que feia realment. Ahir al matí vaig sentir una conversa entre un treballador de la plantació de canya de sucre i ell. El treballador es queixava del seu salari ja que treballava 10 hores diàries i cobrava molt poc.

El meu pare no va voler saber res i li va dir que si no li agradava treballar a aquesta empresa que s'ananés d'aquí, el treballador va fer cas al meu pare i se'n va anar. Em va saber molt de greu ja que aquest treballador tenia d'alimentar a 4 fills i a la seva dona i es quedava sense feina, s'ha de dir que en aquest poble no hi havia cap altre lloc on es pogués treballar dignament.

En aquell moment vaig odiar al meu pare i fins i tot vaig desitjar que li passés alguna cosa greu perquè així pogués reflexionar del que havia fet.

Però tot va canviar ahir al migdia, una trucada em va destorbar el dinar, era l'hospital del poble, el meu pare havia patit un accident de trànsit i es trobava molt greu.

Havia desitjat que tingués algun problema, un impediment, però no m'imaginava això. A partir d'aquell moment, l'empresa quedava a la meva responsabilitat.

Vaig fer moltes reformes!

Vaig pujar els sous del empleats, vaig tornar a contractar el treballador que el meu pare havia acomiadat i li vaig pujar el sou, vaig enviar a les dones i als nens al lloc on corresponien, fora d'aquí.

A partir d'aquell moment em vaig convertir en una altra empresa que estava a favor del comerç just i lluitava per aconseguir que totes les empreses estiguessin a favor de aquesta causa. Això em va fer sentir molt feliç, ara si que la feina que estava fent era honorada.

Marta Johé Palmada

NO A L'EXPLOTACIÓ INFANTIL

Hi havia una vegada una família de sud-Amèrica formada pels pares i quatre fills, tots ells menors d'edat. Kinwa, el pare, treballava a les terres del seu cosí fent de recol·lector de blat de moro. El seu salari era molt baix, però el fet de no tenir formació ni riquesa, l'impedia tenir una feina millor. Amina, la seva dona, no treballava fora de casa. Al seu país no era ben vist que les dones treballessin i després d'acabar de tenir el seu quart fill no tenia gaire temps de buscar una petita feina.

Evidentment, no n'hi havia prou amb els pocs diners que entraven a casa per part del pare per alimentar a una família de sis persones i per a poder pagar les obligades factures que cada mes es presentaven.

Kinwa i Amina si volien sobreviure a la immensa pobresa havien de fer alguna cosa.

Els seus fills van deixar d'anar a l'escola i sabent-los molt de greu van decidir fer anar a treballar als seus tres fills grans.

Els tres nois, volent ajudar a la família de la manera que fos, van anar de seguida a buscar un lloc per treballar. En un dia, treballant tots tres de sol a sol, havien guanyat una quarta part del que cobrava el pare en una jornada.

Tornaven a casa que no s'aguantaven drets de cansats que estaven, però almenys tenien per menjar un trist bol de sopa tots sis.

Els tres fills d'en Kinwa i l'Amina havien estat explotats.

Amb aquesta trista història el que vull dir és que sembla molt injust que encara existeixi l'explotació infantil.

És patètic que mentre una família no tingui res per menjar i hagi de sacrificar els seus fills a treballar amb cinc anys d'aquesta manera, els governs no facin res per millorar la situació.

És molt injust que nens i nenes treballin com a adults per a poder menjar i, per tant, que no puguin anar a l'escola i fer el que fan la majoria de nens a la seva edat. Ara el que els toca és aprendre, jugar i divertir-se.

Treballar tot el dia en condicions pèssimes i exposats a moltes malalties no és just per a uns pobres nens.

Cal que hi reflexionem tots plegats i que cadascú dintre de les seves possibilitats faci el possible per evitar l'explotació infantil.

Núria Gruartmoner Roura

El comerç just

Com cada dia, em llevo a les 6 del matí, me'n va a treballar a les plantacions de cafè per portar un sou a casa, encara que siguin 2 cèntims al mes. Encara me'n recordo quan vaig tindre que deixar els meus estudis als 12 anys per què els diners no hi arribaven per continuar pagant una escola, em va suposar una gran tristesa tindre que treballar a aquesta edat...

Entrem a treballar a la plantació, sort que en aquestes hores de la matinada encara no ha sortit el sol, més d'un a acavat malament per un cop de calor... És un ambient tètric on es respira a un aire de semi-esclavatge i melancolia. Arriba el 1/4 d'hora per para a dinar alguna cosa, la ració és miserable.

Continuem treballant fins a la posta de sol, un amic ha caigut fulminat, serà per la calor insuportable? La mala alimentació... ? Qui sap... La única esperança que m'impulsa a tirar endavant és el fet d'arribar a casa i retrobar-me amb la meua família, l'únic fet de veure encara que sigui un somriure, m'emplena de alegria i em motiva a continuar.

Avui el meu pare m'ha dit que si vull anar a fer un volt amb ella aprop de casa, em va resultar estrany, ja que només proposa això quan ha de donar una mala notícia. Tot i així, vaig acceptar, després de una estona caminant, ens vam endinsar per un petit caminet que hi ha amb unes altes murs de pedra, mentrestant, anava sentint com si s'acostés un carretó. Allà va ser on em va dir unes paraules que mai oblidaré: -Fill meu, ho sento molt...-

Mentre ell estava mig plorant, va arribar aquell carretó tan estrany, vam baixar uns homes i el meu pare em va entregar a aquella gent, em van lligar i se'm van endur. Mentre plorava desconsoladament, em preguntava per què el meu pare em va entregar a uns "negrers", poc després em vaig fixar com mentre em lligaven, un d'aquells miserables li donava bosseta en el meu pare, suposo que dins hi havia diners suficients per la família durant un llarg temps, a més, sempre he sigut un esquifit i no em volien per res...

Ara mentre escric això estan apunt de fer una selecció de altres nois, o com ells ens diuen ara, "bestiar". Tinc l'esperança de que aquest escrit arribi a bon port, ja que jo segurament, per la meua condició física, seré "descartat" com ells diuen...

Ho sento molt per no haver sigut d'ajuda a la família... pare...

Byron Aracil

Municipi Lleida Col·legi Episcopal

menció
especial

Històries del dia a dia a l'Equador

La Cèlia era una noia de 12 anys no gaire alta, i de cabells foscos i rinxolats. Vivia en una casa modesta i duia una vida força complicada per la seva edat.

S'havia de fer càrrec dels seus germans ja que la seva mare treballava de sol a sol per poder tirar endavant la família. El pare havia mort feia un parell d'anys de malària i de sobte es van quedar sense els pocs diners que entraven a casa. Ho van passar realment malament.

Sobrevivien gràcies a l'ajuda d'amics i veïns, fins que un bon dia els van informar que l'organització Fairtrade volia obrir una cooperativa al poble per ajudar als agricultors i a la gent del poble a tirar endavant. Així va ser com la mare va aconseguir una feina a la cooperativa empaquetant cafè.

Al poc temps les millores en el poble eren notables i finalment havien aconseguit obrir una petita escola. Ja no s'havien de desplaçar 10 km cada dia per anar a estudi, cosa que ho havia fet gairebé impossible per als més petits. La Cèlia estava molt contenta i volia aprofitar l'oportunitat.

Ella volia ser alguna cosa més, no volia haver de treballar tant com la mare; el seu somni era ser professora de matemàtiques, però les coses no sempre li resultaven fàcils.

Eren quatre germans, ella, i tres més. La més gran dels germans petits era la Martina, que tenia 8 anys i col·laborava amb la Cèlia en algunes tasques senzilles com parar i desparar la taula o donar de menjar els bessons, en Mateo i en Josep, de cinc anys.

- Va nois, aixequen-vos. Hem d'anar al col·legi – va cridar la Cèlia, que ja havia tornat de la font als afores del poble on cada matí omplia un parell de garrafes d'aigua.

Els havien promès que gràcies als ingressos de la cooperativa, aviat tindrien aigua corrent a casa i la Cèlia esperava aquest dia amb impaciència. Ja no s'hauria d'aixecar tant d'hora i podria estudiar fins una mica més tard a la nit.

La Martina era la primera en aixecar-se; omplia la pica amb una mica d'aigua de la garrafa i es rentava. Tot seguit aixecava els bessons i els ajudava a rentar-se i a vestir-se, mentre la Cèlia preparava l'esmorzar.

- Va Mateo, Joan, amunt, que arribem tard al col·legi ! Però aquell dia en Mateo gairebé no es podia aixecar, tenia febre, i per tant s'hauria de quedar a casa. La Cèlia tampoc podria anar a l'escola aquell dia. Molt sovint s'havia de quedar a casa a cuidar un germà o altre, i tot i que els estimava molt, això la feia posar trista perquè el que més li agradava del món era aprendre coses, especialment matemàtiques.

- No et preocupis, Mateo - va dir la Cèlia amb resignació - Ara mateix et preparo la medicina i quan hagi enllestit a la Martina i en Josep, et llegiré un conte fins que et tornis a dormir.

Un cop la Martina i el Josep van acabar d'esmorzar els va donar un petó i els va acompanyar a la porta.

- Que tingueu un bon dia nois, passeu-vos-ho bé.

Un cop el Mateo es va tornar a dormir, la Cèlia es va posar a fer les feines de la casa i va preparar un bon brou per fer-li un plat de sopa al Mateo, per dinar. Va fer-ho tan ràpid com va poder i acte seguit es va posar a fer exercicis de matemàtiques. Al cap d'una bona estona el Mateo es va despertar, què ràpid li havia passat el temps!

En acabar de dinar, li va llegir un altre conte al Mateo i ell es va tornar a dormir i la Cèlia va aprofitar per llegir una estona fins que la Martina i en Josep van tornar del col·legi.

- Au, vinga nois, hem de fer els deures, aviat arribarà la mare i cal que ho tinguem tot fet, ja sabeu que arriba molt cansada.

- Cèlia, com es fa aquest problema de matemàtiques? – preguntava la Martina.

- Has de fer la suma entre els caramels d'un i els de l'altre, no te'n recordes que t'ho vaig explicar ahir?- responia ella.

- Sí, tens raó. Dóna 12? -deia la Martina.

- Molt bé! Ja el saps fer tu sola l'altre, no? Vaig a veure com està en Mateo.

A en Mateo ja li havia baixat la febre i es trobava molt millor, i llavors va arribar la mare.

- Hola mare, com t'ha anat el dia? – va dir la Cèlia.

- Molt bé filla, i a vosaltres?

- Doncs, el Mateo ha tingut una mica de febre i no hem pogut anar a escola, però he tingut temps per fer uns quants exercicis de matemàtiques.

Al dia següent, era la mateixa rutina, però aquell dia, com que en Mateo ja es trobava millor i anava al col·legi, ella també hi va poder anar.

Va despertar els seus germans, els va preparar l'esmorzar i tots junts se'n van anar cap a l'escola. En tornar, com cada dia, van fer els deures fins que va arribar la mare i es van asseure a taula per sopar.

- Com t'ha anat el dia mare?- preguntava la Cèlia.

- Com sempre filla, i a tu? Està millor en Mateo? Li ha fet mal el cap?

- No, avui es trobava molt millor. Me'n vaig a dormir que estic molt cansada.

- Jo també me'n aniré aviat. Bona nit filla.

- Bona nit mare.

I així, dia rere dia. Però la Cèlia no deixava de somniar que un bon dia seria professora de matemàtiques.

Paula Cristóbal Bacardit

CONTE COMERÇ JUST

Comença un nou dia en un petit poble de Sud-Àfrica. Els nens juguen amb joguines trencades, les seves mares s'ocupen d'alimentar als més petits amb les restes de menjar que troben pel carrer. No hi ha escoles, només alguns hi poden anar, molt pocs. Tampoc hi ha moltes comunicacions ja que és el poblet més pobre de tot el continent.

Allí hi viu un nen petit, d'uns 12 anys. És diu Derrick, té el cabell negre i llarguet. S'aixeca per anar a treballar com cada dia, el seu pare va abandonar a la seva mare tant bon punt va néixer en Derrick. Té una germana petita la Karika, tot just acaba de complir el primer any de vida. També té un germà gran que el van enviar a la guerra i des de llavors que no l'han tornat a veure més. Al aixecar-se per anar a esmorzar, la seva mare és queixa perquè no té com relaxar-se i ho ha de pagar amb ell. En el fons és bona, però està sofrint massa com per fer la labor de mare en aquests moments. Després d'esmorzar, en Derrick agafa el seu sarró i s'hi fica una poma per el dinar. S'en va a treballar a la fàbrica, fan carteres i les venen en mercats ambulants. Tots els que treballen allà són menors d'edat. Treballen les vint-i-quatre hores del dia i tenen poques estones per descansar. No els paguen amb diners, sinó amb droga. Així, poden intercanviar la droga per altres béns. Allà fumen tots.

El superior d'en Derrick és el fill del que mana a la fàbrica, en Jef. És creu molt ric, però en realitat és el més pobre, ja que només té el seu fill Henry, que és una autèntica decepció.

Comença el dia. Després de cinc hores seguides de treballar, en Derrick i en Henry se'n van a fumar un cigarret per relaxar-se.

- Tu de gran, què vols ser, Henry? –Pregunta en Derrick amb curiositat.
- Jo, vull adoptar el negoci del meu pare.
- Però, ja saps què és il·legal, no?
- Mira Derrick, per triomfar en aquest món s'han de saltar algunes normes. S'ha d'aprendre a sobreviure.

Se'n van tornar a treballar, ja que si no ho fan els maltracten. És migdia, se'n tenen que anar a vendre les carteres al poble més gran. En Henry intenta xantatgejar a la gent amb la droga que li han pagat.

- Henry! No ho facis això! Es lo únic que tens!- Crida en Derrick.

- Deixa'm estar! Tu no ho entens!- Se'n va anar corrents. Llavors en Derrick el segueix i intenta evitar que salti, ja que en Henry va molt marejat a causa de la fam que passen i diu que prefereix morir. Però en Derrick sap que si mor ell, el seu superior els engegarà al carrer a tots i no podrà proporcionar diners i menjar a la seva família. I dedueix que a la seva mare no li faria gaire gràcia això. Per tant, és pot dir que ho fa una mica per raons personals no per amistat.

- Deixa'm ! – En Derrick el tira al terra.
- Prou! Para de fer tonteries!! Que no veus que decepcionaràs al teu pare?!
- Al meu pare no l'importo. –Arrenca a plorar.
- I tu ets penses que jo a la meva mare si?- Diu en Derrick mentre seu al seu costat. Li dona la poma. – Ella només em vol pel menjar que li porto no per res més. Però a veure, pensa que no ets el únic al que li passa això.
- I com pots viure amb això?
- Perquè no tinc més remei. Jo crec que algun dia vindran a ajudar-nos. Arribarà un dia en que tots serem iguals.
- Tu creus?- Va preguntar en Henry.

Júlia Segovia

EL CANVI DE L'ELENA

La meva germana era una egoista i una descarada, sempre portava la contrària i del que feien els meus pares per ella ho trobava tot malament. La meva mare no l'aguantava més però no li deia.

Un dia, mentre passejàvem pel carrer, ma mare i jo ens vam parar davant d'un centre de joves, vam veure un cartell on sortia una imatge d'un país, crec que era de l'Índia, no me'n recordo gairebé. Vaig veure que la meva mare se'l mirava i se'l llegia, se'l llegia i se'l rellegia, llavors va sortir la senyora que està a la recepció per preguntar-li:

- Perdó que la molesti senyora...
- No passa res.
- Vostè estaria interessada en aquest viatge a l'Índia?
- Si. Tindria més informació?

Jo estava allí avorrit mentre dona i la meva mare parlaven com si jo no hi fos.

Aquella dona ens va fer entrar, vam anar a una petita sala amb cadires de color verd i una taula de vidre rodona, ens va fer seure i ens va preguntar per qui era el viatge, mentre em mirava. Llavors de sobte ma mare va dir:

- No, no, el viatge no és per al nen.
- Ah, doncs, així per a qui és?
- Es per la meva filla, té 16 anys i no sap com és el món. Ella vol alguna cosa i ho té...
- Ah! si? Doncs aquest viatge seria el perfecte per ella, l'hem organitzat nosaltres, si vol ara li dono un full informatiu.
- D'acord gràcies. Aquest vespre ho parlaré amb el meu marit i ella a veure si li sembla bé.

Ma mare es va aixecar i em va mirar amb una cara com dient-me "Va, fill! Aixeca't" Em vaig aixecar i vam marxar.

A l'arribar a casa, el meu pare ja estava dutxat; estava estirat al sofà mirant un canal d'economia, jo no sé com li poden agradar aquestes coses.

- Estimat.
- Què passa?
- He anat a un centre de joves i he mirat un viatge que podria fer l'Elena perquè canviï una mica. És un viatge...
- Quant costa?
- Ai, no ho sé, que t'estava dient?
- Que has vist un viatge que estaria bé perquè el fes l'Elena...
- Ah!, si, ja me'n recordo. Doncs és un viatge organitzat pel centre que porta a joves de catorze a setze anys a l'Índia perquè els hi volen ensenyar dos móns molt diferents, el de les aglomeracions, al centre on hi han grans edificis, i els barris més hostils. També els porta a veure un lloc on fan les joguines i conreen cereals, camps ...
- Estaria bé, així a veure si per fi canvia i no demana tant.

Vaig agafar la revista i la vaig fullejar. Quina enveja em feia. Jo tinc dotze anys, me'n falten dos. Els meus pares van arribar a un acord amb la filla, ella hi volia anar amb la seva amiga Roser. A ella no li feia molta gràcia.

Una setmana més tard, ma germana la va aconseguir convèncer perquè vingués; els seus pares també la deixaven.

Ho van tenir tot planejat i llest i el dia sis de juliol les vam acompanyar a l'aeroport, on hi havia un grup d'adolescents, entre nois i noies. Estaven tots molts nerviosos, se'ls hi veia a la cara. Van passar llista i ja hi eren tots. A les cinc de la tarda sortia l'avió.

Em va explicar que quan van arribar...

"Es veia des de l'avió que no era el mateix, eren més baixes, les cases; algunes de color blanc despintat i altres de color marró, i de sobte, en qüestió de segons, se'n va adonar que les cases eren totes blanques, altes, ben arreglades, a si! i que els carrers estaven asfaltats.

Al arribar a l'aeroport, van agafar un autocar i els van portar per un carrer molt sorprenent, per un costat era amb les cases baixes i descuidades i per l'altre ja hi havien gratacels, el monitor els hi va explicar que era perquè es un país on hi ha molta desigualtat, on els contrastos de gent rica i de gent pobra són molt marcats.

Els van portar a una residència que era del cantó esquerra del carrer, el de gent de classe mitjana. Les habitacions estaven decorades amb coses típiques de l'Índia i totes fetes pel comerç just, ho sap perquè els hi van contar a l'autocar. No s'ho va pensar ella que allò ho havien fet gen del cantó dret, els pobres, això si, aquella gent cobrava un salari digne, tenien unes bones condicions laborals i tampoc estaven discriminats, allí treballaven homes i dones. L'Elena estava molt interessada a canviar i li va demanar al monitor si les podia portar, a ella i a la Roser a una botiga d'aquestes del comerç just. Les va portar, vam veure coses boniques, entre les quals hi havien uns collarets. Ens els vam comprar iguals.

El monitor ens va tornar a portar a la residència amb els altres companys, llavors ens van preguntar què on havíem anat. Els vam respondre que havíem anat a una botiga del comerç just a comprar uns collarets. Ens van dir que els hi agradaven i que quan tornessin a Lleida, anirien a una botiga d'aquestes a comprar.

Van passar els altres nou dies volant i ja estaven a l'aeroport esperant per embarcar. Estaven tristos ja que s'ho havien passat molt bé i no volien tornar. Just a les dos del migdia es tancava la porta de l'avió per enlairar, tots nerviosos perquè tornarien a la normalitat. A l'arribar a l'aeroport, ja hi havien les famílies esperant-los per anar cap a casa. Llavors l'Elena li va dir a la seva mare:

- He canviat, com t'esperaves... Ara el que vull ho necessito el que em demanes, ho tens...
- Molt bé, aquest era el objectiu que havies de superar, no t'ho vam dir però ens vam imaginar que el superaries tu sola. Ara anem a casa.
- Un moment! Primer vull anar a la primera botiga del comerç just que trobem a ensenyar-te el que es, allí pots comprar coses per decorar la casa, joguines pel Marcel i fins i tot menjar, tot a un preu considerable per tothom ja que no ha passat per cap intermediari i així també ajudem a la gent que jo vaig veure que treballen per sobreviure. “

Des de llavors ja no es la que era, prefereixo la nova Elena, la generosa, la que escolta i la que sap ajudar.

Marc Ramón

PER UNES RÚPIES...

Era un dia d'estiu, tot just el dia en què a la Kesha li tocava anar a la ciutat a cercar feina, ja que el seu padrastre no podia mantenir una boca més en aquella casa. La Kesha era una nena de 13 anys amb el somni de què algun dia fos estimada pel seu home, els seus fills, i tingués una feina digna. Ella no volia acabar com la seva germana, infeliçment casada amb un vell.

Així que, va agafar un tren i es va seure al primer banc que trobà lliure. Va intentar buscar entre la multitud alguna dona però no n'hi havia cap. Anava acompanyada pel seu padrastre però ella es sentia sola i observada per tots aquells homes.

A l'arribar a la ciutat els esperava un cotxe de color negre; era un taxi. Feia olor a suor i els seients estaven entapissats amb una roba de pells de zebra. El conductor era un home entrat a la cinquantena amb el cabell de color blanc i amb un llarg bigoti; portava una camisa blava i les seves aixelles desprenien un fort ferum de suor.

El trajecte va durar uns vint minuts; hi havia bastant trànsit per la ciutat. Van arribar a un camp d'arròs. Els treballadors van aturar-se a mirar el que havia passat. Al veure que era un vehicle, l'home que els vigilava va fer un crit. Tothom va tornar a la feina. Després d'uns instant, la Kesha es va sentir observada.

En aquella esplanada no s'hi veia cap arbre; hi feia molta calor.. L'home que els esperava devia tenir uns 40 anys i portava uns pantalons i una camisa blanca de fil.

Van seguir un caminet que els va portar fins a una mansió pintada de blanc. Als voltants hi tenien uns jardins on hi havia gent podant i segant la gespa.

A l'arribar a la casa els esperava una dona. Com a salutació l'home i la dona es van donar un petó i la senyora ve fer el gest de passar.

Al rebedor, unes immenses escales donaven a totes les habitacions d'aquella casa, uns grans sofàs de color préssec i una gran aranya penjada del sostre. El padrastre de la Kesha va estar parlant amb aquella parella una estona llarga i a l'acabar l'home va treure de la butxaca dels

seus pantalons un gran feix de diners i li va donar gairebé la meitat al padastre. Després, ell li va donar un petó a la Kesha i marxà amb el mateix taxi que havia vingut.

La dona l'esperava en una porta del darrere amb roba nova i un got d'aigua. La dona li digué que es canviés i begués si tenia set, que aviat començaria a treballar.

La roba li anava gran i el got d'aigua va quedar curt, però la Kesa estava tan nerviosa que va fer que no es queixés. Després de canviar-se, la dona l'esperava fora. La Kesha es va dirigir cap a ella i la senyora li explicà què feia allí i què faria durant tot el temps que es trobés treballant en aquella plantació. També li va comentar que hi havia unes normes a seguir i uns càstigs si aquelles normes no es complien; hi havia uns horaris i eren bastant matiners. La Kesha treballaria des de les 5 del matí fins que el sol ja no hi fos, d'aquesta jornada en treuria 1 rúpia, però perquè ella pogués marxar havia d'aconseguir 1.200 rúpies tenint en compte que les jornades que no feia, no les cobrava.

Va endinsar-se cap al caminet que la dona li va indicar. La petita nena de 13 anys tenia ganes de marxar, marxar corrent, això seria el seu infern. Ella pensava que el seu pare la portaria pel bon camí, però no va ser així. Per poder marxar necessitava 1.200 rúpies i en aquell moment no en tenia ni una.

Quan va acabar la jornada, quan el sol ja no hi era, va poder descansar. Les mans li feien mal i ja li havia començat a sortir una ferida de tant utilitzar les eines. L'esquena no se la sentia, de tant ajupir-se per collir l'arròs.

Era hora de sopar i, com que era divendres, tocava doble ració de pa, un pa dur i sec. Ningú parlava, i de vegades, de fons, es sentia algun plor d'alguna nena com ella, a qui havien mentit, a qui havien venut per unes quantes miserables rúpies.

Els dies anaven passant i les ferides de la mà anaven creixent, però la Kesha ja no notava el dolor, sol sentia enyorança, enyorança de quan anava corrent a veure com sortia el sol, enyorança d'ajudar a fer la bugada a la seva mare, enyorança a l'olor dels vents matinals,... Ella ja no hi podia fer res, estava sola, i en aquell lloc ningú es parava a preguntar res, sol es podia treballar i treballar, la producció era l'important.

La Kesha portava els seus contes i si no s'equivocava ja en portava 58 rúpies i solament havien passat dos mesos. Els dies passaven lents i les nits curtes, el treball era diari, fins que un dia la Kesha no estava bé, tenia febre i tenia molt mal de panxa. Una jornada més en aquest infern era l'única cosa que li pesava a la Kesha.

Els dies es van fer mesos, els mesos anys, els anys més anys, fins que un bon dia, la plantació d'arròs va ser descoberta per l'ONU, i com a conseqüència, explotació infantil va ser absoluta, i la Kesha va tornar cap a casa.

Això sol és un conte redactat per una nena de 14 anys, però el més segur és que a molts llocs del món hi han nenes venudes per diners. Explotació infantil...fins quan?

Judit Mateus Porta

Neira

Em dic Neira, sóc d'Àfrica, i com us podeu imaginar us explicaré la meua vida, perquè potser d'aquesta manera en sou més conscients del que patim i pugueu apreciar més el que teniu i que a nosaltres ens falta.

Tot i que tan sols tinc 15 anys, ja treballo al camp, conreo cafè amb la meua tieta. El meu pare i el meu germà també treballen i la meua mare es va morir del Sida quan jo tan sola tenia 3 anys. No la vaig poder arribar a conèixer mai, quan tenia 3 anys jo encara no n'era conscient del que passava al meu voltant, però em queda una imatge grabada a la meua ment on la meua mare i jo jugàvem i ella somreia i somreia. Almenys el record que tinc és bo. L'únic record que tinc i que tindrè de la meua mare.

Tot és tan difícil aquí, cada dia les noies de la meua edat ens hem de llevar d'hora, i anar a dormir tard, ens hem de carregar sacs sobre les espatlles hem d'estar amb l'esquena plegada durant tot el dia, per a que ens paguin una misèria i no puguem viure com és degudament. No crec que pugui passar tota la vida treballant. És més, ja sé segur que no podré estar-me tota la meua vida fent el que faig ara.

Segur que us costa posar-vos a la meva situació perquè tot això, a vosaltres us sona molt llunyà, n'estic segura. Però imagineu-vos anar sense sabates per terra amb pedres, anar amb draps vells i dur-los com a roba. M'han dit que, en el vostre món, perquè, des del meu punt de vista, vosaltres viviu en un altre món diferent al nostre, les coses són més fàcils, la roba, les sabates, el menjar, l'aigua.. Tot ho teniu al vostre abast. També crec que per a que vosaltres pugueu estar així, hi ha d'haver gent com jo i com la meva família que ha d'estar pitjor que vosaltres i ha de patir, perquè em sembla impossible imaginar-me un món on l'igualtat és la que regna per sobre de tot, sé que això mai podrà passar.

Jo no li desitjo res a ningú, simplement explico la situació global des del punt de vista d'una persona pobre i insignificant, que la majoria de gent no escoltarà i en aquest cas llegirà.

No tinc estudis, cosa que a vosaltres, per alguna part us pot semblar que és bo, perquè m'han explicat que de vegades us queixeu pels estudis, tot i que no ho sabré mai, perquè mai em trobaré al vostre món. Però si us dic la veritat, donaria el que fós per poder estudiar i no separar-me del llibre per a res del món, per a poder estudiar una bona carrera com és degudament.

Però també us he de dir la part positiva de tot això. Cada cop ens arriben més ajudes d'altres països amb vacunes, amb medicaments, aliments i aigua.. I ara, han construït una mena de tenda al centre del poble on visc jo, i hi ha una mena d'escola on ensenyen al més menuts. Per llàstima jo no puc estudiar, però sempre vaig a veure al germà d'una amiga meva per a que m'expliqui el que estant aprenent. De vegades no l'entenc gaire, i potser ell tampoc sap ben bé que és el que m'està explicant, però sempre se'n treu alguna cosa, i cada cop aprenc més. Aquest menut, és el més espavilat de tots els del poble, sempre que tenim algun problema, anem a ell i tot i que la seva imaginació de vegades viatja massa lluny, ens dona bones solucions. Com ara, que li he demanat ajuda per poder-me comunicar amb vosaltres i ell m'ha dit que agafaria una mena de paper de l'escola per a poder escriure el que us volia explicar i després poder-vo-ho enviar. Si aquest noi hagués nascut al vostre món segurament seria un gran geni o un matemàtic impressionant, amb una carrera molt bona.. Segur que sí

Bé, per avui ho deixo aquí, he d'anar a treballar, ja ha sortit el Sol, i prefereixo no fer tard, sinó n'hauré de pagar les conseqüències.

Uns anys després...

Caram! Avui he trobat aquest escrit, que feia anys que el buscava. La situació ha empitjorat a "casa" meva: el meu pare ja és molt gran, jo ja m'he casat i he tingut 3 fills i el meu germà continua treballant com sempre. El pitjor és que el meu pare està molt dèbil i que jo cada cop me'n trobo més. L'altre dia, a la tenda que hi ha al mig del poble, em van dir que tenia el Sida. El meu cor va batejar més fort que mai. Igual que a la meva mare, em va passava el mateix que a la meva mare. Tenia nens i tots eren molt petits i possiblement mai recordarien ni qui sóc jo. Sé que aviat em moriré, per això he deixat de treballar i he volgut aprofitar el que em queda de vida, i almenys acabar-la feliç. No veuré els meus nens créixer, no veuré com s'enamoren, com es fan grans i formen una família. I ells no em tindran a mi, per poder-los criar, el meu home i el meu germà hauran de treballar per tirar endavant.

El meu home em diu que no, que no moriré i que tiraré endavant, però ell sap que sí i jo també, perquè noto com si estigués envellint per dies, i ell per animar-me em diu que continuo estant igual de bonica que quan tenia 15 anys, però tohom sap que no és veritat.

Suposo, que al vostre món esteu acostumats a tenir finals feliços, però aquí no hi ha finals, i si n'hi ha, no són feliços, com és el meu cas. M'estic morint i potser tan sols em queden uns dies, així que avui duré els dos escrits la tenda que he fet durant tota la meva vida per a que us els enviïn, mentre vosaltres us els llegiu sobre una taula, asseguts en una còmoda cadira i amb un cafè a la mà.

Mariona Palau

menció
especial

Municipi Manresa Escola Joviat

Present de pobresa, futur de llibertat

Entre els extensos boscos de l'Amazones i els llargs rius, la Tilay viu en una petita cabana al costat dels seus amos. La Tilay té 15 anys i sempre ha somiat en tenir una educació digna. Malgrat aquest somni, ella ha de treballar durant tot el dia per aconseguir, amb prou feines, diners per menjar.

Cada matí es desperta palpant el terra i va a treballar. Durant tot el matí, va a recol·lectar grans de cafè i a la tarda cuida dels fills dels seus amos. Finalment, al vespre en una parada ven fruita i verdures. Cada dia el mateix, però un dia a l'arribar a casa dels seus amos, l'amo la va picar. Ella ja estava acostumada als cops de peu, però aquella bufetada li va fer mal de debò.

L'amo va continuar i finalment la va culpar de robar grans de cafè.

Tot seguit va treure la pistola i la va escorcollar i d'una butxaca, va caure un gra de cafè. L'amo enfadat la va picar fins que li va sortir sang.

Al cap d'uns instants va aparèixer un grup de dones i d'homes. L'amo va donar una moneda a cada home i a les dones una mirada despectiva.

Els propers dies eren igual, cops de peu, treballs sota el sol i insults de les filles de l'amo.

Cada dia somiava amb la seva llibertat, però la trobava en un futur tan llunyà... a més allò ho feia per poder sobreviure.

Ara, al cap d'uns anys, la Tilay és lliure però encara viu amb les llàgrimes als ulls pensant que mai sortirà d'aquell món de pobresa i esclavitud, d'aquell món en què els homes manen. Pensant que mai serà lliure per poder volar.

Laura Marín Grima

XAN, "EL LLUITADOR"

Al centre de l'Índia, a la ciutat de Jabalpur, trobem en Xan, un noi de 10 anys. És normal d'alçada, però a causa de la mala alimentació, està molt prim. Viu amb la seva família en una cabana. Té 9 germans, treballen tots menys 2, d'1 i 3 anys. Estan a l'estació més crítica de l'any: l'estiu. Hi ha moltes fàbriques als costats dels rius. També hi ha molts camps d'arròs i la ciutat està plena de gent. Ell treballa en una fàbrica de roba.

Treballa 105 hores setmanals per 10 rúpies. Un dia, cansat de tant treballar, va decidir de parlar amb els seus companys per fer un descans ja que mai tenien festa. Sempre treballaven, ni un dia de vacances. Al final van acordar de fer un descans, una vaga tots plegats, a veure si així l'empresa reflexionava i els fes treballar menys i els pagués millor. Després del primer dia, en Xan va arribar a casa i ho comentà als seus pares. Llavors li van dir que com sobreviuri sinó portava el sou a casa. Aleshores contestà que així l'empresa potser no seria tan cruel. L'expressió dels seus pares continuava mostrant temor, però el van deixar continuar. Va arribar el dia següent, en Xan ho tenia tot preparat: les pancartes, els xiulets, etc. Una vegada van arribar, a les pancartes es podia llegir: PER A UN TREBALL Digne! Entre moltes d'altres. Els directors de l'empresa van començar a veure que no podien seguir així i van decidir de negociar amb en Xan i els seus companys. Però no van arribar a cap acord. Les ofertes eren: treballar 84 h per 8 rúpies. Això no era cap canvi. Els directors veien que l'empresa s'estava enfonsant. Van començar a buscar gent, nois d'entre 8 i 12 anys, però tots tenien treball.

Ja desesperats van tornar a negociar i van arribar a un acord: 12 h al dia, 6 dies a la setmana i cobrar 15 rúpies. En Xan va córrer a explicar-ho als seus pares. Quan va arribar el seu pare estava molt malalt. Però amb el que havia cobrat va poder comprar el medicament i el va salvar.

Albert Salguero Martínez

Un somni fet realitat

L'Isa era una nena de pell fosca, ulls castanys com la sorra del desert i uns cabells curts i molt arrissats. Vivia a Kamina, un petit poblet al centre d'Àfrica.

L'Isa tenia un caràcter molt optimista i era molt valenta. Però, malgrat que era molt positiva, últimament a casa seva hi mancaven diners i això l'entristia.

Ella somiava cada dia en poder ser lliure i galopar amb un cavall per la sabana. Però el que més desitjava, era poder treballar a gust, no com els seus pares, i guanyar un molt bon sou per ajudar a mantenir la família.

Un dia plujós, li va donar la mala notícia que hauria d'anar a treballar. Començaria l'endemà a una botiga del poble d'un amic de la família que es deia Rial.

L'Isa mai no havia volgut treballar de jove, i menys amb en Rial, perquè donava molt poc sou. Però com que era una necessitat hi va anar sense queixar-se gens.

En Rialli va ordenar que comencés a netejar, que seria la dona de la neteja. Així ho va fer durant un mes, quan se'n va cansar, va començar a fer plans. Va calcular que si estalviava durant un any podria marxar d'Àfrica i anar cap a Europa a buscar un nou treball.

Quan va arribar el dia, va agafar l'avió a les deu del matí i a dos quarts d'una aterrava a Barcelona. Amb els diners que li van sobrar va llogar un pis petit i se'n va anar cap al centre a buscar treball.

En va trobar un en una botiga de Comerç Just, on li van oferir un molt bon sou. Com que treballava tant a gust amb aquella gent, li van demanar si volia entrar a l'associació de Comerç Just i així poder destinar diners a la seva família.

Al cap de cinc anys, l'Isa i la seva família viuen en una casa al centre de Barcelona, molt a prop de la botiga on treballa; els seus pares treballen, el pare en un quiosc venent diaris i la seva mare en una residència d'avis, els hi porta el menjar, els ajuda... i la seva germana petita pot anar a l'escola.

Van poder viure molt feliços i va complir el seu somni a les següents vacances d'estiu.

Berta Serracanta Pukol

Un lloc de vida mai imaginat

En un petit poble de l'Àfrica, Namíbia, l'any 1997, hi vivia una nena de 5 anys, anomenada Jalet, amb la seva germana Katie, de 28 anys. Els seus pares van morir l'any 1993, quan la Jalet tenia tan sols 1 any. La Katie treballava d'esclava en una casa reial i amb els diners que guanyava havia de mantenir la seva germana i a ella. La Jalet anava a una escola però, no per aprendre, sinó per treballar-hi, i no cobrava ni mig cèntim d'euro.

Les dues germanes fartes de viure amb neguit van decidir anar a explorar món... Ben decidides van agafar tot el menjar i peces de roba per abrigar-se i van emprendre camí; no sabien on anaven però elles tan sols volien passar una divertida aventura i poder ser felices.

Van passar per Rússia, Amèrica, Austràlia... per cada racó del món. Es sentien com les nenes més afortunades del món perquè en arribar a Catalunya la seva vida va canviar completament, Barcelona, Manresa, Girona, Lleida... era com un somni fet realitat. Havien trobat el lloc perfecte per viure on podien ser felices.

Els catalans en veure arribar dues nenes encantadores, cansades i mig mortes de gana les van dur a un hotel on van menjar allò que sempre havien desitjat menjar i van dormir allà on mai havien dormit, en un llit.

A aquestes dues germanes les van adoptar una parella. La Jalet anava a l'escola on va fer molts amics i la Katie va poder anar a la universitat.

Les dues germanes eren felices, i ja consideraven a aquella parella com els seus pares.

Gemma Valls Thomen

MALOWA

Hi havia una vegada una noia que es deia Malowa, que vivia a Gao, província, de Mali. La Malowa era pobra, no tenia quasi de res. Treballava al camp, on després de 12 hores de treball només cobrava 1,4 francs. Vivia sota el porxo d'una casa envoltada de cartrons i escombraries. Els seus pares van morir i els seus germans s'han separat per culpa de la pobresa.

La Malowa es gastava tot el seu sou en intentar menjar alguna cosa i per ben poc tenia. Fins que un dia va començar a treballar a través de Comerç Just. Ara treballa menys hores i cobra més. I treballa d'allò que sempre havia volgut: fent collarets amb pedres que ella mateixa recollia de las magnífiques muntanyes de Mali. El que ella fabricava no ho venia al seu poble sinó que ho enviava a altres llocs del Món per que ho venguessin en establiments de Comerç Just.

Ara té diners per estar ben alimentada i cobrir les seves necessitats bàsiques. Ha conegut un noi del qual està molt enamorada, i pensa en el seu futur, en un futur feliç i pròsper. La pena és que no totes les noies d'Àfrica tenen la mateixa sort com el cas de la Malowa i poden treballar a Comerç Just. Ara és bastant més gran i viu contenta. Els seus fills treballen també a Comerç Just i no tenen els problemes que ella de jove va tenir; els seus germans ja s'han reconciliat i recorden plegats aquells temps que, per separats, van haver de viure.

Jaume Moratonas Zomeño

Segrestat per treballar

Hi havia una vegada, a la ciutat de Nova York, una parella que vivia en un barri pobre, però treballaven molt per aconseguir suficients diners per viure. L'home es deia Jake i la dona Jane. Un dia la Jane es va quedar embarassada. Havia de ser un nen. Al cap de molts dies van decidir quin nom li posarien i li es va dir Mike.

Després de nou mesos d'espera va néixer el fill. Just quan el seu pare el va anar a veure a la sala de maternitat havia desaparegut. El Jake va descobrir que l'havien segrestat perquè hi havia una nota que deia el següent::

“ Us he segrestat al vostre fill per a l'explotació infantil. Mai el trobareu perquè he marxat del país. Ha, ha, ha! “

Els pares d'en Mike ho van entregar a la policia però no hi podia fer res perquè podia ser a qualsevol lloc del món.

Els anys anaven passant fins que un dia van anar de vacances a l'Índia. El Jake va entrar en una botiga de la marca Adidas. Allà va veure un dependent que estava escrivint una cosa i la lletra li sonava d'alguna cosa. Finalment va descobrir que era la mateixa lletra del segrestador. Quan ningú no se n'adonava va entrar en el magatzem i va veure tot de nens treballant. De sobte va veure el seu fill. Sabia que era el seu fill perquè tenia la mateixa cicatriu que li va dir el doctor que tenia.

Finalment se'l van emportar a casa i van viure feliços.

Josep Santasusana Rius

En Kigali

Hi havia una vegada a Luuq, una petita ciutat de Somàlia, on hi vivia un nen de 9 anys que es deia Kigali. Tenia la pell fosca, i els seus ulls verds ressaltaven. Era d'estatura petita i poc format per falta d'alimentació. La seva infància no va ser com la d'un nen normal, la seva no.

Tot va començar quan el seu pare va anar a la guerra, i el va deixar sol amb la seva mare i el seu germà de 2 anys.

En Kigali va haver d'anar a treballar, ja que a les dones no se'ls hi permetia.

Ell sol havia de portar un sou a casa per tirar endavant. Va anar a treballar a la fàbrica tèxtil del seu tiet, un home sense escrúpols que només es preocupava d' ell. El feia treballar 18 hores cada dia per un sou setmanal pèssim. Tot i així va poder anar tirant.

Però tot va empitjorar quan la seva mare es va posar malalta per desnutrició. Llavors a part de treballar, havia de cuidar el seu germà i la seva mare, anar a comprar, fer les feines de casa...

Van passar 6 anys i en Kigali va anar estalviant els diners a poc a poc, fins que en va tenir suficients per pagar tres bitllets d'avió. El destí, Catalunya, un país petit on hi havia trobat un treball on li pagaven el suficient per portar una vida més normal.

Així que la seva mare (encara malalta), el seu germà i ell van anar cap a Catalunya.

En Kigali treballava en un supermercat i al cap d'un temps un dia va trobar l'associació "Comerç Just", on el van ajudar molt.

Primer van portar la seva mare a un hospital, on al cap d'un temps ja treballava de cuinera en un restaurant.

En Kigali va aprendre el català i va estudiar la carrera de metge, i amb 25 anys és metge en un hospital de Barcelona.

El seu germà petit va a l'escola, on li espera un futur millor que el d'en Kigali. En Kigali, a part de ser metge, és un membre important de l'associació "Comerç Just", on lluita perquè altres nens no passin el mateix que li va passar a ell.

Mariona Andreu Solsona

UNA FAMÍLIA UNIDA

Vivia en un poblet, els meus pares eren feliços de tenir-me a mi i els meus germans. Jo anava a l'escola cada dia, malgrat tot, em sentia sola ja que els meus germans havien hagut de marxar fora d'aquí per treballar una mica i guanyar diners. Estic trista perquè han anat a parar en una fàbrica on fabriquen bambes per als països rics i allà no els deixen anar a casa.

Un diumenge, estava fent uns deures i de sobte el telèfon va sonar, era un hora tranquil·la, per tant, vaig decidir agafar-lo jo mateixa.

En sentir aquella veu, el meu cor es va accelerar; Era el meu germà gran, per fi, ens havíem pogut comunicar, creia que els deixarien tornar amb nosaltres però no va ser així. Simplement, em volia sentir la veu, volia saber com estàvem i sobretot volia que sabéssim que estaven bé.

Vàrem parlar una estona fins que vaig sentir la veu d'algú adult que li va prendre el telèfon; he de dir que vam tenir temps d'acomiar-nos i de fer un petit pla.

Vam arribar a la conclusió que jo els podia salvar.

Vaig agafar diners dels meus pares i vaig comprar un bitllet d'avió per Internet. No em va resultar fàcil però tampoc va ser res de l'altre món.

Vaig viatjar en direcció cap a ells, els necessitava veure, recordar aquells bons moments, tornar a jugar junts...

Quan vaig arribar a l'aeroport, vaig agafar un petit taxi per anar a la fàbrica, a la porta posava: "Prohibit entrar".

Hi havia un petit timbre polsinós i el vaig prémer.

Un home em va venir a recollir i li vaig dir que volia entrar a treballar, es va estranyar ja que era una cosa que no agradava gaire de fer.

Em va dur a dins i vaig veure els meus germans, em van somriure i jo els hi vaig tornar el riure. No ens vàrem poder abraçar perquè haurien sospitat massa.

Aquella mateixa nit, vam fer plans per marxar l'endemà ben d'hora.

Jo havia trucat un taxi perquè ens vingués a recollir i sense falta ja hi era feia estona.

Com que els guàrdies dormien i creien que els petits treballadors també, ens vam poder escapar i marxar cap a l'aeroport.

L'avió ens va tornar a deixar al punt inicial de sortida: casa nostra.

A l'arribar a casa tots plegats, no em van renyar, al contrari, no s'ho podien creure, ara tornàvem a estar feliços i sabíem que sempre més ho estaríem.

Sé que el que he fet no està gaire bé, però tot hi que sóc petita sóc prou conscient de saber que l'explotació infantil és una de les pitjors coses que hi pot haver.

Els nens de la fàbrica, els professors dolents que ho controlaven tot, els guàrdies i tothom que hi fos, s'hauran estranyat i pensaran i podran reflexionar que no està bé el que han fet.

Marta Camins Viudez

VIURE ENTRE LA POBRESA

En un país de l'Àfrica, fa uns cinc anys, vivia en Mohamed en l'absoluta pobresa. El seu pare havia marxat cap a Barcelona. Allà tenia una bona feina. Cada mes enviava bona part d'aquells diners a la seva família. Els seus tres fills vivien amb la Fàtima, la seva mare.

Tot anava bé. Però un dia van acomiadar la Fàtima de la seva feina. Havien de trobar una solució per aconseguir diners. Aquella solució era que tots els de la família es possessin a treballar. Almenys fins que la mare trobés una nova feina (cosa molt complicada en aquell país per a una dona). Així que tots es van posar a treballar. El germà gran venia els tomàquets d'un petit hort que tenien. La germana mitjana ajudava a cosir roba que portaven els veïns. I el Mohamed anava pels carrers del poble fent petites actuacions per guanyar unes monedes. Però aquella solució no va tardar a fracassar. Els tomàquets es van acabar i la gent es cosia la seva roba.

Amb les monedes que en Mohamed recollia, no tenien ni per fer el dinar. Al final de mes, tots esperaven desesperats els diners del pare. En comptes de això va arribar una carta. Deia que havien ascendit el pare i ara guanyava el triple de diners. Amb aquells diners van poder anar a viure a Barcelona on el Mohamed va poder anar a l'escola com un nen qualsevol.

Nil Díaz Julià

EL NEN QUE ARRIBÀ A GRAN ESTUDIANT

En un petit poblat al sud d'Àfrica vivien dos germans, l'Amina i l'Omar. Treballaven en una plantació de cacau en unes condicions pèssimes. L'Amina havia hagut de treballar des dels 7 anys als conreus i havia de cuidar el seu germà que tan sols tenia 2 anys. Els seus pares van morir de malària quan l'Omar tenia 2 anys. L'Amina, quan tenia 12 anys, es va fer mal amb un ferro i es va infectar la ferida. La van curar a canvi que l'Amina treballés durant 2 anys per a l'hospital.

En aquest temps, l'Omar va haver d'aprendre a viure sol perquè a l'Amina la feien treballar dia i nit, amb només un àpat diari i tres hores de descans. L'Omar se n'anava a treballar als camps ell sol i feia alguna hora extra per tal de viure millor.

Un dia, quan tornava a casa, es va trobar amb una noia alta i ferma que treballava a la petita escola del poble; es van conèixer i van parlar i després la noia li va dir que anés a l'escola; l'Omar, molt il·lusionat, li va dir que sí. Cada dia després de classe anava a treballar i de vegades fins i tot abans. Durant aquests 2 anys va aprendre moltes coses i quan l'Amina tornà a casa, quan ja havia complert el tracte amb els de l'hospital, en va estar molt orgullosa.

Llavors durant tota la seva vida, l'Omar, va anar a l'escola fins als 57 anys. Aquell any l'Amina va morir i l'Omar es va quedar novament sol.

Aquell mateix any però, una cadena de televisió de Florida va venir a entrevistar l'Omar per dir-li que era la persona més gran en estar estudiant en un país tant pobre com aquell. El van dur a fer una conferència a l'Estat de Florida per parlar sobre l'estudi i tot el que l'envolta.

En aquesta conferència va dir: " No és important ni l'edat, ni el lloc ni el que t'envolta; jo vaig començar a estudiar des de ben petit i va ser l'única cosa que em distreia: l'interès per saber, m'ha ajudat i us ajudarà a tots."

Oriol Montoya Garcia

menció
especial

Municipi Sant Vicenç dels Horts Salesians Sant Vicenç dels Horts

Rebre el que és just

El Sol desperta i comencen a escoltar-se els cants dels ocells, que agraeixen la seva presència a l'astre rei. Ja fa temps que aquesta rutina ha perdut la seva olor: olor a *tortillas* de blat acabades de fer junt amb l'inconfusible olor a cafè pur, bullint a la cafetera.

La meva panxa gruny. Potser seria millor que deixés de pensar en menjar i m'aixequés del terra, dur i fred. Tan bon punt m'he aixecat miro a través de la finestra de la meva petita habitació: la meva veïna, la Fanny, ja s'ha llevat i va cap el riu, a rentar la seva roba i la del seu fill, en Mario. Tan debò que pogués rentar jo la meva, però, no vull tornar a arribar tard al treball, la darrera vegada vaig sofrir bastant i com a recordatori d'aquell episodi, encara sento el dolor punyent que em fan les costelles. No, no haig de tornar a arribar tard; així que surto de casa, encara una mica adormida i amb el meu estómac demanant-me a crits que li doni alguna cosa.

- Izel! Ei, espera!

Em dono la volta per veure qui em crida, de fet em giro per confirmar qui és que em crida.

- Ah, hola Mario. M'acompanyes a la fàbrica?

- Sí, la mare se n'ha anat a rentar la roba al riu, i...

- No vols estar sol, oi?

- No – la veu li va tremolar, i una petita llàgrima li cau per la galta. Una galta bruta, com tot ell. Com jo.

- Tranquil, pots venir amb mi, però porta't bé i camina ràpid.

El petit de cinc anys assenteix una vegada i m'agafa la mà que li ofereixo. Tot això em recorda quan jo tenia més o menys la mateixa edat i la mare em portava al treball pertal que no estigués sola a casa o si més no, no em quedés amb el pare que cada nit tornava a casa borratxo i cridant la mare, la qual plorava moltíssim i no li deia res per no enfadar-lo més i que em despertés... Però ara sóc jo qui agafó de la mà en Mario que és només cinc anys menor que jo, i que, confia que jo li solucionaré qualsevol problema. Com jo ho pensava feia tant de temps, com jo creia que era i com va ser, fins que la mare va morir. No vull continuar pensant en aquella nit plujosa en que... No! No pensis en això, no pensis en això.

- Tens gana? –li pregunto a en Mario.

- Una mica, -la seva panxa fa soroll, com si ho volgués confirmar, ella mateixa que ahir no va menjar res- La mare va arribar tard a casa i jo ja m'havia adormit- afegeix.

- Va, vinga. Et convido. Què vols?

- Una *enchilada*?

- D'acord agafa'n una. Tingui senyoreta, moltes gràcies –Aquestes són les últimes monedes que em quedaven. Vaig sospirar. Hauria de fer dobles torns tota la setmana per poder menjar una mica.

Al cap de mitja hora arribem a la fàbrica, la filial d'aquella gran multinacional de la que no en coneixia el nom. Vaig riure. Però si no sé llegir! Ni en sabré...

Quantes coses canviarien si pogués anar a l'escola en comptes de treballar? O, si més no, treballés en millors condicions, com aquells senyors grassos que seuen en una cadira que gira, davant d'una taula plena de papers i que es passen tot el dia davant d'aquella pantalla

d'ordinador teclejant sense parar o, parlant pel telèfon o pel mòbil. Però les poquetes monedes que em donen a la fàbrica de cordons només m'arriben per un menjar o dos si treballo el doble durant un mes. I ara... un altre cop el meu estómac, i què més? Em tremolen les cames i les mans, no crec que pugui aguantar més sense menjar, hauré de tornar a la plaça o sinó al parc a veure si algú que sigui bondadós, i tingui, em doni encara que sigui un mos de pa.

El treball infantil a molts països fa que els nens que treballen no puguin anar a l'escola. Sens dubte, el comerç just els ajudaria. Guanyar un salari digne, ells o les seves famílies, els deixaria menjar i viure, dins de les seves possibilitats, feliços.

Francella Cabello

LES DOS CARES DEL COMERÇ JUST

Ningú li dona importància al comerç just, només li donen importància als productes més barats que compren sense saber de que estan fets ni quins productes químics porten.

Aquesta és la definició del diccionari del comerç just: Forma alternativa de comerç promoguda per les ONG, les nacions unides i per moviments polítics i socials que promouen una relació comercial voluntària i justa entre productors i consumidors. I, aquesta és la meva: el comerç just és quan els treballadors cobren un salari digne i igual per homes i dones, ja que tenen els mateixos drets laborals, quan no es fa malbé el medi ambient utilitzant fertilitzants químics o productes tòxics com pesticides o alterant els productes químicament fent-los transgènics. Però, sobretot, el principi més important per mi és que no es produeixi explotació infantil; els nens tenen dret a anar a escola i a aprendre les coses necessàries perquè, en un futur, el comerç, sigui just.

Nicole Leyva Escudero

NO SÉ COM EM DIC

Sovint penso que tinc molta sort de formar part d'una família del Primer Món. És probable que si ara em trobés on hauria d'estar, no hagués escrit aquest text, ni sabria llegir, ni podria ser lliure... perquè segurament estaria sotmesa a l'esclavatge o simplement no tindria recursos per a viure dignament.

Estic contenta i agraïda de ser qui sóc i de tenir les oportunitats que tinc. M'encanta aprendre coses noves cada dia. Per exemple avui, a la classe de Ciències Socials hem estudiat que la globalització és la difusió en tot el planeta dels models econòmics, polítics, socials i culturals dels països desenvolupats amb economia de mercat.

És veritat. Per exemple, si m'hi fixo, la major part dels aliments que mengem cada dia, han estat fets amb ingredients de diferents països i s'han transportat fins al supermercat; o bé la roba que portem, en moltes ocasions té una etiqueta on hi diu: *MADE IN INDIA* (fet a l'Índia), *MADE IN CHINA* (fet a Xina), *MADE IN INDONESIA* (fet a Indonèsia)...

Però com que vivim amb tantes comoditats i en una societat tan consumista, no ens adonem que aquesta anomenada globalització no afecta a tothom per igual. Més ben dit, hi ha molts llocs del món, normalment a les regions més pobres on encara no hi és present. És en aquests països, on es donen unes situacions de treball injustes que ningú té dret a patir. És a dir, moltes famílies no disposen d'un salari suficient per a mantenir-se i és per això que molts nens i nenes no tenen accés a l'educació ja que són explotats laboralment des de ben petits en condicions precàries. Jo podria ser un d'aquests, i és per això que dono les gràcies als meus pares, però alhora em sento "traïdora". Sí, crec que aquesta és la paraula adequada. Pot sonar un pèl exagerada, però quan coneguis la meva història, potser canviaràs d'opinió.

Em dic Agnès. Vaig néixer ara fa quinze anys al Pakistan, on només hi vaig passar els quatre primers anys de la meua vida. No conec als meus pares biològics, ni sé com és el meu país, ni la meua gent, ni quin és el meu nom vertader...

Per resoldre totes aquestes inquietuds, l'estiu passat vaig proposar als meus pares de fer un viatge al Pakistan. La veritat és que no vaig trobar resposta a cap dels meus dubtes, però el fet

de visitar el meu país d'origen em va fer sentir reconfortada, com una ovella esgarriada que troba al seu ramat. Aquesta experiència em va marcar moltíssim i a més, em vaig adonar de les injustícies que s'hi viuen i les desigualtats que hi ha al món, les quals desconeixia.

El que més em va cridar l'atenció va ser veure a nens i nenes ben petits treballant durament. Em va fer molta llàstima i vaig pensar que si no m'haguessin adoptat jo em trobaria en la mateixa situació. Però és molt comú en aquests països, és la realitat i crec que tots els que podem tenir gairebé l'obligació d'ajudar a aquesta gent.

És per aquest motiu que a partir del moment en que vaig tornar a Catalunya, a casa comprem productes de "comerç just" perquè crec que és una bona opció per contribuir al desenvolupament humà i evitar el patiment de moltes persones d'arreu del planeta, a causa de la manca d'una vida digna.

Judith Pastor

Un món oblidat

Hola

Jo em dic Jasnet, tinc 16 anys i visc a un poble que es diu Hastimin, al sud d'Àfrica. Cada matí em llevo abans de que surti el sol i me'n torno a casa quan es pon el sol. El que faig durant aquest temps es treballar amb els meus 7 germans grans i amb el meu pare. El meus germans es diuen Jakot, Senha, Shoner, Todec, Jostain, Faleix y la meva germana bessona Yemac. L'any que ve la Senha com complirà els 18 es casarà, perquè així el seu marit podrà ajudar al pare econòmicament. La mare es queda amb els petits i s'encarrega a part de cuidar-los de tenir be la casa i prepara el menjar. Els meus germans petits es diuen Delha, Tanya i Jenab.

El dia de la setmana que estic mes contenta es el divendres perquè venen unes persones blanques i ens donen diners i menjar i ens expliquen que es el que han aconseguit amb el comerç just i amb la col·laboració de les persones dels països d'on venen ells.

Es van explicar una vegada que el comerç just es que el cacau, el cafè, els cacahuet i coses que predominen molt al nostre poble se'l emporten als seus països i els venen i el diner que guanyen ens el donen

També ens an ensenyat a parlar en els seus idiomes, espanyol, francès i angles a cada nen els toca un idioma i a mi m'ha tocat l'espanyol.

Als nens ens van porten un any o així als seus països perquè coneguem com viuen i jo me'n vaig aquest divendres que serà demà.

En arribar una família molt bona em ve a recollir a l'aeroport, es una ciutat molt diferent la nostra hi ha cases molt grans llum aigua calenta i neta i no s'ha d'anar a 2km de casa teva per poder tenir aigua. També aprenc que no treballen els nens sinó que van a l'escola i un dia em poso malalta de gastroenteritis i resulta que em curen sense cap problema. Un dia un dels nois em be a visitar i m'explica que un virus de gastroenteritis es al meu poble i que la gent s'està morint a les hores em donen un telèfon i a la meva família un altre els vaig trucant cada dia i vaig veient com per una infermetat en la que jo aquí m'avia refet tan be allà s'estava carregant la meva família vaig anar a llocs importants i es van negar a ajudar-me a les hores la meva família espanyola i jo aconseguim recaptar diners, fer públic aquest problema i aconseguim diners per la medicina dels meu 10 germans només sobreviuen 4 i el meu pare la mare mor junt amb els altres però abans d'això va donarà llum a la Janet una nena preciosa que s'assembla un munt a la mare i a mi no he aconseguit salvar a la meva família ni a nens mes petits de 2 anys que no podran veure aquest meravellós mon però si he aconseguit salvar a molta gent del meu poble i això em posa contenta. Jo m'he quedat a viure a Barcelona però visito molt la meva família i la Janet viu amb mi. Dono gracies a la gent conscienciada que em va permetre salvar la meva gent sense cap rapar gracies de debò.

La vostra amiga
JASNET

Elisabeth Abreu Outerelo

menció
especial

Municipi de Valls Institut Serra de Miramar

La nit passada, estava a l'ordinador quan vaig veure una notícia de la pàgina web del diari *El punt*, que deia “Ens queixem per queixar-nos?” i al costat hi havia una foto d'una nena que estava treballant en una empresa de pilotes Nike. La notícia explicava que aquesta nena de vuit anys, per poder suportar els torns de més de deu hores s'havia d'aguantar les parpelles dels ulls amb unes agulles d'estendre la roba. La foto era d'una nena que es deia Wan Chi i vaig llegir que treballava més de catorze hores diàries la majoria del dies i que a part d'aguantar-se les parpelles amb agulles, els seus caps lis donaven amfetamines perquè aguantés tota la jornada. Llavors va ser quan jo, una reportera de tv3, que no tenia gaire sort amb aquest ofici, em vaig posar a buscar informació de tot tipus sobre aquest tema. Vaig pensar que seria una oportunitat única, i que portaria la meua carrera a un dels seus millors moments, ja que d'aquest tema trobava que se n'havia d'assabentar tothom. Per això ara estic a Tailàndia. Durant la setmana passada vaig trobar que a Catalunya hi havia una associació que es deia Comerç Just, que treballava per aquest drets: que lluiten perquè les persones que treballen siguin majors de setze anys, la igualtat entre els homes i les dones, el respecte del medi ambient, el respecte als drets laborals i els salaris dignes. Llavors al dia següent d'estada a Tailàndia vaig anar preguntant als ciutadans que em diguessin on hi havia indústries o grans empreses. Sort que em vaig topar amb un tailandès que s'havia anglès, perquè sinó no arribo a trobar l'empresa Nike. Vaig entrar i pel que es veia, els caps no hi eren, així que jo molt decidida vaig entrar a fer entrevistes a un nen o una nena que trobés per allà. Allò era enorme, i només entrar hi havia dues taules llarguíssimes separades, en una homes i a l'altra, dones. Vaig veure una nena que no tindria més de deu anys i la vaig entrevistar, en anglès és clar. Us ho tradueixo:

- Perdona, treballes aquí?
- Jo sí, des dels vuit anys i mig, la meua àvia s'ha posat malalta, i no pot venir. I ha de venir a treballar algú de la mateixa família – em va dir.
- Quants anys tens?
- Jo ara nou anys.
- I com et dius? Jo sóc una reportera d'Espanya i em dic Telma. He vingut a Tailàndia perquè vull que tothom conegui com treballem vosaltres i que ho comparin amb les nostres feines.
- Jo em dic Ze, sóc d'un poble que està aquí a prop, però jo i la meua família hem de venir caminant tots els dies. I quasi mai tenim festa, només els diumenges. Vosaltres també treballem així? – em va preguntar.
- No, nosaltres no treballem així, tenim bastant més sort que vosaltres – li vaig respondre, però llavors en Ze es va quedar bocabadat, i vaig preguntar - Abans havies anat a l'escola?
- Hi he estat anant fins que he començat a treballar, però no sé moltes coses, no sóc molt llest.
- Em pots dir quant et paguen?

I no m'ho va poder contestar, perquè van venir els seus caps i el van renyar, li van dir que no tindria paga d'aquell dia, pel que vaig poder entendre. Em va saber molt de greu, que per la meua culpa li traguessin la paga d'un dia, encara que sigues molt poc. Llavors els amos ens van fer fora de la fàbrica i van dir que no tornéssim més, jo i el meu càmera. Sort que ho va gravar tot. Ara tinc el testimoni d'un nen, vaig pensar. Tot seguit vaig anar a una altra empresa, aquesta era de roba del Bershka. També era gran, però no tant com la de Nike. En aquesta també vaig tenir sort, em vaig trobar una dona quan estava entrant per la porta i li vaig dir que sortís. La dona era espanyola i també la vaig entrevistar:

- Hola, com et dius? Sóc una reportera d'Espanya i estic fent un reportatge sobre el Comerç just. Em podries contestar algunes preguntes. Serà un moment.
- Jo Marta, i sóc d'Espanya.
- No, m'ho crec – li vaig respondre sorpresa – com és que has marxat d'Espanya per viure aquí? No creus que aquí treballem molt pitjor que allí?

- Si, però vaig haver de marxar per motius personals. I ara treballo aquí, guanyo una misèria, al mes menys de cent cinquanta euros, i hi ha mesos que no arriba ni als cent. I com entendràs així no es pot viure, perquè el menjar es bastant car i he d'alimentar dos fills i una mare.
- I com ho feu, per menjar tots quatre? – li vaig preguntar.
- Els meus fills també treballen, però per ser nens cobren menys i el més petit té set anys. Avui no ha pogut venir perquè s'ha posat malalt. I els meus caps en assabentar-se'n m'han castigat amb la meitat de la paga aquest mes.
- Moltes gràcies, i tranquil·la que això se solucionarà – li vaig contestar.

Després de dues entrevistes decebedores, vaig haver d'anar a l'hotel perquè havíem de marxar ja cap a l'aeroport. Vaig trigar sis hores en arribar. I tot seguit vaig posar tot el meu projecte en marxa. Vaig estar més d'una setmana tancada a casa preparant-ho tot. I després de convèncer el meu cap, el meu projecte va sortir per la televisió, un dissabte a la nit:

- Hola, bona nit. Us creieu desgraciats? Us queixeu per queixar-vos? Si responeu aquestes preguntes amb un sí, escolteu atentament. He estat treballant durant dos dies a Tailàndia, i en entrevistar un nen de nou anys, que es deia Ze, em vaig adonar que nosaltres som molt afortunats. Ja que tots quan som nens ens agrada dir que volem moltes coses, que allò no ens agrada, que volem el que té un amic nostre, etc. Per això som molt avariciosos i egoistes. Perquè aquell nen que no té quasi res, guanya molt poc per treballar molt i comparteix el seu sou, amb el que es compren el menjar una família de sis persones,
- només treballant tres. I hem de ser conscients que en Ze tenint poc ho comparteix tot i nosaltres tenim moltíssim més que ell, no compartim ni una dècima part del que tenim.
- També vull fer-vos saber que un nen de nou anys no pot anar a treballar, això s'hauria de prohibir. I si per algun motiu hi ha d'anar, que siguin unes hores raonables i amb un sou just. No treballar més per un sou inacceptable. També us vull dir que si tots posem de la nostra part podem ajudar aquests més d'un milió de nens que treballen. Com ho podeu fer? Molt senzill, sempre que aneu a comprar mireu que el producte que compreu porti una etiqueta de Comerç just. Així si tots hi col·laborem contribuïm a resoldre aquest problema. Moltes gràcies, i bona nit.

A partir d'aquell dia, surto al telenotícies de les nits de Tv3. Però aquesta experiència de parlar amb un nen, que ja té el seu destí fet no me la podrà treure ningú del cap. Ho vaig passar molt malament fent-li l'entrevista perquè va ser com si jo estigues a la seva pell.

Aida

UNA SORT INESPERADA

Tinc moltes coses que explicar-vos. Visc al Japó, allà hi ha coses molt boniques, però que jo no he vist mai, perquè des de la meva finestra el que veig és un paisatge molt trist. Es veu una font anomenada Font Alegre encara que ara és petita, no hi cau aigua i és d'un color rovellat. Després si miro més amunt veig una filera de cases, de colors tristos i gastats, el sostre ensorrat i en comptes de portes hi ha cortines negres i grises que les fan encara més tristes. Una d'aquestes cases és meva, però sembla que visqui en el magatzem on jo treballo, ja que m'hi estic deu hores sense parar, fent bosses de mà de marques conegudes com Dolce&Gabbana, Roxy, Adolfo Dominguez... a canvi d'un plat d'arròs i sis cèntims. Un dia estava tan cansada perquè aquella nit no havia dormit que em vaig quedar ajaguda sobre les bosses. Vaig tenir la mala sort que va passar un dels encarregats, em va donar una puntada de peu i em va dir que aquell dia no tindria plat d'arròs i cobraria un cèntim menys. Els meus dos germans i la mare també treballen, i el meu pare està mort perquè va agafar una infecció i no teníem medecines per curar-lo. Quan les vam aconseguir ja era massa tard, la infecció s'havia escampat per tot el cos. Doncs el que us estava dient, els meus germans bessons tenen set anys i treballen fent joguets, especialment peluixos i la mare treballa fent pantalons. A ella li donen el mateix sou que a mi, però als meus germans els paguen dos cèntims més. L'endemà quan he anat a treballar m'he trobat tots els treballadors dormint al terra i feia una olor espantosa, tots els encarregats també estaven estirats al terra. La fèrum es feia insuportable. Les màquines estaven parades. He decidit inspeccionar què passava i per una esquerra he

vist dos homes vestits de negre amb una placa daurada, semblaven espies secrets, i diria que buscaven alguna cosa important, he donat un pas enrere i plof, una pila de bosses que estaven embolicades i empaquetades ha caigut. De seguida m'he amagat sota una cinta que fa passar les bosses. Ells s'han apropat per veure qui hi havia, han mirat a tots els llocs, però s'han deixat de mirar sota la cinta. He pensat d'anar-me'n corrents però se m'han enganxat els cabells a la cinta, i sort n'he tingut que allà hi havia unes tisores i m'he tallat els pocs cabells que tenia. De seguida he sortit corrents, saltant per no trepitjar a ningú i dissimuladament he sortit del magatzem com si no passés res. He pensat a qui podia anar a dir-li i, els primers que se m'han passat pel cap han sigut els meus dos germans, Masao i Boshan. Després d'anar corrents al magatzem on treballen, m'he hagut d'anar amagant perquè ningú em veiés i clar com és normal estaven junts intentant posar el coto dins un peluix de color verd. He tornat a passar per baix d'una cinta, aquest cop sense agafar-me els cabells i quan he vist els peus dels meus germans els he tocat, però seguien treballant, perquè com que moltes vegades hi havia formigues que entraven dins les sabates, es pensaven que ho eren. Al final els he cridat i llavors en Masao s'ha acostat fent veure que li havia caigut un tros de cotó i m'ha preguntat amb cara d'estrany que què passava, llavors els he dit que al meu magatzem hi havia dos homes que semblaven espies i buscaven alguna cosa, li he dit que sortíssin d'amagat fora del magatzem. Una vegada fora els he explicat més detalladament quin era el problema, hem estat pensant una bona estona i al final hem decidit d'anar al magatzem, a veure què deien els espies. Quan hem arribat hem obert una mica la porta per si estaven allà, però encara seguien al mateix lloc on els havia vist. Hem entrat esquivant la gent i al moment que tot estava sortint bé una ràfega de vent ha tancat la porta de cop i no ens ha donat temps d'amagar-nos. Llavors els espies han vingut i ens han dit que si ens moviem un sol cop dispararien amb una pistola que un d'ells portava. Ens han preguntat què fèiem allà i els hem respost que primer ens haurien de dir qui eren, ens han explicat que eren espies que s'encarregaven que els nens com nosaltres no treballéssim. De primer no sabia si creure el que ens deien, però després he tingut la impressió que sí que ho eren.

Els hem dit la veritat i que treballem deu hores diàries a canvi de menjar i sis cèntims. Quan els ho estàvem explicant, l'home de l'esquerra tenia una llibreta negra i anava apuntant tot el que dèiem, l'altre ens escoltava amb atenció i de tant en tant mirava què apuntava els seu company. Després d'explicar-los-ho tot, els he fet una pregunta que m'he estat preguntat tot aquest temps, "perquè tota la gent estava dormint?". Ens han dit que els havien tirat un esprai a tots perquè els encarregats no truquessin als seus amos i així no vindrien i els matarien, l'única manera de fer-ho era així i també ens han dit que els quedava una hora per despertar-se.

De seguida ens han portat amb la nostre mare i li han explicat que nosaltres ja no treballàrem més en un magatzem, i que ens pagarien l'escola, el metge... També li han dit que la canviarien a una fàbrica en millors condicions i amb un millor sou. Als altres treballadors també els han tret d'aquell horrible magatzem i els hi han dit que també treballarien en bones condicions.

Jo em dic Zhi-hua i tinc onze anys i mig, sóc una nena que ha tingut sort i espero que això que m'ha passat els passi a les persones que estan en les condicions en què jo em trobava abans.

Aida Sánchez Puig

Ailin, la noia feliç

Hola, em dic Ailin, tinc vuit anys i visc a la Xina. Tinc sort perquè puc treballar per al Comerç just i em donen un sou raonable, gràcies a això puc menjar cada dia, no m'exploten, sóc igual que els homes i els homes són iguals que les dones, tinc una feina digna i el millor d'això és que també respecto el medi ambient! Però tinc una amiga que treballa per a la famosa marca NIKE i no guanya ni 9 euros a la setmana, ella potser fa deu pilotes, quinze pantalons i deu motxilles i de tot això cobra cinc cèntims. Treballa dotze hores diàries i a vegades vint, i molts dies s'ha de posar pinces als ulls per no adormir-se i fins i tot prendre medicaments, el pitjor de tot això és que no pot parar de treballar ni per anar al lavabo. Allà els homes o nois cobren més que les dones o noies, i a més a més contaminen per cada cosa que fan. Ella treballa des dels quatre anys.

Jo quan treballo si necessito anar al lavabo hi puc anar, mentre treballo puc parlar amb les amigues i quan acabo de treballar puc sortir a jugar amb les amigues.

Però jo també vaig estar treballant per a la marca NIKE, allà hi vaig començar a treballar als cinc anys, em feien dormir damunt dels pantalons que fabricava i em passava dies sense veure la meva família, un dia em van dir que fins que no fes cent cinquanta pantalons no podria marxar cap a casa. Vaig estar tres dies sense menjar res. En tornar de casa només em van donar un got d'aigua al dia i el plat d'arròs que m'havia portat de casa el vaig compartir amb els meus companys, perquè ells no tenien res per menjar. Jo pensava, m'estic fent gran aquí, patint, sense passar-ho bé. Passen els anys i tota la vida m'hauré d'estar aquí treballant per una gent que em maltracta i que no em dona diners.

Tot això va canviar quan es va denunciar la marca i vaig descobrir el comerç just, a partir d'aquell moment vaig pensar que podria tenir una vida digna i que canviaria completament, sí, va canviar però no sabia com me'n sortiria de l'esclavitud de la marca NIKE. Així que els meus pares va aconseguir parlar amb el meu amo i em van dir que em deixaven marxar perquè no rendia i m'adormia. Ara sóc feliç i tinc temps per a mi dels meus amics. Jo us dono un missatge a tots: compreu productes del Comerç perquè així tot això que us he explicat pot canviar. Penseu que fareu a mils de persones (nens entre elles) feliços.

Mireia Calaf Labadie

LA LAIKA

La meva padrina té comunicació amb una nena que es diu Laika, d'Aroguania, d'Amèrica del Sud. La Laika és una nena de set anys, la segona de tres germans, però no els veu quasi mai.

La meva padrina és d'una ONG anomenada Intervida i cada mes li envia uns cinquanta, seixanta euros perquè ella pugui arribar a final de mes. La Laika ens envia cartes amb dibuixos quan pot, perquè la major part del dia està treballant.

No sé com pot aguantar tot allò. Em va explicar la meva padrina que la fan treballar des de les sis del matí fins a les sis o set de la nit, i molts cops tot el dia. Treballa en una fàbrica de vambes *adidas* (de petita la van allunyar de la seva família i cada tres mesos la poden anar a veure; ella viu al costat de l'empresa, que hi ha un munt de lliteres, com si fos una casa, per a gent que també treballa allí i es troba en la mateixa situació que ella) i molts cops es posa agulles als ulls per aguantar-se les celles, per aconseguir no adormir-se, però sovint no pot més i s'adorm. Quan li passa això, si la veuen estirada dormint, li peguen amb un fuet només un moment perquè es desperti, però a vegades, els seus caps tenen un mal dia o per alguna raó en concret no estan de bon humor i esperen a l'endemà per renyar-la i pegar-la seguidament i sense parar amb el fuet. A més a més al ser una dona les represàlies són més greus que si fos un home. Una cosa terrible, també, és que a ella, per treballar allà només li paguen el que equivaldria a un euro i cinquanta cèntims al dia, quan cada parell de bambes *adidas*, aquí, costa trenta-cinc euros com a mínim.

A vegades penso la sort que té la Laika en poder comunicar-se amb la meva padrina i que ella li doni seixanta euros cada mes. Ara, fa dies que no ens dibuixa res i estic molt preocupada per ella, espero que no li hagi passat res de dolent.

Un dels dibuixos més bonics que ens va enviar la Laika va ser ella abraçant la meva padrina (encara que no la vist mai, s'hi assemblava força), a sota hi havia una postdata, però vés a saber en quin idioma està escrita; però estic segura que hi posava *gràcies, t'estaré sempre molt agraïda* o alguna cosa per l'estil.

A mi també m'agradaria fer-li una carta dient-li que em cau molt bé i que si un dia la pogués treure d'aquella presó de treball ho faria i aleshores li presentaria la meva padrina. Així estaríem ben felices totes tres juntes. Però, l'únic que puc fer és pensar que està bé i desitjar-li molta sort amb tot el que té i si mai aconseguim que s'acabin aquestes injustícies, que a partir d'aquell moment la tractin millor i la portin en un lloc on estigui feliç.

Aina Fontova Benet

Relat curt del comerç just

Dues amigues parlen pel mòbil:

- Ei, hola Marta, com estàs?
- Bé, què volies?
- Et volia invitar a anar al cine per veure la pel·lícula *Slumdog millionaire*.
- Ah, doncs d'acord.

Abans d'entrar a veure la pel·lícula:

- Que, preparada per veure la peli?
- Sí
- Doncs va entrem.

Després de veure la pel·lícula:

- M'ha agradat molt perquè no sabia com se sentien els nens més pobres d'altres països, no entenien en quina situació es trobaven, com era el seu dia a dia.

Quina sort que aquí estigui prohibit que treballem des de petits.

Això em fa molta ràbia perquè ells també tenen la seva vida pròpia i els seus drets.

No voldria per res del món trobar-me en el seu lloc.

Oi que no Laura?

- Doncs tens tota la raó. Per això jo vull fer un viatge a algun país d'aquests i faré tot el possible perquè aquests nens/es no segueixin treballant.

M'agradaria tant que poguessin anar a l'escola.

- Home i a mi també m'agradaria, però no hi podem fer res.

- I és clar que sí, quan siguem majors d'edat anirem per exemple a la Xina i els ajudarem. Sempre s'hi pot fer alguna cosa.

Alexandra Lili Niculae.

EL COMERÇ JUST

Hola, encantada de conèixer-vos. Avui us explicaré un cas sorprenent en què hi intervé el Comerç just.

És una nena que es diu Xian, és de la Xina, de Lanzahou, ja fa cinc anys que treballa i només en té vuit, treballa des dels tres anys construint teules per a les cases i recollint fruites i verdures en un hort. No va a l'escola perquè la seva mare diu que és massa cara i no tenen els diners suficients perquè tingui una bona educació. Treballa quinze hores diàries sense parar, quan arriba a casa seva ajuda la seva mare cuidant els seus germans petits menors de tres anys, un només té pocs dies, el segon té nou mesos, un dels altres 1 any i l'últim dels petits en té 2. La seva mare treballa en una fàbrica tèxtil fent jerseis per a la marca Bultaco.

El pare de la Xian es va morir quan ella havia nascut, es va llançar d'un pont perquè creia que la seva família era massa desgraciada. La Xian té dos germans grans, un d'ells només en té deu i l'altre onze. Tots dos treballen en una fàbrica de pantalons de la marca coneguda Levi's. La Xian, la seva mare i tots els altres fills no tenen res per a menjar, s'alimenten del que roben o del que poden. S'aguanten els ulls amb pinces d'estendre la roba o a vegades els donen amfetamines per no adormir-se. Molts cops els germans grans, la mare, o fins hi tot la Xian s'han quedat en les presons que hi ha a la feina. Sovint sofreixen maltractaments per part dels altres empleats. La seva casa és plena de runa, hi volten animals de tot tipus (cosa que afavoreix que puguin agafar malalties amb facilitat). La seva cuina està quasi buida, només està plena de cassoles rovellades i corcades que no serveixen per a res, els armaris de la roba estan mig trencats i bruts. Ells dormen al terra. El lavabo està sense netejar, tot brut i rovellat, de color negre de la brutícia i pols acumulada. Els germans grans molts cops no vénen a casa, es queden treballant, i quan ja no poden més s'adormen damunt de les piles de pantalons acumulats per ells mateixos i els altres treballadors. Hi ha cops que els germans petits es queden sols dormint a casa. Les úniques persones que s'ocupen d'ells són les veïnes del voltant i a vegades, la seva àvia, quan es pot aixecar del llit. Antigament ella treballava a l'hort, com la seva neta, ella en sabia molt. Però ara està al llit perquè no es poden permetre pagar

una operació digna. L'avi de la Xian va desaparèixer quan la seva mare tenia un any, i des de llavors ja no n'han sabut res més. El sou de la mare és de 30 cèntims en total de totes les feines en què treballa, el dels germans grans en total uns 28 cèntims, i el de la Xian de les dues feines que té uns 18 cèntims. El que fa mantenir les forces a la Xian es veure tot el que estalvien cada més. Fins fa poc han descobert bona gent que han ajudat la seva família, de mica en mica recullen diners per arreglar la casa, de moment els veïns del costat els han donat una nevera de segona mà ja que està rascada i això als compradors no els agrada. La veïna del davant els ha donat roba de la seva filla i dels seu fill petit.

Les conclusions que he tret jo són que el Comerç just dona als treballadors més part dels diners, això també contribueix al fet que els menors no treballin i que tinguin una millor educació (un treball digne), que no perdin la infantesa, que visquin en millors condicions i que siguin feliços.

Júlia Carrasco Risquer

CONTE DEL COMERÇ JUST

Dia 12 de setembre

Hola, el meu nom és Tye Zey, tinc 9 anys i visc a Taiwan. Avui és el primer dia que escric aquest diari, aquest diari l'he pogut comprar amb el sou d'una setmana, m'ha costat 4 dòlars.

Jo treballo en una fàbrica de pilotes, treballo 12 hores diàries, hi ha dies que no puc aguantar perquè al final ja m'adormo. Només aguanto perquè quan acabo de treballar vaig a jugar en un club de futbol i si m'adormo, els meus amos em castiguen treballant tres hores més i no puc anar a entrenar. El meu amo diu que en tot el món els nens treballen igual o més que jo, jo em crec el meu amo.

Els meus pares són el Sye Zey i la Wye Zey, es preocupen molt per mi i cada dia m'intenten donar menjar, però a vegades ells no mengen res.

Demà seguiré escrivint el diari.

Dia 13 de setembre

Avui, a la feina tot igual, l'entrenament m'ha anat molt bé. Una cosa que no vaig dir és que no tinc avis, van morir a la guerra fa 5 anys.

Dia 14 de setembre

Avui, a la feina tot malament. M'he adormit quan faltava una hora per marxar i el meu amo m'ha enxampat. M'ha castigat i m'he perdut l'entrenament.

Dia 15 de setembre

Estic content, avui a la feina els amics de futbol parlaven sobre alguna cosa de Barcelona. Jo, ja m'he fet il·lusions, ja em veig al mig de Barcelona amb els meus amics de futbol. Llàstima que els entrenadors avui no ens han dit res perquè avui no hi ha hagut entrenament per la pluja.

Dia 16 de setembre

Sí, anem a Barcelona! Jugarem un partit contra l'aleví del Barça i al dia següent passarem el dia amb uns nens de la mateixa edat que jo. Vull saber de què treballen. Hi anirem d'aquí a un mes. En aquest mes no podré escriure al diari perquè treballarem dues hores més i quan arribi a casa aniré a dormir.

Dia 16 de novembre

Estic al mig de l'avió, falten 12 hores pe arribar a Barcelona. Arribarem, jugarem contra el Barça i anirem a dormir. Al dia següent coneixerem uns nens que ens explicaran com viuen allí, quantes hores treballen...

Dia 17 de novembre

Hem jugat contra el Barça, hem perdut per molt però he fet molt bon partit. Però, tinc dubtes, començo a dubtar del meu amo. Ell em va dir que els nens de Barcelona treballaven més que nosaltres i quan he arribat he vist a molts nens jugant al carrer. Suposo que era la seva hora de descans, però tinc dubtes.

Dia 18 de novembre

Estic a l'avió, a punt d'embarcar i estic molt enfadat amb el meu amo.

Els nens de Barcelona no treballen gens. Estan tot el dia aprenent i jugant. Es veu que això passa a quasi tot el món. No treballen fins als divuit anys i treballen vuit hores com a màxim i cobren cent cops més que jo.

Jordi Andreu

La història de la Jin

La Jin és una noia de deu anys que viu als afores de Wuzhou , al sud de la Xina. Viu en una casa de fang i de canya, amb els seus pares i els seus tres germans. Tota la família treballa en una fàbrica d'una marca de renom a Europa, fent sabates. Treballen quinze hores diàries sense cap descans. Perquè no s'adormin els fan prendre amfetamines. Per anar a casa han de passar un riu contaminat per l'abocament de residus de les indústries. Quan arriben a casa a vegades sopen un petit bol d'arròs i a vegades no res perquè només cobren quaranta euros cada mes.

Cada nit el seu pare li explica històries de quan vivien al camp, de quan les terres encara eren fèrtils. Cada nit, la Jin somia que va a l'escola, és el seu somni.

Van passant els dies fins que la seva mare emmalalteix de la grip. Com que no tenen diners, no poden comprar els medicaments i cada dia es posa més malalta. Finalment mor. La Jin es posa molt trista.

Un dia el germà gran, Li, entra a l'exèrcit xinès. La família està contenta perquè creuen que els podrà enviar alguns diners. Però l'envien a Gulian, a l'altra banda de la Xina. Ja no en tornen a saber res.

Un bon dia la fàbrica tanca les seves portes perquè la marca ha fet fallida i es queden sense feina. A pesar de tot, un bon dia van arribar uns delegats d'UNICEF i els van fer una oferta: que els seus fills poguessin anar a l'escola i que el pare treballés en una fàbrica de Comerç just. Es van canviar de poble i es van poder comprar una caseta. Ara la Jin és feliç. Aquesta història acaba bé, però n'hi ha milers que no.

Oriol Gatell

LA HISTÒRIA DE LA NAHIMA

Hola, sóc la Nahima una noia de 16 anys. Visc al costat del riu Ganges, a Bangladesh. Fa molt poc que visc aquí, jo abans vivia a Panta (Índia), però vam haver de deixar les terres perquè ja no eren fèrtils, les empreses multinacionals van explotar les terres i les van destrossar.

Al meu germà Zamir de 10 anys l'han obligat a quedar-se a Panta i el meu pare s'ha quedat amb ell, és trist treballen 13 hores al dia i cobren 60€ mensuals.

Jo fins ara treballava en una empresa tèxtil i quasi mai sortia d'allí, perquè treballava 16 hores i m'havia de quedar a dormir al taller amb la resta de treballadors mig tirats per terra. Per aguantar aquest ritme de treball havia de prendre amfetamines i treballant el que treballava tan sols cobrava 50€ mensuals, treballava més que el meu germà i cobrava menys, i hi havia dies que ni tan sols sabia si menjaria.

Tot va canviar ara fa poc, una ONG em va dir si volia canviar de feina per una de més justa i més ben pagada. De bon començament no sabia que dir perquè jo mateixa em preguntava: Què em dirà el meu cap? Em deixarà?... Tot seguit els vaig explicar què em passava i em van dir que dema m'acompanyarien a treballar i que li explicarien al meu cap.

L'endemà a la feina em van acompanyar i li vaig dir al meu cap que volia deixar la feina per una de millor. Al principi em va escridassar i amenaçar però després les dues persones que m'havien acompanyat li van explicar durant una llarga estona i després d'una hora d'espera van sortir i li vaig dir: Què ha dit?

I va respondre: Et deixa marxar.

Tot seguit els vaig demanar que m'expliquessin que havia de fer a la nova feina. Em van explicar que es tractava d'una empresa de Comerç just (Intermon-oxfam) i consistia a fer-se càrrec de les plantacions de cacau i recollir-lo. També em van dir que cobraria un salari 9 cops més alt i treballaria menys hores.

Ara al 2010 encara hi treballo i la vida s'ha fet més agradable i el meu germà i el meu pare han acabat venint amb mi per tindre una millor vida.

Marc Abrales

La història del Joan

En Joan és un nen que viu a l'Àfrica, s'està 8 h treballant per un sou indigne. Cobra 6ct cada dia treballant 8 h quan nosaltres en un sol dia gastem més de 40 euros.

Alguns arriben a treballar gairebé les 24 h del dia, fins i tot n'hi ha que s'adormen perquè ja no poden resistir-ho més. I a vegades per adormir-se els treuen el sou d'aquell dia.

A la família del Joan són cinc. Les seves germanes també han de treballar com ell.

Un dia les seves germanes es van menjar una bola de cacau i les van castigar 5 dies sense sou, i l'únic que podia tirar la família endavant era en Joan.

Aquesta família gasten en 3 o 4 mesos uns 100 euros mentre que nosaltres gastem com a mínim 10 vegades més.

En Joan treballa en una fàbrica de roba i no pot agafar cap peça perquè si no el castiguen i fins i tot el podrien fer fora de la fàbrica .

El seu pare treballa en una fàbrica de sabates que es venen cada una per uns 30euros mentre que el seu sou és d'uns 8 ct al dia.

Aquesta és la vida que té el Joan i la seva família. Hi podem fer alguna cosa per millorar-la? El Comerç Just fa moltes coses per famílies com la del Joan.

Lucas Guisado

Relat de Comerç Just

Dilluns 11 de febrer:

Estimat diari, em dic Shia, tinc 9 anys i treballo per a l'empresa Nike 13 hores diàries 6 dies a la setmana a canvi d'un bol d'arròs diari. Els meus germans i els meus pares també hi treballen, els homes cobren més que les dones, tot i que segueix sent una misèria el que cobrem, ens exploten, com diuen a Occident... No he pensat de dir-t'ho, visc a Xina, aquí tothom menja quatre molles de pa en tot el dia i no tenim diners. Bé doncs, me'n vaig a treballar que si no em despatxaran, fins d'aquí a una setmana!!!

Dilluns 18 de febrer:

Hola, estic esgotada, la veritat és que l'altre dia no vaig pensar a dir-t'ho, però el dia 11 va ser el meu primer dia a la feina, tenia ganes d'anar-hi perquè ja que tothom treballa pensava que no podia ser tant dolent... Les meves noves amigues ja fa temps que hi treballen, es veu que ens donaran amfetamines cada dia, són unes pastilles que et mantenen despert i elles a més també es posen pinces als ulls per no adormir-se, han de portar un sou més a casa, ja que no hi ha arròs per a totes, perquè allí només hi treballem dones... Ens tracten de manera cruel, espero que això no duri gaire, perquè em sembla que no aguantaré.

Dilluns 1 de març:

M'han dit els meus pares que, potser, l'any que ve, em portarien a una escola, però només una setmana cada dos mesos. Estic molt contenta perquè enmig d'aquesta vida tan pèssima hi sorgeix una alegria... Si he de ser sincera, no ho crec això, és molt difícil, que, si ja ha costat

penes i treballs comprar aquest trossot de paper i aquest bolígraf no es pot ser gaire optimista, si ho sóc pot ser que em desil·lusioni.

Dilluns 8 de març:

Ahir hi va haver un terratrèmol molt fort, casa meva ha caigut a trossos, els meus 2 germans han mort juntament amb el meu pare. La mare i jo estem destrossades, no sabem què hem de fer, treballar més? No podem. Demanar ajuda a algú? Tothom està igual. Sort del personal voluntari de diferents parts del món, sobretot d'Occident, Europa i Amèrica del nord, si no fos per ells ja hauríem mort tots. Vaig a treballar, fins d'aquí a una setmana.

Dilluns 15 de març:

Cada vegada veig més gent morta i operacions al bell mig del carrer sense anestèsia, la gent pateix, sembla la II Guerra mundial, morts per tot arreu. Pel que fa als diners anem passant, no es pot dir que siguem rics però estem millor que abans, com que hi ha tanta gent morta i malalta els paguen més si treballen mig dia de festa, per això marxo.

Dilluns 22 de març:

Ja m'he tret del cap la idea d'anar a l'escola, les coses van si fa o fa com la setmana passada, no s'avança, fa por anar pel carrer, la meva mare no em deixa sortir a la nit, diu que ha sentit que uns que formen part del voluntariat han acusat unes noies de la meua edat i els han fet barbaritats, com si no estiguéssim prou malament ja!!!

Dilluns 29 de març:

Aquí s'acaba el meu diari, no tinc prou temps d'escriure, potser d'aquí a uns anys hi torno a escriure, fins hi tot poden ser dies! El cas és que no em podré aguantar, guardaré aquest tros de diari en un lloc on ningú el pugui trobar.

Laura Rovira Calaf

RELAT CURT PEL COMERÇ JUST

14-5-2008

Estic trist, preocupat, a casa meva, una casa com totes les altres.

No hi ha ningú amb mi, estan tots treballant sense parar en una fàbrica de texans.

Els meus pares van morir quan jo vaig néixer i el meu germà més gran tenia catorze anys.

A mi em cuiden els meus germans que són tres, quan em faci una mica més gran ja no em quedaré sol a casa i aniré a treballar amb ells.

20-6-2008

Avui ha estat el primer dia que he anat a la fàbrica de texans, hi he estat tantes hores que no tinc temps de fer res més, en arribar no he pogut jugar ni menjar, estava molt cansat.

21-6-2008

A mi no m'agrada gens treballar en aquella fàbrica perquè no puc veure els meus amics ni descansar i a més a més em paguen poquíssim, uns diners que no ens deixen viure bé.

A vegades penso que tinc sort de no ser una noia perquè encara els paguen menys.

22-8-2008

Avui he pogut tornar a escriure, ja fa dos mesos que treballo, estic molt fluix.

Algun company de feina es queda a dormir a la fàbrica. Jo vull tornar a casa, m'hi trobo millor.

No vull tornar a la fàbrica però, si no hi torno, què faig?

25-8-2008

Ahir al despertar vaig trobar-me al llit de l'hospital. Una sala plena de gent, alguns molt malalts.

Els meus germans m'han explicat que havia estat inconscient tres dies, potser hauré d'estar a l'hospital algun dia més.

26-8-2008

Tinc una amiga, l'Anna, una doctora catalana d'una ONG que em ve a veure cada dia.

És molt simpàtica i m'explica moltes coses.

Allà al seu país, els nens no treballen, estudien, juguen i aprenen.

28-8-2008

M'he recuperat.

Torno a la fàbrica a treballar. M'he despistat, he perdut dues peces i el cap m'ha fet fuetejar. Ara tinc l'esquena plena de cicatrius. No tenia ganes de fer res ni podia. Només el record de l'Anna i el seu país em feien recuperar l'esperança.

31-8-2008

L'Anna m'ha vingut a veure i m'ha donat una gran notícia: em traurà d'aquí!!

M'ha explicat no se ben bé què d'uns papers d'adopció, la setmana que ve marxaré cap al seu país amb ella.

3-9-2008

Estic a punt d'agafar un avió. No n'havia vist mai cap.

Estic trist, jo he tingut molta sort, però molts altres nens continuaran aquí i així per sempre.

Unai

Un dia de la meva vida

Avui, al llevar-me m'esperava la mateixa rutina de cada dia. A les 8 del matí m'han passat a buscar per anar a treballar amb els meus germans de 7 anys. Han passat dues hores abans que arribéssim al camp de cacau on treballem. Aquell camp era d'una empresa de l'Equador que venia el producte a una empresa molt coneguda a Europa, Colacao. En arribar els meus germans i jo hem treballat el cacau i l'hem posat en sacs per enviar-lo per vaixell cap al continent Europeu. Així hem estat passat tot el matí fent el mateix. Al migdia hem acabat de treballar el cacau, a les 2. Hem tornat a agafar el cotxe per anar al nostre poblat, hem tardar dues hores i mitja. En arribar no hem pogut descansar perquè a les 4 ens venien a buscar per fer un altre treball, la roba.

Just arribar ja estava el cotxe de la marca *Billabong* per portar-nos al taller on treballaríem per primer cop fins a les 8 del matí. Les primeres dues hores a la fàbrica han estat les millors perquè hem pogut robar alguna peça de roba. Cada dia veiem rates que corren i molta gent dormint al terra amb sacs. Quan estem a punt d'adormir-nos ens donen unes pastilles grogues que ens donen forces per poder continuar treballant. Alguna vegada els meus germans i jo havíem treballat 16 hores seguides. Quan vam acabar de treballar ens van portar cap a casa. Quan vam arribar eren dos quarts de set del matí. Només vam poder dormir dues hores abans que arribés el cotxe per anar a treballar els camps de cacau. El nostre sou a la setmana, el dels meus germans i el meu, és de 10 euros. Així és un dia de la meva vida.

Eduard Escoté

Un somni

Saps qui confecciona la roba que portes? Amb aquesta pregunta comença la **CAMPANYA ROBA NETA**. Milions de persones, alguns nens, de la Xina, Sud Amèrica, Tailàndia o Indonèsia treballen més de deu hores al dia. Cada persona cobra menys d'un euro al dia. És trist perquè aquests nens no poden fer coses tan normals per a nosaltres com anar a l'escola, jugar, mirar la televisió i alguns ni menjar. Per això el Comerç just vol ajudar aquets nens. Perquè us en pugueu fer una idea, el 80% de les coses del món són "made in Xina".

Ara parlarem amb una nena de la Xina:

- Hola, Kimico!
- Hola, em dic Kimico, tinc 14 anys i visc a la Xina, concretament a Changgou.
- Què fas en un dia normal?
- M'aixeco a les 6 del matí i sense menjar pràcticament res me'n vaig a treballar.
- Quantes hores treballes?
- Un mínim de 10 hores diàries.

- Com pots aguantar tant de temps?
- Em donen unes pastilletes que em mantenen desperta i fan que no m'adormi. A vegades, però tinc son i m'aguanto els ulls amb unes pinces.
- De la teva família només treballes tu?
- No, treballem tots i de vegades no ens podem ni veure.
- On treballes?
- Treballo en una fàbrica de joguines. Allà es fabriquen molts joguets de peluix, però mai he jugat amb cap.
- Vas a l'escola?
- No, perquè els meus pares no tenen prou diners, per això jo també he de treballar.
- Coneixes algun altre lloc de la Xina? Tens família fora d'aquí?
- No perquè no podem faltar a la feina i no tenim diners per poder sortir de la ciutat. Tota la meva família treballen en aquesta fàbrica.
- Has tingut alguna vegada una joguina?
- Sí, he tingut un peluix, un ós panda però el vaig donar a un altre nen. Com em va ensenyar la mare has de compartir amb aquell que no té.
- Si poguessis demanar alguna cosa, quina seria?
- Llibertat! Ser com tots vosaltres, ser una nena feliç.
- Gràcies per haver volgut parlar amb nosaltres i farem tot el que puguem perquè es compleixi el teu somni.

Obreja Melania Maria

Viure del cacau

"Treballar pel cacau. La nostra vida depèn d'una planta del qual el fruit els encanta ensucrat als nens blanc".

El meu nom és Naima. Visc amb els meus dos germans petits, el José i l'Antonio, la meva germana gran Nadia, el pare i la mare. Vivim en una cabana feta de palla, on al centre hi ha un forat per fer un foc petit on podem coure el menjar dins d'una cassola rovellada. La cabana està envoltada de conreus de cacau. Les nostres sis insignificants vides giren al voltant del cacau.

Com a nena de nou anys que sóc, no ho semblo: em fico roba de la meva germana gran Nadia, que em va tres talles grans perquè no tenim diners per comprar-nos roba. També tinc les mans fetes un fàstic de prémer les cordes dels rucs que carreguen el cacau fins al port de Rio de Janeiro.

Tots sis treballem per a la fàbrica de cacau de moda. La Nadia i jo recollim els grans de cacau. És molt dur, sobretot ara que és l'època de la calor. Si parem una mica a descansar, ràpidament sentim a les esquenes una tira de calor i llavors els nostres cossos es dobleguen de dolor. Normalment es sempre Nadia la que demana perdó i és ella la que sempre rep els meus cops. M'agradaria ajudar-la, però tinc por que la meva família es quedi sense res. En José i l'Antonio són bessons i tenen quatre anys. Ells són criats, arreglen el que els homes blancs han destruït. Antonio és l'expert en arreglar cadires que l'home blanc llança contra els membres del nostre poblat. José treballa ficant maons de fang a la paret. Ara a l'estiu, ajuda l'Antonio perquè normalment les parets es desfan a l'època de pluja. El pare i la mare treballen remenant el cacau. Treballen més hores que nosaltres. Nosaltres quatre treballem dotze hores diàries mentre que el pare i la mare en treballen vint. Per això, sempre he cuinat jo mentre que l'Antonio li frega les ferides a la Nadia amb herbes medicinals, i en José xafa els ingredients per fer la recepta de l'àvia per fabricar estimulants per portar-los als pares. Els porto jo perquè sóc la més ràpida i dissimulada. Sabem que això no és legal, però tampoc ho és el que ens fan treballar a nosaltres.

L'única persona blanca que és bona persona és el transportista, el Dani. Condueix el vaixell *Colon* des d'una costa anomenada Espanya, específicament, Barcelona. En Dani és un home gras i robust, amb el cabell d'un color taronja molt llampant. Gràcies a ell, sé escriure i llegir. Ell em dóna paper blanc i una eina que treu tinta de color negre anomenada "bolígraf".

- Comerç just?

- Sí, es quan ens descompten una mica de diners als transportistes, als que fan publicitat etc. i us paguen una mica més a vosaltres. -va acabar en Dani.

Aquesta va ser una de les nostres converses. Decidida, vaig escriure una carta a la companyia de cacau. Uns dies més tard, el cap em va cridar.

- He llegit la teva carta...- va dir amb un cigarret a la boca.

- Què li ha semblat?- vaig interrompre'l. Ell em va mirar per damunt de les seves ulleres negres i amb una cara de fàstic.

- Que què m'ha semblat?- em va tornar a mirar amb un cara com si li hagués fet la pregunta més idiota del món.

- Saps què m'ha semblat?-em va respondre a crits. I em va trencar el full per la meitat.

Vaig sortir corrents d'allà plorant. Que estúpida he sigut, vaig pensar. Potser fins i tot ens acomiadem a tots per culpa de la meva insolència. Vaig anar plorant fins a la cabana que li havia fet al Dani perquè passés les nits allà. En Dani em va abraçar amb els seus braços gruixuts. Quan li vaig acabar d'explicar, ell em va demanar que li escrivís com era un dia al camp per una nena com jo.

Al dia següent, li vaig portar el relat fet, i se'n va anar cap a Barcelona.

Va passar un mes, quan vam anar a treballar, i no hi havia el cap. Vaig tornar cap a la cabana, quan un home em va estirar cap endarrere.

- Noieta, que em pots indicar on viu Naima González Ramiro?

- Jo mateixa, senyor.-ell em va somriure.

- Hem rebut el teu relat sobre el Comerç Just a la festa que es va celebrar ara farà dos setmanes a Valls. Va venir un representant teu dient que aquesta història era real. Gràcies a tu i al teu representant, ara podeu posar en funcionament el Comerç just.-em va dir.

- Perdoni, però qui és el meu representant?-vaig dir intrigada.

- Aquell home d'allà- em va dir assenyalant en Dani.

Gràcies al Dani, ara tot el meu poble ens podem alimentar i viure com cal.

Èlia

Categoria Majors de 17 anys

ELS CANTORS DE MOUNTFLOWER'S

Aquesta història començà justament l'estiu de l'any passat, quan una colla d'amics i amigues, varem decidir anar de vacances a la exòtica illa de Pitiminí, situada a un lloc inconcret entre Vilanova i Austràlia.

Com tots be sabeu, la capital de Pitiminí, Mountflower's, es famosa pels seus grups corals de nens i nenes que, amb unes veus privilegiades i úniques, son reconeguts mundialment.. Ens havia costat mes d'un any obtenir les entrades i no volíem pas desaproveitar-ho.

Be dons, ens trobàvem tota la colla asseguts a la terrassa d'un bar de la Plaça Principal de la capital de l'illa, prenent un refresc de fruita , escoltant els ocells i gaudint d'aquell ambient paradisiac, quan va sorgir la inevitable qüestió que es planteja tothom quan arriba a aquest petit recó del mon.

¿Quina era la historia dels nens cantors de Mountflower's?

¿Com s'havia pogut crear una cosa així en un lloc oblidat de tothom?

En aquestes disquisicions estaven tots plegats, quan un home ja gran, amb el pel blanc com la neu i la pell bruna, d'aparença tranqui-la i paternal, es va dirigir a nosaltres:

"Perdonin que els interrompi. Veig que estan molt interessats en la historia dels nostres petits cantors. Si volen jo els hi puc explicar . No pateixin , no els cobraré res ni després passaré el platet. Tampoc els vull atracar ni enredar, pobre de mi..."

La veu era pausada i melosa i el seu posat inspirava confiança, així que li varem dir que s'acostés a la nostra taula. Dit i fet l'home va agafar la cadira i la seva tassa de cafè, i tot apropant-se, començà a parlar:

“Tot va començar fa uns quans anys. Pitiminí, era una illa tranqui-la en la que vivíem quatre gats i que , ves a saber si per un descuit dels anglesos o dels espanyols, o tal vegada per que ningú en volia saber res, va assolir la seva independència per total unanimitat dels seus habitants.

La gent era senzilla i feliç. Vivia pràcticament de la pesca ja que el mar es molt generós en aquest indrets. Els nens anaven a la única escola de la capital i quan arribaven a una certa edat, ajudaven als seus pares a les tasques amb les xarxes i els llaüts.

La màxima autoritat era l'alcalde que al mateix temps feia de Governador, Jutge i cap de la Policia local, que tenia un sol agent : ell mateix . Aquest càrrec canviava de mans cada quatre anys amb un simple torn rotatiu entre els homes i dones mes grans. La veritat es que l'Ajuntament estava sempre tancat i sols s'obria per les festes del nostre patró , San Pancraci, un cop l'any. Com poden deduir fàcilment amb tot això, érem pobres , però feliços.

Un bon dia, però, va aparèixer un iot al ben mig de la platja i un munt de gent encorbatada i emperifollada va començar a baixar al terra, demanant parlar amb l'alcalde – governador – jutge.

Aquells homes tenien una proposta extraordinària : portarien la riquesa a la nostra petita illa. Parlaven d'una fàbrica amb un munt de talers, per teixir roba i mes roba . Aquesta fàbrica donaria feina a tothom i permetria créixer econòmicament la nostra petita comunitat i començar a tenir un lloc al mapa.

L'alcalde i tothom , en escoltar allò varen quedar encantats amb l'idea. Aquells forasters prometien infraestructures, (encara que ningú sabia molt be que volia dir aquella paraula), un port i fins i tot un estadi i ...un ferrocarril!

En aquell moment ningú es va parar a pensar quina utilitat podria tenir un estadi sense ningú per competir, o una línia de ferrocarril amb una sola estació. A tothom li va semblar una magnífica idea.

Ah, però...!. Hi havia una condició. Vostès, es clar, ja s'imaginem que en aquesta mena de coses, sempre hi ha una condició...ningú dona duros a quatre pessetes.

Aquella condició, que segons aquella gent no tenia importància, era que els treballadors de la fàbrica dels talers havien de ser els nens de l'illa.

D'entrada es clar, a ningú li va agradar l'idea però aquella gent eren molt convincents : que si els nens anirien a l'escola igualment, que d'aquesta manera els pares podrien continuar pescant, que els hi regalarien motors per les seves embarcacions, que si muntarien una fabrica de conserves... fins i tot un aeroport, varen prometre!

Els pares encantats amb aquelles promeses varen donar el seu consentiment. L'únic que va dir que no una i altre vegada va ser el Sr. Lucas, el mestre del poble, però al final ningú el va recolzar i va haver de callar.

La fabrica es construí ràpidament i de seguida es va emplenar de dotzenes de andròmines negres i deformes que segons deien eren els talers.

En poc temps el soroll d'aquelles màquines o emplenava tot ; els ocells espantats per aquell escàndol deixaren de cantar i els nens entraven i sortien de la fàbrica com autòmats. Aviat , els menuts varen deixar d'anar a l'escola, per que els compromisos de producció obligaven a implantar dos i tres torns. Mentrestant els pares, encantats amb les seves barques motoritzades, amb la seva inútil línia de ferrocarril i amb totes aquelles promeses, es conformaven i no deien res. L'únic que no parava de protestar era el Sr. Lucas, però la seva veu era com un crit en el desert.

I així anaven passant els dies un darrera l'altre. Els nens cada dia estaven mes tristos i pàl·lids. Tenien mal humor i no podien jugar ja que es passaven hores i hores davant dels seus talers.

Però un bon dia el mestre va tenir una idea i sense pensar-ho gens ni mica es presentà al despatx del Director de la fàbrica i li va fer una proposta ben original:

- Miri Sr. Director jo crec que hauria de deixar que , mentre treballen, els nens puguin cantar. Ara estan tristos i de mal humor i d'aquesta manera es distraurien, els hi passaria mes aviat el temps i, a mes.... de ben segur que augmentaria la producció.

Aquell darrer argument va ser el que sens dubte va convèncer al Director, que al final va autoritzar que els nens cantessin mentre treballaven... amb una condició : allò era solsament una prova i si la producció no augmentava s'acabarien els cants.

El Sr. Lucas es posà mans a l'obra i va començar a organitzar-ho tot : preparà unes cançons que anava ensenyant als petits i aviat aquets varen començar a cantar darrera de les seves màquines. Poc després ja se'ls veia mes feliços, anaven contents a treballar i es tornaven a sentir les seves rialles.

La cosa va començar a funcionar : el mestre organitzava als cantants per grups ... aquí les nenes, aquí els nens... aquí els aguts, aquí els baixos. La quitxalla cada cop cantava mes be i amb mes

força, fins i tot els seus càntics es podien escoltar per sobre el soroll dels talers. Els ocells tornaren a acompanyar als menuts en els seus cants, els vaixells que passaven a prop de l'illa escoltaven aquella meravella i aviat la notícia va començar a escampar-se per tot arreu.

El Director alarmat pel que passava va comprovar amb espant que la producció en lloc de pujar havia començat a baixar en picat i aleshores va cridar al Sr. Lucas i a l'alcalde: a partir d'aquell moment quedava totalment prohibit que els nens cantessin en el lloc de treball.

Però aleshores ja era tard. La fama dels nens cantors havia arribat a tot arreu i el fenomen ja no es podia parar. Varen començar a venir gent amb tota mena de propostes: gravar discs, fer una pel·lícula, obrir acadèmies de cant... en un tres i no res s'organitzaren audicions i concerts i la gent venia de tot el mont per escoltar aquelles veus angelicals. Havia arribat l'hora dels Nens Cantors de Montflower's.

La fàbrica de talers ja no era necessària..."

"Fins a dia d'avui..." – vaig dir jo.

"Efectivament – va contestar l'home – ara tenim corals que fan "tournees" per tot el mon, dues escoles superiors de música i cant a les que venen alumnes d'arreu, una Universitat per l'ensenyament de música coral... i fins i tot una fàbrica de conserves per la nostra tonyina, que segons diuen te unes propietats meravelloses per modelar la veu. Aquesta darrera asseveració, com es poden imaginar, es molt dubtosa..." – va fer una mitja rialla mentre prenia un xarrup del seu cafè.

"Una historia fascinant, sens dubte... i del Sr. Lucas, ¿Que se'n ha fet?"

"Be, el mestre, un cop feta la seva tasca, va desaparèixer silenciosa i discretament. Alguns diuen que es dedica a explicar històries als turistes... – un altre somriure de complicitat es va dibuixar al rostre d'aquell curiós personatge, mentre em mirava directament al ulls per sobre la seva tassa de cafè.

"¿ I els talers?"

"Segons sembla els desmuntaren i els varen portar a Xina. Per cert...¿ No saben pas algú que vagi cap allà?. Es que voldria acostar-m'hi...cal ensenyar a cantar als nens ¿ No els hi sembla?"

Ramon Gasch i Pou
Barcelona

L'eclipsi DE SOL

Aquell dia el Sol i la Lluna es posaren d'acord, com molt temps feia, per canviar- ho tot.

Els meteoròlegs havien avisat. Alguns passats de voltes deien que aquell dia representava la fi del món. Una obsessió com qualsevol altra per fer sensacionalisme en temps d'avorriment.

Bé, doncs, no s'acabà exactament el món. Sinó més aviat tot el contrari. La cosa va anar així:

El Sol i la Lluna es van ben trobar entre les moltes capes de l'estratosfera i tot parlant d'això i d'allò ell va dir:

-Estimada, per què no podem estar sempre junts?

I la Lluna li va haver d'explicar:

- Per què tornariem boja a tota la humanitat que no ho veus? A mi em toca donar llum per les nits segons el calendari i tu il·lumines els camins de la gent sempre que els núvols t'ho permeten. I només de tant en tant ens podem anar trobant coma ara.

Però el Sol no es donava per satisfet amb aquestes explicacions:

- És que t'enyoro molt, estimada, va protestar.

Llavors a la Lluna se li va acudir una idea:

- Doncs avui que podem aprofitar per estar un bona estona junts podries parar de remugar i fem un espectacle que els d'allà baix no puguin oblidar mai. Per on t'agradaria començar?

I el Sol va contestar:

- Doncs.... pel desert, és on m'hi trobo més a agust.

- Doncs cap al desert anem!

I aquell dia hi hagué la llum més maca que mai sobre el desert s'hagi pogut veure. Algú amb molta idea va organitzar un concurs de fotografia i tot. I els botiguers de fotos d'arreu del món guanyaren més diners que mai.

I La Lluna va fer la pensada següent.

- I ara podríem anar cap a París. M'encanta la Tour Eiffel.

Dit i fet cap allà varen anar. I la Tour Eiffel prengué el color de la plata més novella que s'hagi vist mai. Els habitants de la ciutat hi feren petar focs d'artifici i tot.

I el Sol tot engrescat, va dir:

- Doncs ara cap a les cataractes del Niàgara, a refrescar- nos una mica.

I aquell dia es va poder contemplar un de Sant Martí que va cobrir tot l'esfera terrestre, l'Arc de Sant Martí més espectacular que mai s'hagués pogut veure.

Ja havien passat unes quantes hores junts i la Lluna, més jove i petita que el sol per força, es començà a sentir cansada.

_ Que et sembla si descansem una mica.

_ Ai, vosaltres les dones, sempre tan delicades! L'altra dia Venus es queixava de mal d'amors. Aquella sempre s'està enamorant. No fa com jo, que sempre et tinc a tu.

- Bé estimat, què et sembla si anem a descansar damunt d'aquella muntanya .Sembla que s'hi pot estar bé.

Aquella muntanya no era altra que la dels Encantats, orgull dels habitants de la Vall D'Aran. Una vall plena de misteri i de tradicions, de naturalesa i animals salvatges que feien feliços als excursionistes. Quan ells hi arribaren tot just hi acabava de fer el cim un grup de nois i noies joves :

- Sembla que s'ho passen bé tot mirant- nos- va dir el Sol. Es quedaran cecs, si no vigilen. Tenim tanta força entre els dos que els enlluernem tan si volem com si no.

- No t'ho pensis va respondre la Lluna. Mira les ulleres que porten!

- Aquest jovent!- no es va poder estar de sorprendre's el Sol, que mai no ha entès per què serveixen les ulleres fosques dels humanoides.

- Mira- li va fer la Lluna- hi ha un noi allà baix que sembla tan enamorat d' algú com ho estem com nosaltres. Està dibuixant un cor tot d'amagat en aquella pedra.

- Sí, és veritat. I la seva enamorada no sembla que l'acompanyi ...Fixa't només ha escrit una lletra. Això vol dir que té el cor trencat per algú.

- I si l'ajudem? , va dir la Lluna, que aquell dia estava més inspirada que mai.

- I què vols que fem?, va respondre el Sol, ple d'escepticisme.

- Doncs li fem tancar les parpelles amb la nostra llum poderosa, que senti l'alè dels nostres fills els estels i veuràs com al final es troben.

- D'acord, va respondre ell.

I així ho feren. I aquell noi va trobar la mà de la seva estimada enmig del núvol de llum poderosa que els dos astres van fer expressament per ell. I aquell dia es van multiplicar els oasis en els diferents desert del planeta, i es feren més construccions com la Tour Eiffel a les ciutats grans i plenes d'amor com a París, i l'aigua brollà amb més força que mai allà al Niàgra i la resta de cataractes del món.

I si alguna nit, tot mirant als cel, veieu una estrella nova, és aquella la que heu de seguir, perquè va néixer el dia en que el Sol i la Lluna tot i ser tant diferents, ajudaren a aquell noi i a tantes altres persones a sentir- se estimats tot creant moment màgics de bellesa inoblidable.

Victòria Maulini
Barcelona

¿Comerç Just?

Quan escoltem aquestes paraules, de seguida ens remeten a organitzacions solidàries i protectores de sectors i països deprimits i oprimits.

Però a mi m'agradaria analitzar el significat real d'aquestes dues paraules: Comerç i Just. Entenc per comerç una transacció o intercanvi de productes o serveis, podent intervenir la moneda com a eina de canvi. Fins aquí és fàcil, ara ve el complicat...

Just, què és just? És una paraula complicada i senzilla alhora. Per just entenem alguna cosa que encaixa, que ni sobra ni falta, seria en aquest cas una transacció en la qual el que compra, i el que ven ho fan amb un preu que els dos estimen correctes.

Sabem que l'oferta i la demanda és una llei natural que marca el preu dels productes.

Estimaria llavors com "preu just" el preu que en un mercat lliure arribaria un producte.

Quin és el problema? Que llavors apareixen els països, amb les seves reglamentacions proteccionistes de cara a una sèrie de productes, els quals penalitzen o ajuden segons els

interessos en les seves polítiques nacionals. És això just?, Si no ho és, només hi ha un remei eliminar els països amb totes les seves reglamentacions.

D'altra banda les grans empreses també exerceixen pressió de cara a reduir els costos i poder oferir als seus clients el millor preu possible. És això just?, Si no ho és, només hi ha un remei eliminar les grans empreses. Si eliminem els països amb les seves reglamentacions i les grans empreses ... ¿Existiria llavors el comerç just? Seria com un internet, un "comercionet", on tot es autorregularia. És això factible?, Evidentment no. El que si està provat és que la globalització en un mercat lliure ajuda a desenvolupar el local, el petit i el

marginal. Estimo que els productes bàsics per a la humanitat han de tenir un preu just, en el sentit que puguin optar a ells tots els membres d'una comunitat. Estic parlant de l'aigua, del pa, de l'educació i de la sanitat. A la resta de productes i serveis és l'oferta i la demanda, dins d'un mercat lliure, el millor regulador.

El preu de les coses: hi ha, és real, si és just o no, qui els sap sinó Déu. Si Déu ho sap i existeix ... que posi preu.

Alfredo Vázquez
Barcelona

Tu també?

Suposo que devia de ser un efecte de la xerrada que ens van fer a l'escola... Sigui com sigui, el cas és que aquella nit vaig somiar que de cop, als supermercats i a les botigues, la gent només volia comprar productes de comerç just. No se sap per què es van posar de moda d'aquella manera, però era una autèntica bogeria. El cafè i la xocolata van ser els primers. Les botigues de comerç just, estaven desbordades, i només podien obrir quan els arribava la mercaderia, i als súper, sovint, es podia veure un forat buit a les prestatgeries que deia "pendent d'entrega, disculpin les molèsties".

Els productors del sud, gairebé no es creien el què estava passant. Alguns anys enrere no eren capaços de vendre tota la collita, i ara... els ho compraven tot!, i fins i tot, abans de collir-la!

La veritat és que, des que treballaven venent comerç just, les coses havien anat millorant. En pocs anys havien passat de patir gana, a veure com els compraven les collites a preus dignes; com les dones tenien un sou com els dels homes; com els seus fills no havien de treballar en condicions d'explotació,... I ara, no podien ni imaginar el que podrien fer amb aquell ritme de vendes... qui sap! Potser podrien somiar en obrir algun dia la seva pròpia universitat..... "quin canvi allà al nord!, potser sí que està canviant el món" pensaven.

Per l'altra banda, les grans empreses de xocolata i cafè, veien com s'havien aturat les seves vendes. Estaven ofegats...

El president de la més grans d'aquestes empreses no es creia el que estava a punt de dir... però no tenia opció, una altra temporada així i significaria la ruïna.

"Trasladi l'ordre a tots els nostres productors: només comprarem matèries primeres en condicions justes"

"Però senyor! Sap què significa això???" li preguntà el subdirector. Però no rebé cap resposta més que veure el clatell del seu president, que el deixà amb la paraula en la boca. Prou que ho sabia! Significava una pèrdua de beneficis del 50% com a mínim. Les conseqüències per a l'empresa eren incalculables; però, què podien fer?, si ningú comprava els seus productes!

Al sud la notícia va ser acollida amb entusiasme:

"Ens compren els productes a un preu que ens permet viure!, i a més no usem productes dolents per a la nostra natura, encara que no sigui una producció tant elevada... de debò que s'estan fent les coses bé". Deien,

Evidentment, hi havia els que no s'acabaven de creure tot allò, i era lògic: estaven deixant de ser sud... era l'inici d'una nova globalització; una globalització justa, no qualsevol globalització!

...

Com tots els somnis, aquell, també va acabar quan va obrir els ulls.

Però tenia una sensació molt curiosa... hi havia alguna cosa del somni que no li marxava del cap: estava convençut que allò ho havia somiat molta gent aquella nit, i que el somni es faria realitat.

A l'hora d'esmorzar la mare l'observà estranyada i li preguntà:

“¿Que no prens la llet amb xocolata avui?”

“No mare, no prendré mai més xocolata, sinó és que la comprem amb preus justos per la gent del sud.”. La mare va somriure amb complicitat i li a preguntar:

“Tu també?”

I és que, potser aquest somni, és dels que comencen quan s'obren els ulls!

T'apuntes a obrir-los? T'apuntes a canviar el món?...

Tu també?

Ens veiem a l'hora de l'esmorzar!

Xavier Caihuelas Quiles
Aiguafreda

Vull ser un adult per fer sempre el que vull

Vet aquí una vegada un nen, en Martí, que sempre estava enfadat perquè a ell no li agradava ser nen, ell volia ser un adult.

Pensava:

- Només els adults poden donar ordres i fer el que volen, nosaltres els infants sempre hem d'obeir, com si no sabéssim que és el que volem, jo hi tant que ho sé, jo vull ser un adult per fer sempre el que vull.

I un dissabte a la tarda, quan els seus amics jugaven a cuit i amagar, els hi va dir:

- sembleu nens petits.

I se'n va anar. Va començar a caminar pels carrers amples de la ciutat, es parava a cada aparador i pensava:

- Quan jo sigui adult i tingui diners em compraré moltes coses.

I en una d'aquestes, va sentir com una mà freda li tocava l'espatlla. Era una dona molt misteriosa, vestida amb un elegant abric de pell, amb poders màgics, però en Martí encara no ho sabia.

- T'agradaria tenir aquest cotxe? – li va preguntar ella mentre senyalava el cotxe lluent que havia a l'aparador de la botiga de cotxes.
- Es clar, però no tinc diners, a més, els nens no podem conduir.
- I si deixessis de ser un infant? No t'agradaria ser adult per poder fer sempre el que volguessis?
- I tant. Però això és impossible – contestà en Martí.
- Tu deixa'm a mi. Ah! Però a canvi tu faràs una cosa per mi. Vull que em portis els drets dels infants.
- Però si els infants no tenim drets.

“ Que no els coneguis no vol dir que no els tinguis” , va pensar aquella estranya dona tan elegant, amb un somriure pervers.

En Martí va allargar la mà com tancant el tracte i va tornar a sentir la fredor d'aquella mà femenina.

I dit i fet, en Martí es va transformar en el sr. Martí.

Li picava la barba de dos dies i la seva panxa s'havia engreixat. Però el més estrany de tot es que ja no es trobava en els carrers de la ciutat, sinó en una fàbrica, en el seu despatx hi havia una gran finestra des de on podia veure a tots es obrers treballant en una gran sala. Obrers en la seva majoria menors d'edat.

En Martí va veure com una nena de no més de 9 anys s'havia quedat adormida, recolzant el cap en la màquina de cosir que tenia davant. El sr. Martí enfadat va cridar al seu ajudant.

- Veus aquella nena. Li dius que si torna a quedar-se dormida la despatxaràs.
- Senyor, els nens estan cansats, no tenen prou temps lliure, ni dormen , ni mengen el que deurien i sovint es posen malalts.
- Sí, sí, però no és culpa meva, tenim molta feina i si no l'entrego en la data prevista no em pagaran el que vaig demanar, així que, avui per dinar, només pararem durant 10 minuts, ja que tenim molta feina, molta feina, molta feina.

Sí amics, en Martí és tot un senyor empresari, que té una fàbrica i que per poder pagar menys als seus treballadors, ha contractat a infants que es passen tot el dia treballant en unes condicions pèssimes, molt dolentes.

I sabeu per què? Perquè encara està pagant el seu deute, ha d'entregar els drets dels infants, us en recordeu? a aquella estranya dona tan elegant.

Però un dia quan es dirigia a la seva feina, el cotxe, el seu cotxe caríssim es va espatllar així que va haver d'anar caminant fins a la fàbrica, per arribar havia de creuar un bosc, i quan ja portava una bona estona caminant, els peus li feien tant de mal que es va parar sota un arbre, un avet, a descansar i es va quedar adormit, i va tenir un somni molt estrany.

En el somni es va veure a ell mateix, d'infant, parlant amb una senyora molt elegant i que just en el moment que en Martí allargava la mà per fer un tracte va veure el somriure pervers d'aquella estranya dona ,llavors li preguntà:

- I tu qui ets?
- Jo em dic INJUSTÍCIA – va contestar ella.

En aquell moment en Martí es va despertar espantat per haver conegut a algú tan dolent i s'adonà que més que un somni havia estat una revelació, un descobriment, com si tornés al passat, i va sentir que l'havien enganyat i descobrí que aquella elegant senyora, era una mena bruixa amb poders màgics, era la injustícia en persona que l'havia fet un encanteri i que el preu que estava pagant per fer-se gran abans d'hora no valia la pena, res pot justificar el fet de privar als infants dels seus drets. Res.

Avergonyit pel que s'havia convertit, en Martí, el sr. Martí va plorar i plorar.

Desitjant amb totes les seves forces deixar de ser adult per tornar a ser un infant, i poc a poc anar creixent com a persona i convertir-se en un adult amb un gran cor, un cor ple de bonics records on no càpiga la injustícia.

Va ser tan gran el seu desig, que les fulles de l'avet, van començar a bellugar-se com les agulles del rellotge , però en sentit contrari i quan van parar el sr. Martí es va transformar en el Martinet, el nen que sempre estava enfadat.

Però ara estava content, content de ser qui era i sobretot, de tenir la edat que tenia, ja que el que tenia era tota una vida per davant per convertir-se en allò que volgués, com lluitar perquè els drets dels infants siguin a tot arreu respectats.

**Pseudònim: Tim
Sant Cugat del Vallès**